

ပရိယတ္တိ • ပဋိပတ္တိ • ပဋိဝေဓ

ပ - သုံးလုံး ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ် ၊ ရန်ကုန်
ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်

ပဓာန နာယက ဆရာတော်

သဒ္ဓန္တုဝေဝဏီတ

သဏ္ဍိတပညာရေးအဖွဲ့ချုပ်ကပြုစုရေးသားပြီးသောပထမဆုံးအကြောင်းကိုဖော်ပြပါသည်။

ဟောကြားတော်မူအပ်သော

သုံးဖြာရုံသီ တရားစာ

အရှင်ကိတ္တိသာရ(ကန့်ဘလူ)
ပီရဉ်သည်။

ပ-သုံးလုံးဝိပဿနာပြန်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်၊ ပဓာန နာယက ဆရာတော်

ဘဒ္ဒန္တဆေတီက

သာသနဓမ္မာစိုဖို၊ အဂ္ဂပဟာကမ္မဋ္ဌာနာစိုဖို၊ ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်အဖွဲ့က (ကျမ်းပြု)

ပရိယတ္တိ

ပဋိပတ္တိ

ပဋိဝေဓ

ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်၊ ရန်ကုန်
ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်

ပဓာန နာယက ဆရာတော်

ဘဒ္ဒန္တဇောတိက

သာသနဓဇပွားစိုဖွယ်၊ အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနစိုဖွယ်၊ ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်အဓိကမ္ပိက (ကျမ်းပြု)

ရဟန်းတော်များ ဝိပဿနာပညာ ဆရာဖြစ်သင်တန်းတွင်
ဟောကြားပို့ချတော်မူအပ်သော

သို့ဗြာရိသီ တရားစာ

အရှင်ကိတ္တိသာရ (ကန်ဘလှ)

စီစဉ်သည်။

သာသနာတော်နှစ်
၂၅၆၀

တောဇာသတ္တရာဇ်
၁၃၇၈

ခရစ်နှစ်
၂၀၁၆

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ပုံနှိပ်ခြင်း ပထမအကြိမ်
(၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ)
စီစဉ်သူ အရှင်တိတ္ထိသာရ(ကန့်ဘလူ)
မျက်နှာဖုံးပန်းချီ သန်းနိုင် (ရန်ကင်း)
ကွန်ပျူတာစာစီ အယ်လုံး ကွန်ပျူတာ
စာအုပ်အပြင်အဆင် အယ်ကျော်မြတ်ခိုင်(အင်းလေး)
ဖလင် ကိုဦး နှင့် ညီများ
ထုတ်ဝေသူ ဦးမြင့်ကြိုင်
ရွှေယောမြေစာပေ (၀၁၆၃၉)
အဖုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ် အနန္တဂုဏ်အင်ပုံနှိပ်တိုက်
အုပ်ချုပ်သူ ၁၀၀၀
ကန်ဖိုး ၈၉၅၂၄

ပ သုံးလုံးဆရာတော် တစ္ဆန္ဒဇောတိက
သုံးဖြာရံသီ တရားစာ/ ပသုံးလုံးဆရာတော် တစ္ဆန္ဒဇောတိက
- ရန်ကုန်၊ ရွှေယောမြေစာပေ စာစဉ်၊ ၂၀၁၆၊
၁၂၆ စာ

မာတိကာ

စီစဉ်သူ၏ စကားဦး

တရားတော် အမှတ် (၁)
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းဖြင့် ဝိပဿနာရှုနည်း

၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	လယ်တီဆရာတော်၏ လင်္ကာ	၂
၃။	ဓမ္မအပြား ၁၂ ပါး	၃
၄။	ဒုလ္လဘတရား ၅ ပါး	၄
၅။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် လွယ်လွယ်မဟုတ်	၁၀
၆။	လက္ခဏာရေး သုံးပါး	၁၂
၇။	အချင်းအရာ ၂၀	၁၃
၈။	ဒေသနာက္ကမ၊ ပဝတ္တိက္ကမ	၂၀
၉။	ပဋိပတ္တိက္ကမ	၂၂
၁၀။	ဆရာတော် ဦးဇင် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပုံ	၂၄
၁၁။	စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကို ရှုရမယ်	၂၆
၁၂။	မိုက်မလင်းနိုင်ဘူ	၂၇
၁၃။	အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းတရားများ	၂၉
၁၄။	အရက်ဆိုတာ	၃၁
၁၅။	သံသရာ၏ အစ	၃၃
၁၆။	ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းအကြောင်း	၃၆
၁၇။	၇-ချက်နဲ့ ရှု	၃၇
၁၈။	မူလမင်းကွန်းဆရာတော်၏ လင်္ကာ	၄၂
၁၉။	မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်မယ်	၄၃

တရားတော် အမတ် (၂)
ဒုက္ခနှင့် ဒုက္ခသစ္စာ နှိုင်းချိန်နည်း

၂၀။	နိဒါန်း	၄၅
၂၁။	ဆင်းရဲအမှန်တရား	၄၆
၂၂။	ဒုက္ခအစစ် ၁၀၈	၄၈
၂၃။	မီး ဆိုရိုး	၄၉
၂၄။	ပညတ် နဲ့ ပရမတ်	၅၁
၂၅။	ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားခြင်း	၅၄
၂၆။	ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးနှင့် ဆရာဖီဝက	၅၈
၂၇။	အရှေ့တိုင်းဆေးပညာက စောပါတယ်	၆၂
၂၈။	အကြောင်းညီညွတ်ရင် ငြိမ်းနိုင်တဲ့ ဆင်းရဲ	၆၄
၂၉။	အဆင်းရဲဆုံး ဆင်းရဲ	၆၅
၃၀။	နတ်ပြည်မှာ ဆေးရုံမရှိ	၆၆
၃၁။	ဘုန်းကံချင်းယှဉ်လိုက်ရင်	၆၈
၃၂။	ဓမ္မစကြာ တရားတော်	၆၉
၃၃။	ရွှေဥမင်ဆရာတော်	၇၄
၃၄။	တောင်ဖီလာဆရာတော်	၇၇
၃၅။	တစ်ဆူသော ဘုရားရှင်ပွင့်မှ သီရိတဲ့တရား	၇၉
၃၆။	ပ-သုံးလုံးရဲ့ မူဝါဒ	၈၀

တရားတော် အမှတ် (၃)
ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်

၃၇။ နိဒါန်း	၈၁
၃၈။ တိုက်တွန်းခန်း	၈၂
၃၉။ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆိုသည်မှာ	၈၃
၄၀။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း	၈၄
၄၁။ ဗုဒ္ဓဂယာ၊ ဝိဟာနယ်	၈၅
၄၂။ ရာဇပြိုဟ်	၈၆
၄၃။ တရားနဲ့နေခြင်း	၈၇
၄၄။ အကောင်းဆုံးက ဝိပဿနာ	၈၈
၄၅။ နှစ် ၄၀ ကျော်က ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်	၉၀
၄၆။ ရေစကြိုဆရာတော်ပေးတဲ့ သြဝါဒ	၉၂
၄၇။ ဒုက္ခဟူသည်	၉၇
၄၈။ သတ္တဝါဟူသည်	၉၈
၄၉။ မန်လည်ဆရာတော် နှင့် မိရွှေဘုံအကြောင်း	၉၉
၅၀။ မဟာမိတ္တမထေရ်အကြောင်း	၁၀၀
၅၁။ ဝိပဿနာရှုကွက်	၁၀၃
၅၂။ ချမ်းသာ လေးမျိုး	၁၀၅
၅၃။ လယ်တီဆရာတော်	၁၀၆
၅၄။ ဝေဒနာအစစ် ၁၀၈	၁၀၈
၅၅။ ဒုက္ခပေါ်အောင်ရှုနည်း	၁၁၁
၅၆။ သင်္ခါရတရားတို့၏ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း	၁၁၁
၅၇။ ဝေဒနာပိုင်းခြားခြင်း	၁၁၃
၅၈။ ဒုက္ခအမြင် စာနဲ့ယှဉ်	၁၂၁
၅၉။ ပုဆိုးဥပမာ ထိုသုံးဖြာ	၁၂၄
၆၀။ ဆုတောင်း အမျှဝေ	၁၂၆

စိစဉ်သူ၏ စကားဦး

ရွှေတိဂုံ စေတီတော် အရှေ့စောင်းတန်းဦး၊ ကြားတောရလမ်း
ရှိ ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်သည် ၁၉၅၁ ခုနှစ် က
ဆရာကြီး ဦးဗဂီဝိ (ခ) တိုးတက်ရေးဦးစိန် ဦးစီးတည်ထောင်ခဲ့သော
အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓကို ကိုယ်စားပြု၍ ပ-
သုံးလုံး ဟု အမည်ပေးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အဖွဲ့ချုပ်အနေဖြင့် သာသနာတွင် ဝိပဿနာပညာ ပြန့်ပွားရေး
အတွက် စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်ဖြင့် သာသနာတော် ကိစ္စရပ်များကို
ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အဖွဲ့ချုပ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များထဲမှ
အချို့ကို တင်ပြရလျှင် အပါတ်စဉ် စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ဝိပဿနာ
သင်တန်း ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဝါတွင်း ဥပုသ်နေ့တိုင်း ရဟန်းတော်
များ ဝိပဿနာပညာ သင်တန်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ဒီဇင်ဘာနှင့် ဇန်နဝါရီလ
အတွင်း ရဟန်းတော်များ ဝိပဿနာပညာ (ဆရာဖြစ်) သင်တန်း
ဖွင့်လှစ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ပ- သုံးလုံး ပဓာန နာယက ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပ- သုံးလုံး အာဒိကမ္ပိကဆရာကြီး ဦးပဂျီငို (တိုးတက်ရေးဦးစိန်) နှင့်အတူ ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှ စတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လှည့်လည်ပြီး မဟာပဒေသ ၄ ပါး နှင့်အညီ ပါဠိတော်မူ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း ကျမ်းစာများကို ပြုစုရေးသား ခဲ့ရာ ဝိပဿနာဘာဝနာ အနှစ်ချုပ်ကျင့်ဖွယ်ကျမ်း၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန် အနှစ်ချုပ်ကျင့်ဖွယ်ကျမ်း၊ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း အနှစ်ချုပ်ကျင့်ဖွယ်ကျမ်း၊ အလယ်လမ်းမှန် အနှစ်ချုပ်ကျင့်ဖွယ်ကျမ်း၊ ဝိပဿနာညဝါ အနှစ်ချုပ် ကျင့်ဖွယ်ကျမ်းတို့မှာ လွန်စွာ ထင်ရှားခဲ့ပါသည်။ ယခုအချိန်ထိ ကျမ်း စာအုပ်ပေါင်း ၂၂ အုပ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာပညာ တက္ကသိုလ်ကြီးကို ဦးစီးဦးဆောင် တည်ထောင်ကာ ပဓာနနာယကချုပ်ဆရာတော်အဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေဆဲလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်သည် ၁၉၇၀-ပြည့် နှစ်မှ စတင်ပြီး ယခုချိန်အထိ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးမှ သံဃာတော် များနှင့်လူပုဂ္ဂိုလ်များအား စုစည်း၍ ဝါတွင်းကာလသင်တန်းသား (ရဟန်းတော်)အပါး(၈၀၀၀)ကျော်၊ ဆရာဖြစ်သင်တန်းသား (ရဟန်း တော်) အပါး(၁၀၀၀)ကျော်၊ တရားစခန်းဝင်ယောဂီ(လူပုဂ္ဂိုလ်)(၉၀၀၀) ကျော်၊ အချိန်ပိုင်းယောဂီ (ရုံးပိတ်ရက်) လူပုဂ္ဂိုလ် (၂၀၈၀၀၀)ကျော် တို့အား မဟာပဒေသ ၄ ပါး တရားနှင့်အညီ ပါဠိတော်မူဝိပဿနာ ပညာကျမ်းစာများကို ယခုထက်တိုင် မပင်မပန်း ပို့ချပေးနေဆဲ ဖြစ် ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို စီစဉ်သော ဤအရှင်သည် ဆရာတော်ဘုရား၏

(၁၂) ကြိမ်မြောက် ဝိပဿနာပညာ ဆရာဖြစ်သင်တန်းကို တက်ရောက် ခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်မှစတင်၍ ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ပူးပေါင်း ကာ ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခဲ့ပါ သည်။ ဆရာတော်ဘုရား၏ အပါတ်စဉ် စနေ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ယောဂီ သူတော်စင်တို့အား ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်များ၊ ဝါတွင်း ရဟန်းတော်များ ဝိပဿနာပညာသင်တန်း နှင့် ဒီဇင်ဘာ ဝိပဿနာ ဆရာဖြစ်သင်တန်းသား သံဃာတော်များအား ဟောကြား ပို့ချသမျှ သော တရားတော်များကို အသံတည်းဖြတ်ခြင်း၊ မှတ်တမ်းပြုစုခြင်း တို့ကို ပင်တိုင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားသည် ဟောပြောသမျှသော တရားတော်များ ကို စာအုပ်အဖြစ် အကွရာတင်ရန် ဆန္ဒတော် ရှိပါသည်။ ဆရာတော် ဘုရား၏ တပည့်အပေါင်းသည်လည်း တရားတော်များကို စာအုပ် အဖြစ်ပြုစု ထုတ်ဝေနိုင်လျှင် ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအတွက် များစွာ အထောက်အကူဖြစ်မည်ဖြစ်၍ စာအုပ်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် ဤအရှင်အား မကြာခဏ တိုက်တွန်းကြပါသည်။

ဤအရှင်သည် ဆရာတော် ဟောကြားတော်မူသော တရား တော်များ များပြားလွန်းသည်ကတစ်ကြောင်း၊ တရားတော်များကို စာအုပ်ဖြင့် ကူးပြောင်းရန် အချိန်မလောက်သည်ကတစ်ကြောင်း၊ စာအုပ် ပြုလုပ်နိုင်ရန် အတွေ့အကြုံ နည်းပါးသေးသည်ကတစ်ကြောင်း စသော အကြောင်းများစွာတို့ကြောင့် ထုတ်ဝေရန် အချိန်ကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်မှာ ဆရာတော်ဘုရား၏ (၁၅)ကြိမ်နှင့် (၁၆)ကြိမ် မြောက် ဝိပဿနာပညာ ဆရာဖြစ်သင်တန်းတွင် ပို့ချခဲ့သော တရား

တော် ပုဒ်ရေ (၃၀၀) ခန့်မှ ရွေးထုတ်၍ စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန်းတော်များအား ပို့ချသော တရားတော်များဖြစ်သောကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားက “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်” ဟူသော ဝေါဟာရ အသုံးအနှုံးများ သုံးထားသည်ကို မပြင်ဆင်တော့ဘဲ မူရင်းအတိုင်းသာ ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ယောဂီသူတော်စင်များအနေဖြင့်လည်း ဆရာတော်ဘုရားသည် ရဟန်းတော်များအား ဟောကြားနေသည်ကို ဘေးက နာကြားနေရသကဲ့သို့ နှလုံးသွင်း ဖတ်ရှုစေချင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဆရာကြီး ဦးဗဂျီဦး၏ ဝိပဿနာဘာဝနာ နှစ်စောင်တွဲ၊ ဆရာတော်၏ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ အနှစ်ချုပ်ကျင့်ဖွယ်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန် အနှစ်ချုပ် ကျင့်ဖွယ် စာအုပ်များနှင့် တွဲဖက်ဖတ်ရှုပါက ပိုမိုရှင်းလင်းမည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ဤအရှင်သည် ဆရာတော်ဘုရား၏ တရားတော်များကို စာအုပ် အဖြစ် ဆက်တိုက်ထုတ်ဝေနိုင်ရန်လည်း စီစဉ်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ဟောကြားခဲ့သော ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ် တရားတော် ၁၅ ပုဒ် သည် စာအုပ်အဖြစ် ယောဂီသူတော်စင်တို့၏ လက်သို့ ရောက်ရှိရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေပါပြီ။ ထို့ပြင် ဆဆက္ကသုတ်တရားတော် ၁၀ ပုဒ်ကိုလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် စီစဉ်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ဤအရှင်သည် အလှူရှင်များက လှူဒါန်းထားသော ဝတ္ထုငွေများကို ဆရာတော်ဘုရား၏ တရားတော်များ ဆက်တိုက်ထုတ်ဝေနိုင်ရေးအတွက် ပဒေသာပင်အဖြစ် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ထားပါသည်။ ဤအရှင်နှင့်အတူ ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအတွက် လှူဒါန်းပေးကြသော အလှူရှင်များကို လှိုက်လဲ့စွာ ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း မှတ်တမ်းပြုပါ

သည်။ ဤစာအုပ် ထုတ်ဝေနိုင်ရန်အတွက် လှူဒါန်းသော အလှူရှင်
ကိုအခိုင်စိုး + မရည်မွန်ဟန် (ဂျပန်သံရုံး) တို့အား များစွာ ကျေးဇူး
တင်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ ဤအရှင်နှင့်အတူ
ပါဝင်၍ စာအုပ်များကို ကောင်းသည်ထက် ကောင်းမွန်စေရေး ဝိုင်းဝန်း
ကူညီ လုပ်အားပေးခဲ့သော ကဗျာဆရာ အယ်ကျော်မြတ်ခိုင်(အင်းလေး)
+ မနှင်းအေးလွင် (အယ်လုံး ကွန်ပျူတာ မိသားစု) တို့အား ကျေးဇူးတင်
ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေပူဇော်ခွင့်ပေးသော
ကျေးဇူးတော်ရှင် ပ-သုံးလုံး ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ပသုံးလုံး ဝိပဿနာ
ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ် တစ်ဖွဲ့သားလုံးတို့အား များစွာ ကျေးဇူးတင်ရှိပါ
ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ဘုရားသာသနာ မြတ်ရောင်ဝါ။

ရှည်ကြာထွန်းလင်းပါစေသတည်း။

ဝိပဿနာ မြတ်ပညာ၊

ရှည်ကြာတည်တံ့ပါစေသတည်း။

အရှင်ကိတ္တိသာရ (ကန့်ဘလူ)

သာသနဓလေ့မှစရိယ

၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းဖြင့် ဝိပဿနာရှုနည်း

တရားတော်

နိဒါန်း

ယနေ့ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း (၇) ရက်၊ ခရစ်နှစ် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂) ရက်၊ သောကြာနေ့၊ ညနေ (၃) နာရီ အချိန်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ လေးဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ အမွေအနှစ် ကိန်းဝပ်စံပွယ် တည်ရှိရာ ဖြစ်တော်မူသော ရွှေတိဂုံ စေတီတော်မြတ်ကြီး၏ အရှေ့ဘက်စောင်းတန်းဦး၊ ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေး အဖွဲ့ချုပ်၊ ပ-သုံးလုံးဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်၊

သုံးလောကထွဋ်ထား ရှင်တော်ဘုရားသည် မဟာကရုဏာ သမာပိတ်ကို ဝင်စားတော်မူ၍ သက္ကဝေနေယျ အများတို့အား သနား ကြင်နာတော်မူလှသောကြောင့် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အစဉ်ကင်းငြိမ်း စေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော သတ္တိအာနုဘော်ရှိသော ဝိပဿနာအကျင့်မြတ် တရား တော်များကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ပ-သုံးလုံးဝိပဿနာ ပြန့်ပွား ရေးအဖွဲ့ချုပ်၏ အထိကရ သာသနာပြုလုပ်ငန်းကြီး တစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျင်းပအပ်တဲ့ (၁၅) ကြိမ်မြောက် ဝိပဿနာပညာ၊

ဝိပဿနာ ရှုဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းတဲ့ ကျင့်ထုံးနည်းကို ဘုရားဟောပါဠိ တော်နဲ့ ကိုက်ညီစွာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနဲ့ အခွန်ချည်စွာ တည်ရှိရေး အတွက် ရဟန်းတော်များ ဝိပဿနာပညာ ဆရာဖြစ်သင်တန်းကို ဖွင့်လှစ်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အစဉ်အားဖြင့် ရောက်လာတာကတော့ နိရောဓနှင့် နိရောဓ သစ္စာကို တပည့်တော်ခွဲပြုပြီး ပြည့်စုံလောက်ပြီလို့လည်း သဘောပေါက် ပါတယ်။ အခုနည်းနည်း လိုင်းပြောင်းရမယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ရှုကွက်လေး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ရအောင်ကျက်ဖို့လေးက ဝိဿနာ ဘာဝနာ နှစ်စောင်တွဲ စာမျက်နှာ ၂၄ ကိုသွားမယ်။ အဲဒါရလို့ သဘောပေါက် ရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ပြီးတာပါပဲ။ စာမျက်နှာ ၂၄ ပထမ ကော်လံရဲ့ ထိပ်ဆုံးမှာ၊ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒီပနီ မှာ ပါရှိတဲ့ ပြီးခါနီးလင်္ကာ တစ်ပိုဒ်ပေါ့။ အလွန် ဆိုလိုကောင်းပါတယ်။

လယ်တီဆရာတော်၏ လင်္ကာ

- * ဝဋ်သံသရာ၊ ချည်မင်းစွာ၌၊
- သုငါကစ၊ ဖြစ်သဗ္ဗတာ။
- သတ္တမဟုတ်၊ ဓာတ်မှန်ထုတ်သော်၊
- နာမ်ရုပ်နှစ်သင်း၊ အမြင်လင်းလော့။
- အရင်းအဝိဇ္ဇာ၊ ထိုမှဖြာ၍၊
- ဇရာမရဏ၊ အသုံးကျသည်၊
- ဓမ္မအပြာ၊ ဆယ့်နှစ်ပါးကို၊
- ဤကားလူပင်၊ ဤလျှင်နတ်ပဲ၊
- အထင်လွဲလျှက်၊ တဝဲလည်လည်၊

ဝင်နွယ်စည်၏။ ရှည်လေသမျှ၊
 အနန္တကား၊ သုခဟူသည်၊
 ပြုပြုပကွက်၊ အဆက်ဆက်လျှင်၊
 သက်သက်ဒုက္ခ၊ ဓာတ်မှန်ရသည်၊
 ဘဏ္ဍာကိုယ်ဖြစ်ထုံးတည်း။

ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပါဠိတော်နှင့် ဆရာတော်ဘုရား၏ ပျို့လင်္ကာ တို့မှာ ထူးကဲသော အနှစ်သာရ ပါရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့ကို မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ကျက်ဆောင် ဆင်ခြင်ပွားများလျက် သူတစ်ပါးတို့အားလည်း ယင်းသို့ပြုလုပ်စေရန် အထူး တိုက်တွန်းအပ်လေသည်။ အလွန်မွန်မြတ် လှသော ဓမ္မဒါနကြီးပေတည်း။ ဤတွင်ပါဠိတော်ကို ဘာသာပြန်နှင့် တကွ ဆရာတော်ဘုရား၏ ပျို့လင်္ကာကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် တယ်ကောင်း ပါကလား၊ တယ်ဟုတ်ပါကလား စသည်ဖြင့် စိတ်တွင်ပေါ်ပေါက်ခြင်း၊ ပါးစပ်မှ ခိုးမွမ်း ပြောဆိုကြမည် ဖြစ်သော်လည်း တရားတော်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်၊ အနှစ်သာရကို နားလည်ရန် မလွယ်ကူချေ။

အဲဒါမလွယ်ကူပုံကို သူက အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ ပဉ္စကနိပါတ်၊ တိကဏ္ဍကီဝဂ်၊ သာရနန္ဒဒသုတ် ဆဋ္ဌမူစာမျက်နှာ ၁၄၉။

ဓမ္မအပြား ၁၂ ပါး

ဓမ္မအပြား ဆယ့်နှစ်ပါးကို-

ဓမ္မအပြား ဆယ့်နှစ်ပါး သရုပ်တ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ၊ ဇာတိ-
 ၁၁-ခု၊ ဇရာ နဲ့ မရဏ က ၁-ခု။ အဲဒီ ၁၂-မျိုးကိုပဲ ဤကားလူပင်။

ဤလျှင်နတ်ပဲ၊ အထင်လွဲ လျှက်၊ (ပ) ဖြစ်ထုံးတည်း။

ဒုလ္လဘတရား ၅ ပါး

စာမျက်နှာ ၁၄၀ ပထမ ကော်လံ အောက်ဆုံးမှာ ဒုလ္လဘတရား ငါးပါးတဲ့။ ဒုလ္လဘတရားငါးပါး ကျမ်းရင်းက အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ ပဉ္စနိပါတ်၊ တိကဏ္ဍကီဝဂ်၊ သာရနန္ဒသုတ်၊ ဒု-အုပ် စာမျက်နှာ ၁၄၉။

နံပါတ်(၁)က အရှင်ဘုရားတို့ တပည့်တော်တို့ သိပြီးသား အတိုင်းပဲ။ ဗုဒ္ဓါပွါဒေါ ဒုလ္လဘဘော ဆိုတဲ့ ဂါထာလေးရဲ့အစ၊

တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတုဘာဂေါ
ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ၊

ပူဇော်အထူးတို့ ခံတော်မူထိုက်တဲ့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား ကြီးတို့ လောကမှာ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်ဖို့ရာ ဒုလ္လဘ။ အဲဒီအ ချက်ကို ရှင်းမယ်ဆိုရင်တော့ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူနဲ့ ရှင်းပေတော့။ လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းမှာ ၂၈-ကြိမ်ပဲ ဘုရားပွင့်တယ်ဆိုတာနဲ့ တွဲပေတော့။

နံပါတ် (၂) ကျတော့ ဗုဒ္ဓါပွါဒေါ ဒုလ္လဘော ဆိုတဲ့ ဂါထာနဲ့ မတူတော့ဘူး။ အဲဒီတော့ ဆရာတော်တို့ကိုပဲ မေးကြည့်ရအုံးမယ်။ အရှင်ဘုရားတို့ ဗုဒ္ဓါပွါဒေါဒုလ္လဘော-ဆိုတဲ့ဂါထာ ဘယ်ပါဠိတော်ထဲရှိ သလဲ၊ တွေ့သလဲ၊ တပည့်တော် ပါဠိတော်ထဲတော့ မတွေ့ဘူး။ မတွေ့ လို့ တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဝိစိတ္တသာရကို မေး လျှောက်ဖူးတယ်။ တပည့်တော်မေးတာက ဒီဂါထာ ဘယ်ပါဠိတော်ထဲ ရှိသလဲလို့ မေးတာ။ ဆရာတော်ကြီးက ဒုလ္လဘတရားငါးပါး ဒီအထဲ မှာရှိတယ်။ ဟိုအထဲမှာရှိတယ်။ အဲလိုပြောသွားတယ်။ ဆရာတော်ကြီး

ကိုလည်း တပည့်တော် အထွန်းမတက်ရဲတာနဲ့ပဲ၊ မေးတာက ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒေါ ဒုလ္လဘော ဆိုဂါတာ။ ဂါတာရဲ့အဆုံးမှာ-

သဒ္ဓမ္မဿဝနံ အတိဒုလ္လဘံ ဒိနေ ဒိနေ။

ဒီဂါတာလေးကို ဘယ်ပါဠိတော်အထဲ ရှိသလဲလို့ မေးတာ။ အဲဒီတော့ အခုတကယ့်ပါဠိတော်မှာရှိတဲ့ ဒုလ္လဘ ကတော့ ဘုရားဟော အစစ်ပါဠိတော်မှာ ရှိတာ။ နံပါတ်(၁)ချင်း တူတယ်နော်။ ဟိုက အဋ္ဌကထာဋီကာဖြစ်လိမ့်မယ်။ နံပါတ်(၂) က စောစောက စာမျက်နှာ ၂၄ မှာတွေ့တဲ့ ဒုလ္လဘ ဒါပါပဲ။

တထာဂတ ပဝေဒိတဿ၊ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသေတာ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ၊

အဲဒါလေး အနက်ဆိုမယ်။

တထာဂတ ပဝေဒိတဿ- မြတ်စွာ ဘုရားတို့သည် ထင်ရှားသိစေအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယဿ- ဓမ္မဝိနယကို၊ ဒေသေတာ ပုဂ္ဂလော-ဟောတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ လောကသ္မိံ- လောက၌၊ ဒုလ္လဘော- အလွန် တရာမှ ရခဲ့၏။

တို့တို့လေးက ဘုရားဟော တရားအတိုင်း ဘုရား အလိုတော် ကျအတိုင်း တသွေမတိမ်း ဟောပြောတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုလ္လဘ။ အခုအခါမှာ ဓမ္မကထိကတွေ၊ တရားပြတွေ ပေါ်မှပေါ့ပဲ။ ဒီအပိုဒ်နဲ့ စစ်ရမယ်။ မှတ်ကျောက်တင်ရမယ်။ ဘုရားဟောစစ်စစ်ဟာ ဒကာ ဒကာမတွေ မျက်နှာမငဲ့ဘဲနဲ့ ပရိသတ်ကြိုက်ကြိုက် မကြိုက်ကြိုက် ကြည်ညိုသည်ဖြစ်စေ မကြည်ညိုသည်ဖြစ်စေ ဘုရားမျက်နှာတစ်ခု တည်းသာကြည့်ပြီး အမှန်တရားကို တိတိကျကျ ဘုရားတရားတော် အတိုင်း ဘုရားအလိုရှိတဲ့အတိုင်း ဟောတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒုလ္လဘ။ အဲဒီ

ဒုလ္လဘကြီးကို ရယူတော်မူကြပါ ဘုရား။ ရအောင်အားထုတ်တော်မူ
ကြပါ။ အဲဒါ တိုက်တွန်းခန်းပဲ။

ကိုင်း နံပါတ် (၃)

တထာဂတ ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသိတဿ
ဝိညာတာ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသို့။

တထာဂတ ပဝေဒိတဿ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ထင်ရှား
သိစေတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယဿ- ဓမ္မဝိနည်းကို၊ ဒေသိတဿ-
ဟောကြားသည်ရှိသော်၊ ဝိညာတာ ပုဂ္ဂလော- သိနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊
လောကသို့- လောက၌၊ ဒုလ္လဘော- အလွန်တရာမှ ရခဲ၏။

တိုတိုကတော့ ဘုရားဟောအတိုင်း ဟောတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က
ဟောနေပြီတဲ့။ နားထောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အဲဒီအတိုင်း သိနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
လောကကြီးမှာ ဒုလ္လဘ ကဲ့။ လောကကြီးမှာ ဖြစ်နေတာကတော့
တပည့်တော်တစ်သက်လုံးတွေ မြင်ရတာ။ ဟာ ဦးဇောတိက အဲသလို
ပြောလို့ ဟောလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။ အဲသလို သင်ပြလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ။
ဘယ်လိုလုပ် ပရိသတ်ရမလဲ။ အခုမှ ရောက်လာပြီးတော့ သဒ္ဓါကောင်း၊
စေတနာကောင်းတွေနဲ့ ဖြစ်စေချင်ကြတာ။ ဒီအတိုင်းပဲသင်လာလို့
ဒီအခြေနေရောက်လာပြီပဲ။ ပရိသတ်ရဖို့ ဟောပြောနေတာ မဟုတ်ဘူး။
သင်ပြနေတာ မဟုတ်ဘူး။ တရားရဖို့ သင်ပြပေးနေတာ။ တရားတော်ကို
သင်ပြပေးနေတာ။ သင်ပြတဲ့အခါ စာကို ဦးစားပေး သင်ပြတာ မဟုတ်
ဘူး။ ဘုရားစကား တရားစာကို ယောက်ပြီးတော့ ကျင့်ပုံကျင့် နည်းကို
သင်ပေးနေတာ။ အဲဒီလို သဘောပေါက်ပါ။ ပရိသတ် လာဖို့ပဲ ပရိသတ်
များများ ရဖို့ပဲဆို၊ အဲဒီလိုလူမျိုး ဦးဆောင်လိုကတော့ မူရင်း ဘုရား
အလိုတော်ကျတွေ အကုန်ပျက်ကုန်မှာ။

အဲဒီတော့ ဒီနံပါတ်(၃) က ဘုရားအလိုတော်ကအတိုင်း ဟောတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဟောတတ်ပြီ၊ ဟောနေပြီ။ နားထောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အဲဒီတရားတော်အတိုင်း ဘုရားအလိုတော်ကျအတိုင်း သိနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဲဒါ ဒုလ္လဘတဲ့။

အဲဒီတော့ လူတိုင်း တရားပွဲမှာကတော့ ညပွဲကြီးတွေရော၊ အခုလို သင်ပြတာတွေရော အားလုံးပဲ ရွှင်လန်းထက်သန်အားရပြီးတော့ ကျေနပ်စရာ ကောင်းလိုက်တာကွာ။ စိတ်နှလုံးကို အေးလို့ပါပဲ။ ကောင်းလိုက်တဲ့ ရှင်းလင်းချက်တွေ၊ ဟောပြောချက်တွေ၊ နိဗ္ဗာန်ဆော်က အားလုံးကို ရစေချင်တယ်။ တကယ့်တရားစစ်၊ တရားမှန်ကတော့ ဟောတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ဒုလ္လဘ၊ ဟောတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဟောသော်လည်း ပဲ နားလည်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဒုလ္လဘ။ နားလည်ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း တရားတော်အတိုင်း သိနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဒုလ္လဘတဲ့။

အဲဒါကြောင့် တပည့်တော်တို့ က ၁၅ နှစ်လုံးလုံး လုပ်သော်လည်း ၁၅ ပါး မရသော်လည်း ဝမ်းမနည်းပါဘူး။ ၁၅ နှစ်လုံးလုံး ဒီ သင်တန်းကြီး ဖွင့်လာတာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ပင်ပင်ပန်းပန်း မနေမနား လူလိုဆို အိုးပစ်အိမ်ပစ်၊ ဒီလိုကြိုးစားသော်လည်း တစ်နှစ် တစ်ပါးမှ မရလည်း ဝမ်းမနည်းပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဘုရားက ဒီတရားတော်အတိုင်း နားလည်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲတယ်။ ဒုလ္လဘတဲ့။ တစ်သက်လုံး လုပ်လို့ တစ်ပါးကျန် ရစ်ခဲ့ရင်တော်ပြီ။ ဒီပါဠိတော်အတိုင်း ကောင်းစွာ လာဘ်လာဘလည်း မငဲ့ကွက်၊ ကိုယ့်ဆွမ်းကိုယ်ခံစားမယ်။ ဘယ်သူမှ လှူလှူ၊ မလှူလှူ၊ တရားစစ်တရားမှန်ကို ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း မှန်မှန်ကန်ကန် သင်ပြမည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ တစ်သက်လုံး သင်ပေးလို့ တစ်ပါးပေါ်ရင် ကျေနပ်ပြီ။

အဲဒီတော့ နံပါတ် (၁) ဘုရားပွင့်ဖို့ ဒုလ္လဘ၊ နံပါတ် (၂)

ဘုရားတရားတော်အတိုင်း ဟောတတ်ဖို့ ဒုလ္လဘ၊ နံပါတ်(၃) ဘုရား
တရားတော်အတိုင်း ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဟောသော်လည်း နားထောင်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်က ဘုရားတရားတော်အတိုင်းသိဖို့က ဒုလ္လဘ။

ဟာ ဘာလို့ မသိရမှာလဲလို့။ ဒီလောက်တော့ သိပါတယ်လို့။
ကိုယ့်ဉာဏ်နဲ့ကိုယ် ထောက်နေကြတာ။ အယူအဆလွဲပုံလေး တပည့်
တော်ပြောမယ်။ ပြောလိုက်တဲ့ စကားက ပြောလိုက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့
တရားတော် အတိုင်းပြောလိုက်တာ။ သူက နားမလည်တော့ တစ်မျိုး
တစ်မည်လွဲပြီးတော့ ဖြစ်နေကြတယ်။ ယခုကြည့် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို ဘုရားဟောက တစ်မူတည်းရယ် နော်။ အခုဗမာပြည်မှာ ခြောက်
ဦးက ခြောက်မူ ဖြစ်နေတယ်။ ကျန်တဲ့နေရာ ပေါက်စတွေ ဘေးချိတ်
ထားလိုက်။ အဲဒီ ခြောက်ဦးရဲ့ခြောက်မူက တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးက တူကို
မတူဘူး။ မတူရင် ခြောက်ဦးလုံးတော့ မမှန်နိုင်ဘူး။ မှန်ရင် တစ်ဦးပဲမှန်
ရမယ်။ တစ်နည်း ခြောက်ဦးလုံးရော မလွဲနိုင်ဘူးလား။ လုပ်နေကြတာ
ဘုရားဟောကို မကိုင်ဘူးဘုရား။ ဘုရားဟောကိုင်လိုက်ရင် တစ်မူတည်း
ပဲ။ ဒီပါဠိပဲ ဒီအဋ္ဌကထာက ဒီအတိုင်းဖွင့်တာပဲ။ ဘယ်အဋ္ဌကထာ မဆို
ဒီပါဠိတော်ကို ဋီကာကလဲ ဒီအတိုင်းဖွင့်တာပဲ။ တစ်မူတည်းပဲ။ အဲဒီလို
ဖြစ်နေကြတာ။

နံပါတ် (၄) သွားကြရအောင်။

တထာဂတပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသိတဿ ဝိညာ
တာ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

တထာဂတပဝေဒိတဿ- မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ထင်ရှားသိ
စေအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယဿ- ဓမ္မဝိနယကို၊ ဒေသိတဿ- ဟောသည်ရှိ
သော်၊ ဝိညာတာ- သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (တစ်ဆင့်တိုးလာပြီ) ဓမ္မနုဓမ္မ

ပဋိပန္နော- မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အား လျော်ကန်သော အကျင့်မြတ်ကိုကျင့်သော၊ ပုဂ္ဂလော- ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လောကသ္မိ- လောက၌၊ ဒုဗ္ဗတော- အလွန်တရာမှ ရခဲ့၏။

နံပါတ်(၁)က ဘုရားပွင့်ဖို့ ပါတုဘာဝေါ ဒုဗ္ဗတော၊ နံပါတ်(၂) ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသေတာ ပုဂ္ဂလော ဒုဗ္ဗတော၊ နံပါတ်(၃)ကျတော့ ဒေသေတာ နောက်မှာ ဝိညာတာ ပါတာတယ်နော်။ ရွှေပါဠိတူတယ်။ နားလည်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဒုဗ္ဗတော၊ နံပါတ်(၄)ကျတော့ ဝိညာတာရဲ့ နောက်မှာ ဓမ္မာရုဓမ္မပဋိပန္နော လာတယ်နော်။ ရွှေဓမ္မက မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၊ နောက်ဓမ္မက အကျင့်မြတ် ဝိပဿနာ။

ဝိပဿနာ ဝိပဿနာဆိုပြီး ကျင့်တယ်။ ရည်ရွယ်ချက် မှားနေတယ်။ အဲဒီမှာ ဘယ်လိုလူတွေရှိတာ ဘယ်လိုလူတွေ ကိုးကွယ်တာ၊ ဘယ်လောက်ကောင်းတယ်။ တရားစခန်း တစ်ခန်းပြီးတစ်ခန်း ဘာသာရေးလိုက်စားတာ။ ၂ပမာ- ၇-ရက်၊ ၉-ရက်၊ ၁၀-ရက်၊ ၁-လ၊ တစ်ချို့နေရာကြီးတွေက ၃-လ၊ စခန်းတွေ အမျိုးမျိုးဝင်ကြ၊ ပြီးရင် ဘယ်နေရာက ပိုကောင်းတယ်။ အကျွေးအမွေးကလည်း ကောင်းတယ်။ အေးအေးဆေးဆေး နေရတယ်။ အိပ်ခန်းထဲမှာဆိုရင် ကုလားထိုင်ကြီး တွေက စတိုင်ကျကျ လျှာချင်သရွေ့ပဲ လျှာလို့ရတယ်။ အဲဒီလိုတွေ ပြောကြဆိုကြနဲ့ပေါ့။ ရည်ရွယ်ချက်က မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် မဟုတ်ဘူး။ နေရာကောင်းဆီပဲ သွားနေကြတာ။ အစားအသောက်ကောင်းတဲ့ နေရာဆီပဲ သွားနေ တာ။ နောက်လူလည်း အဲဒီပါသွားတာပဲ။ တရားစစ်တရားမှန်ရတယ်လို့ ဒီလိုမပြောဘူး။ နေရထိုင်ရတာ ကောင်းတယ်ဖို့ အဲဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သွားနေကြတာ။

ထားတော့ ရွှေဓမ္မက မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၊ နောက် ဓမ္မက အကျင့်။ ပဋိပန္န-ပုဒ်ကို ထောက်လိုက်တော့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နဲ့လျော်တဲ့အကျင့်ကို

ကျင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သိတော့ သိတယ်။ ဘယ်လောက်သိသလဲလို့ ဆိုရင် ဟာ နှစ်ကြာကြာ သင်တန်းတက်တဲ့လူတွေ သိမှသိ။ ဒီမှာ တရားထိုင် ချိန်လေး လုပ်ထားတယ်။ သိလို့ အဲဒီလူတွေ မထိုင်တော့ဘူး။ အားထုတ် ချိန်ကျရင် အားမထုတ်တော့ဘူး။

နံပါတ်(၃)က သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဒုလ္လဘ၊ နံပါတ်(၄) ကတော့ သိပါတယ်တဲ့။ သိပေမယ့်လို့ မကျင့်ဘူးတဲ့။ ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဒုလ္လဘတဲ့။

နံပါတ်(၅)ကျတော့-

ကတညုတ ကတဝေဒီ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။

မြူးသောကျေးဇူးကို ပြန်ပြီးကျေးဇူးဆပ်တာ၊ အဲဒီလို ကျေးဇူး ဆပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဒုလ္လဘတဲ့။ ဥပမာ လောကမှာ သူလက်ရှိဘူးလို့ ငါလက်ပြန်အုံးမယ် ဒါလည်းကျေးဇူးဆပ်တာပဲ။ သို့သော်လည်း ကျေးဇူး အရှိဆုံးက မြတ်စွာဘုရား။ မြတ်စွာဘုရားက သူ့ကျေးဇူးကို ပြန်ဆပ်တဲ့ အခါမှာ အာမိသ (ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုပစ္စည်း) လောက်နဲ့ ဘုရားရဲ့စိတ်နှလုံး နှစ်နှစ်ကာကာ မရှိဘူး။ မြတ်စွာဘုရား သွန်သင် ဆုံးမတဲ့ တရားမြတ်ကိုကျင့်မှ ဘုရားက စိတ်နှလုံးနှစ်နှစ်ကာကာ ရှိပြီး တော့ သာဓုခေါ်တယ်။ တရားကျင့်ပြီး ဝိပဿနာကျင့်ပြီး ကျေးဇူးဆပ် တာ အကောင်းဆုံးပဲ။ အဲဒါ ကတညုတ ကတဝေဒီ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ ပဲ။ အဲဒီတော့ တပည့်တော် လျှောက်ထားလိုသည်မှာ တရားတော်ကို သိနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒုလ္လဘ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် လွယ်လွယ်မဟုတ်

ကိုင်း ဝဋ်သံသရာရှည်မင်းစွာ လက်ပြန်ဆိုကြည့်ရအောင်။

၁၂ ခုလုံးကို အသာထားဦး၊ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပုံလေး ပြန်အာရုံပြု နှလုံးသွင်း

ရအောင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အကြောင်းကို အရှင်အာနန္ဒာက မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်တယ်။ မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်ရဲ့ ဉာဏ်မှာထင်တာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ အလွန်လွယ်တယ်။ အလွန်မြင် လွယ်တယ်။ ဉာဏ်မှာ အလွန်လွယ်လွယ် ကူကူမြင်တယ်။ တိုတိုပြောတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ တပည့်တော်ရဲ့ဉာဏ်မှာ သိပ်လွယ်တာပဲဘုရား။ ဒီလိုလျှောက်တယ်။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက-

မာဇောဝံ အာနန္ဒ၊ မာဇောဝံ အာနန္ဒ၊ ဒီလို မပြောနဲ့၊ ဒီလိုမဆိုနဲ့ အာနန္ဒ၊ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ သင်ရဲ့ဉာဏ်မှာ ထင်တာက တိမ်တိမ်ထင်တယ်။ ငါဘုရားရဲ့ ဉာဏ်တော်မှာက နက်နက်မြင်တယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် နက်လည်းနက်၊ ခက်လည်း ခက်တယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ အလွန်နက် အလွန်ခက်တယ်၊ ဘုရားက ဒီလိုပြန်ပြီးတော့ အရှင်အာနန္ဒာကို အမိန့်ရှိတယ်။

သ္မုစာအတိုင်းက- အာနန္ဒ၊- အို အာနန္ဒ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ မာအာဟ- မဆိုလင့်။ ဒီလို မဟုတ်လား။ အနက်က အနက်ပေးတာနဲ့ တိုက်ရိုက်ပြောချတာနဲ့ တိုက်ရိုက်ပြောချတာကို သုံးရတယ်။

ပြန်ပြောမယ်နော်။ မာဇောဝံ အာနန္ဒ၊ မာဇောဝံ အာနန္ဒ၊ မာဇောဝံ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒ၊ ဒီလိုမပြောနဲ့၊ ဒီလိုမဆိုနဲ့၊ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ သင်အာနန္ဒာမြင်တာက တိမ်တိမ်မြင်တယ်။ ငါဘုရားမြင်တာက နက်နက်မြင်တယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် ခက်လည်းခက် နက်လည်းနက်၊ သိမ်လည်း သိမ်မွေ့တယ်။ အခုခေတ် တချို့လူတွေကလည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို လွယ်တယ် လွယ်တယ် လုပ်နေကြတယ်။ ဒီလိုဆို အရှင်အာနန္ဒာပြောတာနဲ့ တူမနေဘူးလားလို့ နော်။

လက္ခဏာရေး သုံးပါး

ဝိပဿနာ ရှုကွင်းရှုတွတ်က လက္ခဏာရေးသုံးပါး တင်ပြီး
ဝိပဿနာ မရှုရင် ဝိပဿနာ မတုတ်ဘူး။ အဲဒါ သေချာမှတ်။

အဲဒီတော့ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ တစ်ခုခုကို မရှုမမြင်ရင်
အဝိဇ္ဇာ။ ဟုတ်လား။

အဝိဇ္ဇာတိ အဝိဇ္ဇာတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ။

မြတ်စွာဘုရား အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏။

ကတမာ နုခေါ ဘန္တေ အဝိဇ္ဇာတိ။

ဘယ်အရာကို အဝိဇ္ဇာဟု ခေါ်ဆိုအပ်ပါသနည်းဘုရား။

ဆိုတော့ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ဆိုရင် ရုပ်ကိုရုပ်မှန်း မသိတာ၊ ဝေဒနာ
ကို ဝေဒနာမှန်း မသိတာ၊ သညာကို သညာမှန်း မသိတာ။ သင်္ခါရကို
သင်္ခါရမှန်း မသိတာ၊ ဝိညာဏ်ကို ဝိညာဏ်မှန်း မသိတာ အဝိဇ္ဇာ။
သိရင် ဝိဇ္ဇာ။ ပါဠိသွားလေးက ဒီအတိုင်းပဲ။

ကိုင်း တပည့်တော်တို့ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း လျောင်း
ခြင်းဆိုတဲ့ ဣရိယာပုထ်လေးပါးပဲ။ အာရုံပြုကြည့်ပါဦး။ ဒါ စိတ်၊ ဒါ
စေတသိက်၊ ဒါ ရုပ်လို့ ဝိုင်းခြားပြီး မရှုရင် အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်မနေဘူးလား။

ဒါကို အရှင်ဘုရားတို့ ဖြေတဲ့ စာမေးပွဲအတွက် မေးခွန်း မေး
ထားတယ်နော်။ စင်္ကြံသွားရာ၌ (က) ရှုကွင်းရှုတွတ် အမှန်၊ (ခ) ရှုညာဏ်
သွင်း ရှုနည်းအမှန်၊ အဲဒါရှုပြုခဲ့ပါ။ တရားနုလုံးသွင်း ရှုဆင်ခြင်နည်း၊
နည်းရလောက်အောင် ရေးခဲ့ပါဆိုတော့. . .

ရှုကွင်းရှုတွတ် အမှန် ဆိုတဲ့ (က) က သွားမည်အာရုံကိုညွတ်ပြီး

သိတာက စိတ်၊ သွားနေတဲ့အခါမှာ ငါသွားသည်မဟုတ်၊ ကိုယ်ကောင်
၏ ကိစ္စမဟုတ်၊ လှုပ်ရှားတဲ့သတ္တိ ဝါယောဓာတ်လို့ နှလုံးသွင်းတဲ့ သတိ
က စေတသိက်၊ လှုပ်ရှားတဲ့သတ္တိ ဝါယောဓာတ်က ရုပ်။ အဲဒီ စိတ်၊
စေတသိက်၊ ရုပ်က ရှုကွင်းရှုကွက်အမှန်။ ရှုဉာဏ်သွင်းလိုက်တဲ့အခါ
ကျတော့ ဒီစိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်က ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မဟုတ်ဘူး။ သွား
တတ်လာတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သတ္တဝါမဟုတ်ဘူး။ ဒါကရှင်းပြတာ။ ဟိုမှာ
ရေးရင်တော့ အရှည်ကြီးမရေးနဲ့။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ ရှုဉာဏ်
ထင်အောင် မပြတ်နှလုံးသွင်း ရှုဆင်ခြင်ရပါသည် ဆိုရင် အဲဒါ (က)
၅ မှတ်၊ (ခ) ၅ မှတ် ပြီးရော။

အဲဒီလို စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကိုလည်းပဲ သတိက နှလုံးမသွင်း
ဘူး။ ပညာဉာဏ်နဲ့လည်း လက္ခဏာရေးသုံးပါးတင် မရှုဘူးဆိုရင် အဝိဇ္ဇာ
ဖြစ် မနေဘူးလား။ ဒါဖြင့် သွားတိုင်း ရပ်တိုင်း ထိုင်တိုင်း လျောင်းတိုင်း
ဘယ်တရား ပြဋ္ဌာန်းနေသလဲ။ အဝိဇ္ဇာပြဋ္ဌာန်း မနေဘူးလား။ အဝိဇ္ဇာ
ဖြစ်လိုက်ရင် အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဋ္ဌာယတန ဖဿ
ဝေဒနာ တဏှာ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ ဇာတိ ဇရာ မရဏ ဒုက္ခက္ခ ခန္ဓဿ
သမုဒယော ဟောတိ။ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းပဲ။ ဒီတော့ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
ဒီဒုက္ခငြိမ်းအောင် ကျင့်ရမှာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

အစဉ်းအရာ ၂၀

အဲဒီတော့ အခြေခံလေးတွေ ပေးရအုံးမယ်။ စာမျက်နှာ ၄၉
ပထမကော်လံမှာ-

အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ ဣဒါနိ ဖလ ပဉ္စတံ၊
ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ အာယတိ ဖလ ပဉ္စတံ၊

၃၄၂

အတိတ်ကာလ၌ အကြောင်း ၅ ပါးတို့သည်၎င်း၊
 ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အကျိုး ၅ ပါးအပေါင်းတို့သည်၎င်း၊
 ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဤအကြောင်း ၅ ပါးတို့သည်၎င်း၊
 နောင် အနာဂတ်ကာလ အကျိုး ၅ ပါးအပေါင်းတို့သည်၎င်း။
 ဤသို့အချင်းအရာ သရုပ်အပြားအားဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော
 အကန့် ၂၀ ရှိ၏ဟူ၍ သိအပ်၏။

အတိတ်အကြောင်းတရား ၅ ပါး၊ အတီတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊
 ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးတရား ၅ ပါး၊ ဣဒါနိ ဖလ ပဉ္စကံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း
 တရား ၅ ပါး၊ ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ အနာဂတ်အကျိုးတရားငါးပါး၊
 အာယတီ ဖလ ပဉ္စကံ၊ ပါဠိက လွယ်လွယ်လေးပဲ။ သိတဲ့လူကတော့
 လွယ်တာပေါ့လေ။

ပထမအတန်းက အတိတ် အကြောင်းတရား ၅ ပါး၊ ဒုတိယ
 အတန်းက ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးတရား ၅ ပါး ဖလ။ တတိယအတန်းက
 ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းတရား ၅ ပါး၊ အာယတီ
 ဖလ ပဉ္စကံ- အနာဂတ်ကာလမှာ အကျိုးတရား ၅ ပါးတဲ့။

နောက် အောက်က ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်-

ပုရိပဘဝသို့ မောဟော အဝိဇ္ဇာ အာယုတနာ သင်္ခါရာ၊ နိကန္တိ
 တက္ခာ၊ ဥပဝမနံ ဥပါဒါနံ၊ ဇေတနာ ဘဝေါ၊ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊
 ပုရိပကမ္မ ဘဝသို့ ဣဝ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ၊ (မဟာဝဂ် နှာ၊ ၅၀)
 ဒါအတိတ်အကြောင်း ၅ ပါးကို ပြတယ်။ မြန်မာပြန်ပုံဖတ်

ကြည့်။

ရှေးကမ္မဘဝ၌ တွေဝေမှု မောဟသည် အဝိဇ္ဇာ မည်၏။ အား
 ထုတ်မှုသည် သင်္ခါရ မည်၏။ လိုချင်တပ်မက်မှုသည် တက္ခာ မည်၏။

၇၄၆

မြဲမြံစွာ စွဲယူခြင်းသည် ဥပါဒါန် မည်၏။ စေ့ဆော်ကြောင့်ကြမှု စေတနာသည် ဘဝမည်၏။ ရှေ့ဘဝ၌ဖြစ်သော ဤတရား ငါးပါးတို့သည် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ ဤအကြောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ (ကျမ်းရင်း ဆက်ဖတ်ကြည့်ပါကဲ့။ သိပ်ကောင်းတယ်။) ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေသည် ဝိညာဏ် မည်၏။ သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်သောတရားသည် နာမ်ရုပ်မည်၏။ မဟာဘုတ်တို့၏ ကြည်သည်၏ အဖြစ်သည် အာယတနမည်၏။ တွေ့ထိခြင်း သဘောသည် ဖဿ မည်၏။ ခံစားခြင်းသဘောသည် ဝေဒနာ မည်၏။ ဤပစ္စုပ္ပန် ဝိပါက်ဘဝ၌ဖြစ်သော အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့သည် ရှေးကပြုအပ်သော ကံ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဒါက ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးတရား ၅ ပါး။

ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အာယတနတို့၏ ရင့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တွေ့ဝေမှုမောဟသည် အဝိဇ္ဇာ မည်၏။ အားထုတ်မှုသည် သင်္ခါရ မည်၏။ တပ်မက်မှုသည် တဏှာ မည်၏။ မြဲမြံစွာ စွဲယူခြင်းသည် ဥပါဒါန် မည်၏။ စေ့ဆော် ကြောင့်ကြမှုသည် ဘဝ မည်၏။ ဤပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဘဝ၌ဖြစ်သော ဤတရား ၅ ပါး တို့သည် နောင်အခါပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏။

ဒါကတော့ ပါဠိကျက်ထားလို့ရရင် သိပ်ကောင်းတယ်။ အတိတ်အကြောင်း ၅ ပါး၊ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ၅ ပါး၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်း ၅ ပါး၊ နောင် အနာဂါတ်အကျိုး ၅ ပါး၊ ၅x၄=၂၀။ ဒါ အချင်းအရာ ၂၀၊ အကန့် ၂၀၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

အဲဒီတော့ ဒုတိယကော်လံ အလယ်ခေါင် ပြန်ဖတ်ကြည့်လိုက်။

ဤပါဠိတော်နှင့်တကွ အထက်တွင် အဋ္ဌကထာတွင် ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်တို့ကို ပေါင်းစပ်ကာ လိုရင်းကို ကောက်နုတ်လိုက်ရသော် ယောက်ျား၊ မိန်းမ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါမရှိ အတ္တမဟုတ်။

အခုဆိုလတ္တံ့၊ ဖတ်လတ္တံ့သော အပိုဒ်ကို တပည့်တော်ပြော
ချင်တယ်။ ဒါကတော့ ရအောင်လုပ်ထား။

ယခင်က အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ
ဤအကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိကြ သဖြင့် ယခုအခါ ဝိညာဏ်
နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ ဟူသော အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့
ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၏။

ဟော ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့အတိတ် ၂၇လည်းပဲ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်၊
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းနဲ့ ကြည့်လိုရှိရင် အကြောင်းတရား ၅ ပါးပဲ ရှိပါသည်။
အကြောင်းတရား ၅ ပါးက အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကမ္မဘဝ။
အဲဒီအကြောင်းတရား ၅ ပါး အတိတ်က ပေါင်းဆုံလိုက်တော့ ယခု
ပစ္စုပ္ပန်မှာ အကျိုးတရား ၅ ပါး ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး
တရားငါးပါးက ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ
ဟူသော အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့ဖြစ်ပေါ်လာရပါသည်။

တိုတိုလေးက ဟိုအတိတ်တုန်းကလည်း ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊
အသက်၊ လိပ်ပြာ၊ ဇီဝမဟုတ်။ အကြောင်း ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိလို့။
အဲဒီ ငါးပါးထဲက တစ်ခုခု ချွတ်ယွင်းနေရင် ယခုပစ္စုပ္ပန်မှာ အကျိုးတရား
၅ ပါး မဖြစ်ပေါ်နိုင်ဘူး။ ဟိုအချိန်အခါက အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့
ပေါင်းဆုံမိကြသဖြင့် ယခုအခါ အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ် ရပါ
သည်။ ဟိုအချိန်အခါကလည်းပဲ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်။ ယခုအချိန်
အခါမှာလည်းပဲ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်။ လူကိုလူမဟုတ်ဘူး ပြောတာ
မဟုတ်ဘူးနော်။ သတ္တဝါကို သတ္တဝါမဟုတ်ဘူး ပြောတာမဟုတ်ဘူး
နော်။ အကြောင်းတရား ၅ ပါးဟာ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဟုတ်ရဲ့လား။
အကျိုးတရား ၅ ပါးကရော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဒါဖြင့် ဝိပဿနာရှုတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းနဲ့ ရှုတဲ့အခါကျတော့ လူကို ရှုရမှာလား၊ ခြေတွေ လက်တွေ ခေါင်းတွေ ရှုရမှာလား။ တရား ထိုင်တဲ့အခါမှာ ခေါင်းထဲ ခဲလာတာကို ဖြစ်လာပြီ၊ ဖြစ်လာပြီ၊ တပျက်ထဲ ပျက်နေပြီ၊ ပျက်နေပြီ၊ ကျောက် မွေမွေမွ ရွရွရွရွ ဖြစ်လာတာကို ရွလာ ဖြစ်လာ၊ ဪ မွေကြလို့ အဲဒီလို လုပ်နေကြတယ်။ လယ်တီဆရာတော် ဘုရားကြီး ရေးခဲ့တာက ရုပ်နာမ်တရားတို့ စိတ်တစ်ချက်ဖြစ်လိုက်ရင် စေတသိက်တွေ၊ ရုပ်တွေ အဲဒါတွေကို မွေမွေလို့ဆိုတာ၊ ခုတော့ ကျောက် မွေမွေမွ ခေါင်းကခဲခဲ၊ အဲဒါကို ဖြစ်ပျက် ဖြစ်ပျက် လုပ်နေကြတယ်။

အဲဒီခေါင်းတွေ၊ ကျောတွေအစရှိတဲ့ တစ်ကိုယ်လုံးထဲက အစိတ်အပိုင်းတွေကို ဟောတာ မဟုတ်ဘူး။ ဟိုတုန်းက လည်းပဲ အကြောင်းတရား ၅ ပါး။ ဒီအကြောင်းတရား ၅ ပါး ပေါင်းဆုံလိုက်ရင် ယခုအခါ အကျိုးတရား ၅ ပါး။ အဲဒီ အကြောင်း တရား ၅ ပါး၊ အကျိုး တရား ၅ ပါးသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မဟုတ်ဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါမဖက် ဓမ္မသဘောသက်သက်ကို မြင်အောင်ရှုတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဉာဏ်။ စာ အသေချာကြည့်။ အနုလုံအဆုံးမှာလေ။

ဧဝ မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ
သမုဒယော ဟောတီ။

ကေဝလဿ- ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဖက် ဓမ္မသဘောသက်သက် သော သဘောတရား၏။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ- ဒုက္ခအစု၏။ သမုဒယော- ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတီ- ဖြစ်၏။

ခုနက လင်္ကာလေးပြန်ဆိုကြည့်၊ ဓမ္မအပြား ဆယ့်နှစ်ပါးကို (ပ) ဘဝဤကိုယ်ဖြစ်ထုံးတည်း။

အတိတ်တုန်းက အကြောင်းတရား ၅ ပါးလည်းပဲ ဒုက္ခတစ်စု၊

ယခုပစ္စုပ္ပန်မှာ ပေါ်နေတဲ့ အကျိုးတရား ၅ ပါးလည်းပဲ ဒုက္ခတစ်စု။
အဲဒီ ဒုက္ခကုဋ္ဌဿ- ဒုက္ခ အစုထဲမှာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ပါရဲ့လား။ ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တဝါမဖက် ဓမ္မသဘောသက်သက်တွေ ဖြစ်ပေါ်ပြီးတော့ ပျက် နေ
တာကို ဒုက္ခလို့ ဘုရားရှင်ဟောတာ။ ဧဝမေတဿ (ပ) သမုဒယော
ဟောတိ။

ဟာ- လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဉာဏ်စွမ်းကတော့
ကြီးမားလိုက်တာဘုရား။ တကယ့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးပဲ။

အတိတ်အကြောင်းတရား ၅ ပါးသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်မှာ ပဋိသန္ဓေ
နေဖို့ အကြောင်းဖြစ်တယ်။ ပဋိသန္ဓေစလိုက်ရင် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်၊
ဟုတ်ရဲ့လား။ အကျိုးတရား ၅ ပါး ပစ္စုပ္ပန်မှာ ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီဟာ
ရှေ့နှစ်ပိုဒ်ပြီးချော။

အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ ဣဒါနိ ဖလ ပဉ္စတံ၊ ဣဒါနိ
ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊

အောက်ဆုံးပိုဒ် ဆက်ဖတ်ကြည့်။

ဤ အတူသာလျှင် ယခုအခါ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊
ကမ္မဘဝ၌ ဤအကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ တွေ့ဆုံပေါင်းစပ်မိကြသဖြင့်၊
ပေါင်းစပ်မိကြပြန်လျှင် အနာဂတ်တွင် ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန
ဖဿ ဝေဒနာ ဟူသော အကျိုးတရား ၅ ပါး ဖြစ်ပေါ်လာရပေဦးမည်။
မဖြစ်ပေါ်ဘဲ မနေ၊ မဖြစ်ပေါ်စေရန် လူသည်၎င်း၊ နတ်သည်၎င်း၊ ဗြဟ္မာ
သည်၎င်း တားမြစ်၍ မရချေ။ (ဟောဒီလို အနတ္တသဘော ပေါ်အောင်
ရေးသွားတာ။) ယခုအခါမှာ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ
အဲဒီ အကြောင်းတရား ၅ ပါး ပေါင်းဆုံမိပြန်လျှင် နောင်အနာဂတ်မှာ
ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ ဟူသော အကျိုးတရား

၅ ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်ရပေမည်။

ဒါဖြင့် ယခုအခါမှာ သွားတယ်၊ ရပ်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ လဲလျောင်းတယ်၊ စားတယ်၊ သောက်တယ် စသည်ဖြင့် အဲဒီအသွင်ပြင် အမူအရာတွေကို ရှုရမှာလား၊ သွားပုံ လာပုံ၊ နေပုံထိုင်ပုံ သွားတဲ့ လူကို ရှုရမှာလား။ သွားတဲ့အခါမှာ ငါ့ရဲ့သန္တာန်မှာ ဘယ်တရားဖြစ်လဲလို့ ဆိုရင် စိတ်ကိုလည်း စိတ်မှန်းမသိ၊ စေတသိက်ကိုလည်း စေတသိက်မှန်းမသိ၊ ရပ်ကိုလည်း ရပ်မှန်းမသိ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တကို မရှုမမြင်တာ ဘယ်တရားလဲ။ အဝိဇ္ဇာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဝိဇ္ဇာဖြစ်လိုက်ရင် သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ် မဖြစ်ဘူးလား။ ယခုအခါမှာ အဝိဇ္ဇာကို လက်ခံထားသဖြင့် အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိကြပြန်ပြီ။ အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိလိုက်ရင် အကျိုးတရား ၅ ပါး မဖြစ်ပေါ်အောင် တန်ခိုးရှင်ကရော တားထားလို့ရမလား။ အဲဒီသံသရာ ဘယ်ပြတ်မလဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီလိုသွားနေတယ်။

တိုတိုလေးကတော့ ဟိုအချိန်အခါက အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိသောကြောင့် ယခုအခါ အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရပြန်သည်။ ယခုအခါ အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံစည်းဝေးမိပြန်လျှင်၊ နောင်အခါ အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြရပေဦးမည်။ မဖြစ်ပေါ်စေရန် နတ်သည်၎င်း၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း၊ တန်ခိုးရှင်သည်၎င်း၊ ပိတ်ဆို့ တားမြစ်၍မရချေ။ အတိတ်အကြောင်းကလည်းပဲ အနတ္တတရားပဲ။ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးကလည်း အနတ္တတရားပဲ။ ယခု ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းလည်းပဲ အနတ္တတရားပဲ။ နောင်အခါအနာဂတ် အကျိုးကလည်း အနတ္တတရားပဲ။ အတ္တကို မရှုရဘူးနော်။ အနတ္တကို ရှုရမယ်။ မိမိရရ ရှိရောပေါ့။

ဒါကြောင့် ဒါဖြင့်ရင် အကြောင်းအကျိုး၊ အကြောင်း ၅ ပါး၊

အကျိုး ၅ ပါး အတိတ်နဲ့ ပစ္စုပ္ပန်မှာတစ်စပ်၊ ပစ္စုပ္ပန်မှာအကြောင်း ၅ ပါး။ နောင်အနာဂတ်မှာ အကျိုး ၅ ပါး။ အစပ် ၃ ပါး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ တစ်လွှာချင်း၊ တစ်လွှာချင်း တစ်လွှာတစ်လွှာကို ၅ ခု။ ၅x၄= ၂၀၊ အချင်းအရာ ၂၀။ အဲဒီအချင်းအရာ ၂၀ ဖြစ်ပေါ်တဲ့သဘော သတ္တိ လေးတွေနော်။ အချင်းအရာ ၂၀ ဖြစ်လိုက်ရင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါလို့ ခေါ်တယ်တဲ့။ လူပဲ သူပဲ ငါပဲလို့ ခေါ်တယ်တဲ့။

လင်္ကာလေး တစ်ခေါက်ပြန်ဆိုကြည့်၊ အဲဒါမှ သဘောကျမှာ။ ရအောင်ကျက်။ ရအောင်ကျက်ပြီးတော့ အဲဒါလေးကို စာညည်း။ တရား နှလုံးသွင်းတယ်ခေါ်တယ်။ အဓိပ္ပာယ်ပေါက်အောင် မပြတ်နှလုံးသွင်း၊ သိပ်ကောင်းတယ်။

ဟော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းနဲ့ ကြည့်ရင် အင်္ဂါ ၁၂ ပါး။ ဒီအင်္ဂါ ၁၂ ပါးထဲက တစ်ပါးမှမဖြစ်ဘူးဆိုရင် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မရှိဘူး။ အခု ကြည့်လေး နေတယ်၊ ထိုင်တယ်၊ စားတယ်၊ သောက်တယ်၊ စိတ်မှန်း လည်း မသိဘူး စေတသိက်မှန်းလည်း မသိဘူး၊ ရုပ်မှန်းလည်း မသိဘူး။ သွားမည့် အာရုံကိုညွှတ်ပြီးသိတာက စိတ်၊ သွားတဲ့ သတ္တိက ငါ့သတ္တိ မဟုတ်ဘူး၊ ဝါယောဓာတ်ပဲလို့ နှလုံးသွင်းတာက သတိ စေတသိက်။ လှုပ်ရှားတဲ့သတ္တိ ဝါယောဓာတ်က ရုပ်။

အဲဒါ(က) ရှုကွက်အမှန်။ (ခ) ရှုဇာဏ်သွင်းလိုက်တော့ ဒီစိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဟာ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မဟုတ်။ ဘာသာဟုတ်သလဲ။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု ရှုဆင်ခြင် နှလုံးသွင်း မပြတ်ကျင့်သုံးရပါသည် ဆိုရင် ၁၀ မှတ်ပဲ။ အဲဒီတော့ ဒီပုစ္ဆာကို ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် မိမိရဲ့ အရည်အချင်းကို သိနိုင်တယ်။ ဝိပဿနာ ဟိုမှာအားထုတ်တယ်။ ဒီမှာ အားထုတ်တယ်။ အလွယ်ဆုံး ရှုကွင်းရှုကွက်လေးတောင် မသိဘူးဆိုရင် ဘာတွေ အားထုတ်ခဲ့တာလဲ။ ဒီလို သူတော်ကောင်း ပညာရှိက ပြန်

သုံးသပ်မိပါစေလို့ တကယ့် ရှုကွင်း ရှုကွက်တွေကို တကယ့်ရှုဉာဏ်တွေ ထင်အောင် ရှုနိုင်ကြပါစေလို့ အဲဒီ စေတနာ မေတ္တာတွေနဲ့ တပည့်တော် ဆောင်ရွက်တာ။

ပြန်ပြောမယ်နော်။ တိုတိုလေးရယ်။ ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူ သော မြတ်စွာဘုရား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် အလွန်လွယ်ပါ၏။ တပည့် တော်၏ ဉာဏ်မှာ ထင်လွယ်မြင်လွယ်၏ဘုရား။ မြတ်စွာဘုရားက မာယောဝံ အာ နန္ဒ၊ မာ ယောဝံ အာနန္ဒ၊ မာယောဝံ အာနန္ဒ၊ ကရုဏာ သမာပိတ် ဝင်စားပြီးတော့ ညီတော် အာနန္ဒာကိုလေ သနားလွန်းလို့။ တစ်သံသရာလုံး လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းလုံး ရှာဖွေခဲ့တဲ့ တရားထူး တရားမြတ်ကို သိစေချင်လွန်းလို့၊ ညီတော်အာနန္ဒာ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ ဒီလိုမဆိုနဲ့ ဒီလိုမပြောနဲ့၊ သင်အာနန္ဒာ မြင်တာက တိမ်တိမ်မြင်တယ်။ ငါဘုရား မြင်တာက နက်နက်မြင်တယ်။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်သည် နက်ယောင် ရှိလေစွတကား၊ နက်သော သဘောရှိလေစွ တကား၊ ခက်ယောင်ရှိလေစွတကား၊ ခက်သောသဘောရှိလေစွတကား၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဒေသနာက္ကမ၊ ပဝတ္တိက္ကမ

ခက်သလောက်၊ နက်သလောက် လိုက်တာက ဘုရားဉာဏ် တော်။ အဲဒီဘုရားဉာဏ်တော်အတိုင်း ပြောတာက ဒေသနာဉာဏ်၊ ဒေသနာက္ကမ ခေါ်တယ်။

ပဝတ္တိက္ကမက အတိတ်အကြောင်း ၅ ပါ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ၅ ပါ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ၅ ပါ၊ အနာဂါတ်အကျိုး ၅ ပါ၊ ၄×၅=၂၀။ အဲဒီ အချင်းအရာ ၂၀၊ အတိတ်၊ အနာဂတ် ကာလသုံးပါးလုံးဟာ

F 5 A

ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မဟုတ်ပါဘဲနဲ့ အကြောင်းအကျိုးသက်သက် ဖြစ်ပေါ်
နေတာကို အဲဒီဖြစ်ပေါ်မှုက ပဝတ္တိက္ကမ ခေါ်တယ်။

ဒေသနာက္ကမက နက်တယ်နော်။ ဒေသနာစဉ်၊ ဒေသနာစဉ်
ဆိုတာ ဟောစဉ်။ ပဝတ္တိက္ကမက အဲဒီ ဓမ္မသဘာဝဖြစ်စဉ်။ ဘယ်လိုဖြစ်
လဲ။ အတိတ်တုန်းက အကြောင်း တရား ၅ ပါး ပေါင်းဆုံမိသောကြောင့်
ယခုအခါ အကျိုးတရား ၅ ပါး ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။ ယခုအခါ အကြောင်း
တရားငါးပါး ပေါင်းဆုံမိပြန်လျှင် အနာဂတ်မှာ အကျိုးတရား ၅ ပါး
ဖြစ်ပေါ်ရအုံးမည်။ မဖြစ်ပေါ်စေရန် လူသည်၎င်း၊ နတ်သည်၎င်း၊ တန်ခိုး
ရှင်သည်၎င်း၊ ဣဿရ နိမ္မာန မဟာပိန္နဲ ထာဝရဘုရားတို့သည်၎င်း
ပြုလုပ်၍မရ၊ တားမြစ်၍မရ။ အကြောင်းရှိရင် အကျိုးရှိတာပဲ။ အဲဒီ
တရားတွေဖြစ်ပေါ်နေတာ ပဝတ္တိက္ကမ။

ပဋိပတ္တိက္ကမ

ဒါဖြင့် ပဋိပတ္တိက္ကမ သွားတော့မယ်။ ပဋိပတ္တိက္ကမဆိုတာ ကျင့်
စဉ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ သိပ်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သူတတ်သလိုဟောပြောတာ
ဒေသနာက္ကမ ဟောစဉ်။ တရားသဘောတွေ အကြောင်းအကျိုးတွေ
အကြောင်းရှိတိုင်း အကျိုးတွေဖြစ်ပေါ်နေတာက ပဝတ္တိက္ကမ ဖြစ်စဉ်။
ပဋိပတ္တိက္ကမ ကျင့်စဉ်။ ဒါဖြင့် ဟောစဉ်ကလည်း သိတတ်မှ၊ ပဝတ္တိက္ကမ
ဖြစ်စဉ်ကလည်းပဲ ဉာဏ်မျက်စိ စူးစူးရှရှနဲ့ ရှုနိုင်မှ ဖြစ်စဉ်ကိုတွေ့မယ်။
ဖြစ်စဉ်ကို သဘောကျတော့ ငါထိုင်နေတာ ဘယ်တရား ပြဋ္ဌာန်းသလဲ။
စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကို တစ်ခုခုမှ မရွေးဘူးဆိုရင် ဘာနဲ့ထိုင်သလဲ။
အဝိဇ္ဇာနဲ့ ထိုင်နေတာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ရုပ်တယ်၊ ရုပ်တယ်၊ ရုပ်တိုင်း၊
ရုပ်တိုင်း စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် တစ်ခုခုကိုမှ မရွေးမြင်ဘူးဆိုရင်

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ကျတော့-

ဒုက္ခေ အညာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံ။

ဒါဆင်းရဲအမှန်။ ဒါဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အမှန်လို့ ပိုင်းခြားမရှုရင် အဝိဇ္ဇာ။ ပိုင်းခြားရှုရင် ဝိဇ္ဇာ။ ဒါဖြင့် ငါသွားတယ်၊ ရပ်တယ်၊ နေတယ်၊ ထိုင်တယ်၊ စားတယ်၊ သောက်တယ် တစ်ချက်မှ ဒုက္ခကို မရှုမမြင်ဘူး ဆိုရင် ဘာနဲ့သွားလာ နေထိုင်တာလဲ၊ အဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာဖြစ်လိုက်ရင် အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိပြန်ပြီ။ အဲဒီတော့ မိမိသန္တာန်မှာ ဒီအဝိဇ္ဇာဖြစ်ရဲ့လား။ မဖြစ်ဘူးလား။ မဆင်ခြင်ဘဲနဲ့ သိပါ့မလား။ ဆင်ခြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဆင်ခြင်ဖန်များရင် ဉာဏ်ဝမှာ ထင်မလာဘူး လား။ ထင်လာတဲ့ အဝိဇ္ဇာကို သတိနဲ့ အောက်မေ့ပြီးတော့ အော် အခု ငါထိုင်နေတာ၊ ငါရပ်လိုက်တာ၊ အော် .. စားတယ်၊ သောက်တယ်၊ ရေသောက်ချလိုက်တယ်။ ဒါစိတ်ပဲ၊ ဒါစေတသိက်ပဲ၊ ဒါရုပ်ပဲလို့ တစ်ခု သောတရားကိုမှ ငါမရှုမမြင်ဘူး။ မရှုမမြင်ရင် ဘယ်တရား ပြဋ္ဌာန်း နေသလဲ။ အဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ရင် ဖြစ်မှန်းသိ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

စိတ္တာနုပဿနာ ကျတော့-

သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ သမောဟံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။

အဲဒါရော မကိုက်ဘူးလား။ အဲဒီတော့ ငါသန္တာန်ကို အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်တယ်၊ ဖြစ်တယ်။ သတိနဲ့အောက်မေ့ပြီးတော့ ဝိပဿနာ ရှုကွင်း ရှုကွတ် ၇ ချက်နဲ့ ရှုရမယ်တဲ့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒါ ပဋိပတ္တိက္ကမ စာမျက်နှာ ၁၇၀ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပြတ်အောင်ရှုနည်း။

ဒကာမကြီးတစ်ယောက်က လျှောက်သေးတယ်။ ရယ်စရာ ကြားဖြတ်ပြောရအုံးမယ်။ တပည့်တော်မလေ ဘုန်းကြီးက ထပ်တလဲလဲ သင်တော့ ကောင်းကောင်းကြီး နားလည်နေပြီ ကိုယ်တိုင်လုပ်တတ်

နေပြီ။ တစ်ယောက်က ဘာပြောသလဲဆို အဲဒါဆို ညည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သံသရာပြတ်ပြီပေါ့အေ့။ အဲဒါ ငါမပြတ်မခံနိုင်ဘူးတဲ့။ ငါ့မြေးတွေနဲ့ မခွာနိုင်သေးဘူးတဲ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဟာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ တစ်ယောက်က ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကောင်းကောင်းကြီး မြင်ရင်ပြတ်ပြီတဲ့။ အမလေး အပြတ် မခံ နိုင်သေးဘူးတဲ့။ အဲဒါတကယ် မြင်တာလား။ နှစ်ကယ်မြင်တာလား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒါ ဒကာ ဒကာမမှာ မပြစ်မရှိဘူး။ အရှင်ဘုရားတို့ တပည့်တော်တို့မှာ အပြစ်ရှိတယ်။ တပည့်တော်တို့က သင်ပေးရမှာကိုး။

ဖြည်းဖြည်း ပြန်ပြောမယ်နော်။ ဒေသနာက္ကမ၊ ပဝတ္ထိက္ကမ ပြီးတော့ ပဋိပတ္တိက္ကမ တဲ့။ ကျင့်စဉ်က အဓိက မဟုတ်လား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ကျင့်မယ်ဆိုတော့ ငါ့ရဲ့သန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ ဒီတရားတွေ ဖြစ် မဖြစ်။ . . . ဟော တဏှာ ဖြစ်ပုံလေး ပြောဦးမယ်။

ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓိ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပုံ

ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓိ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတာ ရွှေတည့်တည့်ကခွက်ပဲ နှိုက်သတဲ့။ တစ်ခွက်ကျော် နှိုက်လိုက်ရင် ဘာနဲ့ နှိုက်တာလဲ။ တစ်ခွက် ကျော် နှိုက်လိုက်ရင် တဏှာနဲ့ နှိုက်တာပေါ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အရှင်ဘုရား တို့ကို လျှောက်တယ်မဟုတ်လား။ အရှင်တပည့်တော် ဟက်ဟက်ပက် ပက်စားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်သုံးဆယ်လောက်ကဆို ဝက်သား အစိတ်သားလောက်ဆို တပည့်တော် တစ်ပါးတည်း ဘုဉ်းပေးလိုက်တာ ပဲ။ အခုမစားတော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဒီသင်တန်းကြီးပြတုန်း ကြားထဲမှာ နေလျှင်မကောင်းဖြစ်လျက်ရင် ဆက်နေလျှင် မကောင်းဖြစ်သွားမှာလို့လို့ အဲဒီတော့ စားတဲ့အခါမှာ ငါက ဆီနဲ့ဆားနဲ့စားတယ်လည်း ပြောသေးရဲ့ ဟိုဟင်းနှိုက်၊ ဒီဟင်းနှိုက်ဆိုရင် မုသားမဖြစ်ဘူးလား။ ပြီးတော့

လောလုပ္ပတဏှာ (အလွန် လျှပ်ပေါ်လော်လီသော လိုချင်မှုတက်မက်မှု) မဖြစ်ဘူးလား။ လျှပ်ပေါ်လော်လီတဲ့စိတ် မဖြစ်ဘူးလား။ အဲဒီစိတ်တွေ မသိတဲ့နဲ့ ဟူးဟူးငြားငြားက ဘယ်သတ္တိလဲဆိုရင် အဝိဇ္ဇာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဝိဇ္ဇာနဲ့ ဘုဉ်းပေးနေတယ်။ တဏှာနဲ့ ဘုဉ်းပေးနေတယ်။ စားတာက တော့ ကိုယ်တော်ကြီးက ပါးစပ်နဲ့ စားတာပေါ့။ ဖြစ်နေတဲ့တရားက အဝိဇ္ဇာနဲ့ တဏှာ ဖြစ်မနေဘူးလား။ ဘယ်တရားဖြစ်သလဲ ဆိုတာကို မထင်ထင်အောင် ဆင်ခြင်ရတယ်။ ဆင်ခြင်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်ဆိုတာ မသေချာဘူးလား။

ဟော-စားတာနဲ့ပတ်သက်တာပြီးရင် သက်န်းလေးဝတ်ရုံတာနဲ့ ပတ်သက်တော့ရော ယုတ်စွအဆုံး မေတ္တာလေးတောင် မပို့ဘူးဆိုရင် မေတ္တာဓာတ်တောင် မဖြစ်ဘူးဆိုရင် သာယာရင် ကြိုက်ရင် လောဘ၊ အမှတ်တမဲ့ဝတ်ရင် မောဟ၊ အမှတ်တမဲ့ဝတ်တာက အဝိဇ္ဇာ မဟုတ်လား။ ဘာနဲ့ အဝတ်များသလဲ၊ မောဟ။ အော် ကျောင်းကြီးကောင်းလိုက်တာ၊ ကောင်းလိုက်တာ ပြောကောင်းပါတယ်။ တကယ် နှလုံးသွင်းတဲ့ အခါကျတော့ ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ သီတင်းသုံးတိုင်း၊ သီတင်းသုံးတိုင်း ဒီကျောင်းကြီးက ဘယ်လောက်တန်နေပြီလဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ငါ့ကျောင်းက ဒီထက်တန်နေပြီ၊ တန်နေပြီ။ အဲဒီအတိုင်းသာ သာယာနေရင် ကြိုက်ရင် လောဘ။ မကြိုက်ရင် ဒေါသ၊ အမှတ်တမဲ့နေရင် မောဟ။ ဘာနဲ့သီတင်းသုံးမလဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါဖြင့် ငါ့သန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာဖြစ်လား၊ မဖြစ်ဘူးလားလို့ ဆင်ခြင်ရင် ဉာဏ်ဝမှာ မထင်နိုင်ဘူးလား။ မဆင်ခြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ထင်ပါ့မလား။

ဒါဖြင့် ထင်လာတဲ့အဝိဇ္ဇာကို ပဋိပတ္တိတ္တမ ကျင့်စဉ်မှာကျင့်ရတော့မယ် ဟုတ်ရဲ့လား။ စာမျက်နှာ ၁၇၀၊ ဒုတိယ ကော်လံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကျင့်စဉ်က ဒီမှာလာတယ်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ နိဒါနသံယုတ်၊ အာဟာရဝဂ်၊
ပစ္စယသုတ်၊ စာမျက်နှာ ၂၅၆၊ ပထမစာကြောင်း၌ (အစဆုံးစာကြောင်း
မှာ)

အဝိဇ္ဇာ ဘိက္ခုဝေ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ
ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။

ဘယ်နှချက်လဲ၊ ၇-ချက်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ရှုပ် ခေါ် အာနန္ဒ၊ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ၊
ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ၊ တဿ နိရောဓေါ နိရောဓေါတိ ဝုစ္စတိ။

ခန္ဓာငါးပါးလုံးစေ့သွားရင် သဠာယတနသံယုတ်တက်ရင် ဝတ္ထု
ရှုပ် ၆ ပါး၊ အာရုံ ၆ ပါး၊ ဝိညာဏ် ၆ ပါး စသည်သွားရော။ အဲဒါချုပ်
ငြိမ်းတဲ့ တရားတွေမဟုတ်လား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီမှာ အဲဒီတရားတွေ
ကို ၇ မျိုး ရှုရသလိုပဲ သူ့သဘောသတ္တိကိုက ၇ မျိုး ဖြစ်နေလို့။

စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကို ရှုရမယ်

သွားလည်း အဝိဇ္ဇာတန်းလန်း၊ စားလည်း အဝိဇ္ဇာတန်းလန်း၊
ဝတ်လည်း အဝိဇ္ဇာတန်းလန်း၊ နေလည်း အဝိဇ္ဇာတန်းလန်း။ ဒါလေးကို
မထင်ထင် အောင်ရှု ပြီးတော့ ဪ ငါ့ရဲ့ သန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်။
ဒါဖြင့် ဘာနဲ့ချည်း လာခဲ့သလဲဆိုရင် အဝိဇ္ဇာနဲ့ချည်း လာခဲ့တယ်။
တစ်ကြိမ် တစ်ခါမျှ စိတ်ကိုရှုရမယ်။ စေတသိက်ကို ရှုရမယ်၊ ရုပ်ကို
ရှုရမယ်လို့ စိတ်ထဲက တစ်ခုခုသောစိတ်ကို ထင်အောင်ရှုရမယ်။
စေတသိက်တွေကလည်း တစ်ခုခုသော စေတသိက်ကို ရှုရမယ်။ ရုပ်က
လည်း ရုပ်တစ်ခုခုကို ရှုရမယ်။

ဝိပဿနာရှုတယ်သာဆိုတယ် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကို တစ်ခါ
မှ မရှုဘူး။ ခြေထောက်ရှု၊ ပိုက်ရှု၊ ခေါင်းရှု၊ ကျောရှု၊ ဟုတ်ရဲ့လား။
သနိမိတ္တတွေ ရှုနေတာ မဟုတ်လား။ အဲဒီ သနိမိတ္တတွေကို အာရုံပြုပြီး
ရှုတာဟာ သညာလား၊ ပညာလား၊ (သညာပါဘုရား။)

ဟော စိတ်တွေ၊ စေတသိက်တွေ၊ ရုပ်တွေက အနိမိတ္တ တရား
မဟုတ်လား။ အနိမိတ္တကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်တာက သညာလား၊ ပညာ
လား၊ (ပညာပါဘုရား။)

ဟော အဝိဇ္ဇာဆိုတာ အခေါ်အဝေါ်နာမည်က နာမပညတ်။
အဝိဇ္ဇာဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ပညတ်၊ အဝိဇ္ဇာဖြစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က
သူ့သန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာကိန်းနေတယ်ဆိုတော့ အဝိဇ္ဇာမာနပညတ် မဟုတ်
လား။ အဝိဇ္ဇာအခေါ်အဝေါ်နာမည်က အဝိဇ္ဇာမာနပညတ်။ နာမည်
လေးတောင်မပါဘဲနဲ့ သဘောသတ္တိလေးက ပရမတ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။
အဲဒီ သဘောသတ္တိလေးသည် အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာလို့ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုတဲ့
သဘောသတ္တိသည် သူ့တကာတို့ရဲ့သန္တာန်မှာ လွမ်းမိုးနေတဲ့ အဝိဇ္ဇာ
ဆိုတဲ့ သတ္တိသည် ပရမတ်။

မိုက်မလင်းနိုင်ဘူး

- * မိုက်မလင်းနိုင်ဘူး၊ မြိုက်ခင်းရဲ့ညာဆီမှာ၊
- ခါတော်မှီ သည်မဝေ့နိုင်ဘူး၊
- သည်ကွေ့တွင် နေကုန်မျှောရွာရ၊
- အတော ဘယ် မသတ်နိုင်တဲ့ ရဟတ်ဗွေ၊

လို့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘယ်သူ့ကိုစာချိုးခဲ့

တာလဲ။ (ကင်းဝန်မင်းကြီးကို စာချိုးခဲ့တာပါဘုရား။) လောကဇေးရာနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေတာကိုး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

* သန်းခေါင်လကွယ်၊ တောအုပ်လယ်၌၊
ယဉ်နွယ်ပတ်ကုံး၊ အပိုတ်ဖုံးလျှက်၊
စိုးလုံးတိမ်တိုက်၊ လျှပ်မကြိုက်သား၊
အင်လေးပါးထတ်၊ နင်ကားရာထောင်၊
မကမောင်ငါ။

သန်းခေါင်လကွယ်မှာ အမှောင်ကြီး ကျနေတာမှ လျှပ်စစ်တစ် ချက်တလေလောက် လက်သေးတယ်။ တစ်သံသရာလုံးမှာ ဒီအဝိဇ္ဇာ ဆိုတဲ့ အမှောင်ကြီးထဲမှာ တပည့်တော်တို့ နေရတယ်။ စားလည်း အဝိဇ္ဇာနဲ့၊ သွားလည်း အဝိဇ္ဇာနဲ့၊ အဝိဇ္ဇာနဲ့ လွတ်ကင်းအောင် ရှောင်ကွင်း နေလို့ကို မရဘူး။ တစ်ဆူတစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ထွန်းပေါ် ပေါက်တော်မူပါမှ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကျင့်စဉ်ကို ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ ဟော တယ်။

ရဟန်းတို့ ဟိုအချိန်အခါက အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်း ဆုံမိသဖြင့် ယခုအခါ အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။ ယခု တစ်ခါ အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိပြန်လျှင် နောင်အခါ အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်လာဦးမည်။

အကြောင်းတရားတွေကလည်း အနတ္တတရား၊ အကျိုးတရား တွေကလည်း အနတ္တတရား။ ဒါဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ အဲဒီ မိုက်မလင်းနိုင်တဲ့ အဝိဇ္ဇာ ဆိုတဲ့ အမှောင်ကြီးကျနေပုံကို တပည့် တော်တို့ သဒ္ဓါမှာလည်း ရှိတယ်လေ။

အနန္တဘူတော အယံ လောကော။

ဥဒါဟရုဏ် (ပြုယုတ်)လေ။

အယံလောကော- လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါဆိုတဲ့ လောကကြီး တစ်ခုလုံးသည်။ အန္တိဘူတော- အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ အမှောင်ကြီးဖြစ်၍ နေပါသည်။ ကျ၍ကျ၍နေပါသည်။

တပည့်တော်တို့ကတော့ မျက်စိနှစ်လုံး ပွင့်လာရင်တော့ လင်းတယ် အောက်မေ့တာ။ တပည့်တော်တို့ကို ဘုရား အစရှိတဲ့ အရိယာ သူတော်ကောင်းတွေကတော့ သိပ်သနားသွားတာ။ အော် ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ။ လောကဓာတ်ကြီးတစ်ခုလုံး အမှောင်ကြီးကျနေတာကိုး။ ဘယ်အမှောင်လဲ၊ အဝိဇ္ဇာ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ စားလည်းမလွတ်၊ သွားလည်းမလွတ်၊ ဒီအဝိဇ္ဇာနဲ့ ချည်းနေရတာကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ဉာဏ်မျက်စိမှာထင်တယ်။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ဖြစ်အင်ကို ဉာဏ်မျက်စိထဲလာထင်တဲ့ အခါကျတော့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေက ကရုဏာအားကြီးစွာဖြင့် သနားလိုက်တာ။ ဒီတရားတွေကိုတော့ ကောင်းစွာဟောကြားမှဖြစ်မယ်။ ငါဘုရား ပရိဗ္ဗာန်စံသော်လည်းပဲ ဒီသတ္တဝါတွေအတွက် အလင်းဓာတ်ရအောင်တော့ ငါဘုရားသာသနာ ထားခဲ့ဦးမှဖြစ်မယ်။ ဟောဒါဖြင့် မိမိသန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာဖြစ်လိုက်ရင် အကြောင်းတရား ၅ပါး ပေါင်းဆုံပြီ ဆိုတာ သဘောကျပေတော့။ ဒါဖြင့် အဲဒီအဝိဇ္ဇာသည်။

ဘိက္ခဝေ- အိုရဟန်းတို့၊ အဝိဇ္ဇာ- အဝိဇ္ဇာသည်။ အနိစ္စာ- မမြဲခြင်းသဘောရှိ၏။ သင်္ခတ- အသင်္ခတ မဟုတ်၊ သင်္ခတတရားဖြစ်၏။ သင်္ခတ- ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ တည်းဟူသော အကြောင်းတရားလေးပါးတို့ ပြုပြင်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ- အကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်၏။

အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းတရားများ

အဝိဇ္ဇာသည် တရားခံမဟုတ်ဘူး။ ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်း တရားခံမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ အဝိဇ္ဇာမှာ အကြောင်းတရား ရှိသေးတယ်။ သင်္ဂြိုဟ်ပစ္စည်းပိုင်းကျတော့ တပည့်တော် ခဏခဏပြောခဲ့ပြီလေ။ ဘာတဲ့လဲ။

အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ၊ အဝိဇ္ဇာစ ပဝတ္တတိ။

အာသဝါနံ- အာသဝေါတရားတို့၏၊ သမုပ္ပါဒါ- ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာ- အဝိဇ္ဇာသည်လည်း၊ ပဝတ္တတိ- ဖြစ်၏။

အာသဝေါ တရားက ၄ ပါး။ ဘာတွေလဲ။ တာမာသဝ၊ ဘဝါသဝ၊ ဒိဋ္ဌာသဝ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ၊ ဟော ကာမာသဝကြောင့်လည်း အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်။ ဘဝါသဝကြောင့်လည်း အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်။ ဒိဋ္ဌာသဝကြောင့်လည်း အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်။ အဝိဇ္ဇာကြောင့်လည်း အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်။ ရှေးရှေး အဝိဇ္ဇာတွေကြောင့် နောက်နောက် အဝိဇ္ဇာတွေဖြစ်တယ်။ အနန္တရု သမနန္တရု အာသေဝန၊ နတ္ထိံ၊ ဝိဝတ၊ ဒီ ၅ ပါးသော ပစ္စယသတ္တိနဲ့ ကျေးဇူးပြုသွားတာ။

သံသရာ အစမထင်ဘူးဆိုတာ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ဘယ်ကစတာတို့ မထင်ဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ အစရှိတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းနဲ့ကြည့်ရင် အင်္ဂါ ၁၂ ပါးသည် အဲဒါသံသရာပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီ ၁၂ ပါး ပေါင်းဆုံလိုက်ရင် ဒုက္ခဆိုတဲ့ အကျိုးတရား ထွက်လာတယ်။ ဒီဒုက္ခဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းသည်၊ အကြောင်းတရားသည် အင်္ဂါ ၁၂ ပါး။ အင်္ဂါ ၁၂ ပါးရဲ့ ဒေသနာဉာဏ်မှာ အဝိဇ္ဇာက ထိပ်ကနေတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါဖြင့် ဒီအဝိဇ္ဇာသည် အကြောင်းမရှိသည်မဟုတ်။ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ကာမာသဝ

ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးတော့ ဘဝါသဝ ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးတော့ ဒိဋ္ဌာသဝ ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးတော့ အဝိဇ္ဇာသဝ ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒါကြောင့် အဝိဇ္ဇာကြောင့် အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်။ ရှေးရှေးအဝိဇ္ဇာ ပျက်ပြီးမှ နောက်နောက် အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်တယ်။ ရှေးအဝိဇ္ဇာနဲ့ နောက်အဝိဇ္ဇာကို အနန္တရ သမနန္တရ အာသေ ဝန၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ၅ ပါးသော ပစ္စယသတ္တိနဲ့ ကျေးဇူးပြုတယ်။ အာသဝကို ဒကာ ဒကာမတွေ နားလည်အောင် ပြောကြရအောင်။

အရက်ဆိုတာ

အာသဝါ ဓမ္မာ- ကြာမြင့်စွာ ထုံအပ်သော အရက်နှင့်တူသော

အရက်ကို ကြာမြင့်စွာ ထုံရတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အရက်ဘယ်ကလာသလဲဆိုတော့ ဇာတ်တော်နဲ့ ပြောရအောင်။ တောကြီးထဲမှာ သစ်ပင်ကြီးက အကိုင်းအခက်တွေ အားကြီးပဲ။ ခွဆုံမှာ အခွက်ကြီး ဖြစ်နေတယ်။ မိုးရွာတော့ ရေတွေ တင်တယ်။ ငှက်တွေကလည်း အများကြီး နားတယ်။ စားတဲ့အစာတွေ သစ်သီးဝလံတွေ အဲဒီအထဲကျ မိုးပြတ်တဲ့အခါကျတော့ နေပူ။ နေပူတော့ အဲဒီမှာ အချဉ်ပေါက်ပြီးတော့ တာပေါ့။ နွေခေါင်ခေါင်ကျတော့ ငှက်တွေရေဆာလို့ အဲဒီမှာ ရေလာ သောက်တယ်။ သောက်လိုက်ရင် မူးပြီးတော့ နောက်သစ်ပင်ပေါ်တ ပြုတ်ကျ။ အမူးပြေရင် ထပ်သွားပြန်ရော။ အဲဒီအဖြစ်ကို မုဆိုးက တွေ့တော့၊ ထူးတယ် ဘာလဲမသိဘူး။ တက်ကြည့်ဦးမှပဲဆိုပြီး တက် ကြည့်လိုက်တော့ အဲဒါတွေ သူလည်းသောက်ကြည့်တော့ ချိုမြမြနဲ့ ယစ်သွားတာပဲ။ အဲဒါနဲ့ ဗာရာဏသီ ဗြဟ္မဒတ်မင်း သွားလျှောက်တော့ လိုက်ကြည့်ပြီးသောက်၊ နောက် တုန်တော့မှ အမိုးမိုးသစ်သီးဝလံနဲ့

ဖော်စပ်တာ။ အဲဒါ အရက်။

အာသဝါ မော- ကြာမြင့်စွာထုံအပ်တဲ့ အရက်နဲ့တူတယ်။ ဘဝ အသင်္ချေ အနန္တကို အသာလေးဘေးချိတ်။

အရှင်ဘုရားတို့ တပည့်တော်တို့ အခုသွားလည်း အဝိဇ္ဇာနဲ့ မလွတ်။ နေလည်း အဝိဇ္ဇာနဲ့ မလွတ်၊ စားလည်း အဝိဇ္ဇာနဲ့ မလွတ်။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တစ်ခုခုကို ဒုက္ခ ဒုက္ခလို့ မရှုမမြင်တိုင်း အဝိဇ္ဇာ ပြဋ္ဌာန်း မနေဘူးလား။ ဒါဖြင့် ဒီအဝိဇ္ဇာသည် အကြိမ်ပေါင်း ဘယ် လောက် ထုံခဲ့ပြီလဲဆိုရင် ထုံခဲ့လှလေပြီ။ ကြာမြင့်စွာထုံအပ်သော အရက် နှင့် တူခဲ့လှလေပြီ။ ဒါဖြင့် အဲဒီ အဝိဇ္ဇာကို အဲဒီလို သဘောကျပြီးတော့ ဒီအဝိဇ္ဇာသည် အကြောင်း မရှိသည်မဟုတ်။ အကြောင်းကိုခွဲ၍ ဖြစ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ။ ဟော စာမျက် နှာ ၁၇၁၊ ညာဘက်စာမျက်နှာကို ကြည့်လိုက်၊ တစ်ခါတည်း သံသရာ အစမထင်ပုံကို အစမရှိပုံကို ရှင်းပေး လိုက်မယ်။

သင်္ဂြိုဟ်က ပါဠိတော်ကြည့်ရေး ရတာဘုရား။ သင်္ဂြိုဟ်က အဋ္ဌ ကထာ၊ မူလပဏ္ဏသာပါဠိတော်၊ မူလပရိယာယဝဂ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်၊ အပိုဒ်(၁၀၃)၌-

အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော၊
အာသဝနိရောဓာ အဝိဇ္ဇာနိရောဓော။

အာသဝ သမုဒယာ- အာသဝေါတရားလေးပါးတို့ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော- အဝိဇ္ဇာဖြစ်၏။ ဟော ဒါဖြင့် အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းသည် အာသဝ။ အာသဝနိရောဓာ- အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ- အဝိဇ္ဇာချုပ်၏။ ဟော ကိုင်း အောက်က နှစ်တန်းလေး ကြည့်လိုက်။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ အာသဝ သမုဒယော၊

အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ အာသဝနိရောဓော။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ- အဝိဇ္ဇာဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အာသဝသမုဒ
ယော- အာသဝဖြစ်၏။

ဟော တစ်ချိန်ချိန်မှာ အာသဝက အကြောင်းခံလိုက်ရင်
အဝိဇ္ဇာက အကျိုး၊ အဝိဇ္ဇာက ပြန်အကြောင်းခံလိုက်ရင် အာသဝက
အကျိုး။ သံသရာ သံသရာဆိုတာ ဒီတရားတွေကို သံသရာ ခေါ်တယ်။
ဝဋ်ဆင်းရဲဆိုတာ ဒီတရားတွေကို ဝဋ်ဆင်းရဲခေါ်တယ်။ ဒါဖြင့် အာသ
ဝေါ တရား ၄ ပါးကို တစ်ခါပြန်စစ်ကြည့်လိုက်။ နံပါတ် (၄)မှာ အဝိဇ္ဇာ
သဝကြောင့်လည်းပဲ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပါသည်။ ဒီလို မဆိုထားဘူးလား။
ဒါသင်္ဂြိုဟ်နော်။ ဟော အခုပါဠိတော်မှာ-

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ အာသဝသမုဒယော။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ- အဝိဇ္ဇာဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အာသဝသမုဒ
ယော- အာသဝဖြစ်ပါသည်။ ဟော အပေါ်ကျတော့-

အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော။

အာသဝသမုဒယာ- အာသဝဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာသမုဒ
ယော- အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပါသည်။

ဒါဖြင့် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားမှာ အဝိဇ္ဇာကို တရားခံ
လုပ်လို့ ရမလား။ မရဘူး။ ဒီအဝိဇ္ဇာသည် သူဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်း
မရှိဘူးလား။ သူဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည် အာသဝ၊ ဒီအာသဝသည်
အဝိဇ္ဇာကြောင့်ရော အာသဝမဖြစ်ဘူးလား။ အဝိဇ္ဇာကြောင့်လည်း
အာသဝ ဖြစ်တယ်။ အာသဝကြောင့်လည်း အဝိဇ္ဇာဖြစ်တယ်ဆိုတော့

တရားခံ ဘယ်သူထားမလဲ။ သံသရာခေါ်တယ်။ ဒီတရားတွေကို ဝဋ်ဆင်းရဲခေါ်တယ်။ ဒါကြောင့် သံသရာ၏အစကို အနုမတဂ္ဂေါ- အစမထင်၊ အစမရှိ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီလိုဆိုတာ။

သံသရာ၏ အစ

အဲဒီတော့ လမ်းပေါ်ကလူတွေက သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တဲ့ကွာ။ ဘုရားဂေါတမ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရတယ်လည်းဆိုရဲ့ သံသရာရဲ့အစတောင် ငါမသိဘူးလို့ ပြောသွားတယ်ကွ။ မြန်မာလိုက တော့ အလုံးစုံသိတယ်လည်းဆိုရဲ့ သံသရာရဲ့အစတောင် ငါမသိဘူးလို့ ပြောသွားတယ်။ ဘုရားကို အဲဒီလို ကိုယ့်ဉာဏ်နဲ့သွားတိုင်းတာ။

ဘုရားက သိပါတယ်။ ဒီတရားတွေဟာ အကြောင်းအကျိုး ရှုပ်ယှက်ခတ်ပြီးတော့ ဘယ်တရားကိုမှ တရားခံလို့ အကြောင်းသတ္တု ဧကန်စင်စစ်၊ ဒါအကြောင်းကို နောက်ဆုံးပဲလို့ ဒီလို မဟောဘူး။ ဟုတ်ရဲ့ လား။ ဒီအချိန်မှာ ဒါအကြောင်းတရား၊ ဒါအကျိုးတရား။ နောင်အခါ ကျတော့ ဒီတရားသည် အကျိုး။ ဒီတရားသည် အကြောင်း၊ စာအတိုင်း ပြောတော့ အာသဝအကြောင်း၊ အဝိဇ္ဇာအကျိုး။ ဒါ ဒီအချိန်အခါမှာ ဖြစ်စဉ် သတ္တဝါတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ နောင်တစ်ချိန်ကျတော့ အာသဝက အကြောင်း။ အဝိဇ္ဇာက အကျိုး။ တစ်ချိန်ချိန်ကျတော့ အဝိဇ္ဇာက အကြောင်း၊ အာသဝက အကျိုး။ ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းတရား ထဲမှာ ဘယ်တရားကိုမှ တရားခံ သတ္တုချလို့ မရဘူး။ အဲဒါကို-

အနုမတဂ္ဂေါယံ တိက္ခဝေ သံသာဇရာ ပုဗ္ဗာ တောဋီ
နုပ္ပညာ ယတိ၊ (မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ၃၈၅- စသည်များစွာလာရိ)

အနုမတဂ္ဂသံယုတ်မှာ သံသရာ၏အစကို မထင်နိုင်ဘူး။ ဘယ်သူ့ မထင်တာလဲ၊ အန္တပုထုဇဉ် လူ့ပြိန်းတို့ မထင်တာ၊ ဒီတရားတွေကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ဒါ အကြောင်း၊ ဒါ အကျိုး၊ ဒါ အကြောင်း၊ ဒါအကျိုး ဒီလိုသွားနေတယ်။ အဲဒီအကြောင်း တရားကိုပဲ အဝိဇ္ဇာကိုပဲ ဒါအနိစ္စတရား၊ ဒါသင်္ခတတရား ရှုပြီး ဘုရားပေးတဲ့ ဉာဏ်နဲ့ ဟုတ်လိုက်လေ၊ မှန်လိုက်လေ။ အဟုတ်တွေ အမှန်တွေကို ဟောတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ အဟုတ်တွေ၊ အမှန်တွေ ပြတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။ မြတ်ရှင်စော ဩကာသ ဩကာသ။

ဒီအဝိဇ္ဇာဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရား၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရား မဟုတ်ဘူး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နက အကျိုး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က အကြောင်း။ ဒီလို မလာဘူးလား။ ဒီနေရာမှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားလို့ ဟောပြီလေ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဆိုတာက အကြောင်းတရားကိုပြောတယ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဆိုတာက အကျိုးတရားကို ပြောတယ်။ အကြောင်းကို စွဲဖြစ်တဲ့တရား။ ပြီးတော့ ဘာလာလဲ။ ခယ ဝယ ပြီးတော့ ဝိရာဂ ပြီးတော့ နိရောဓ။

အဲဒီတော့ ဆိုလိုတာက မိမိသန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာဖြစ်မဖြစ် ဆင်ခြင်လိုက်ရင် ဒီတရားခံ ကောင်းကောင်းကြီးမိတယ်။ ခိုးထုပ်ခိုးထည် နှင့်တကွ မိတာ။ ဘယ်အခါမိသလဲ။ တရားဟောဆရာသည် မာတုဂါမက ပျိုဖြစ်နုတယ်တယ်။ ဘယ်လိုအရွယ်နဲ့၊ အမူအရာနဲ့ ဖြားယောင်းသော်လည်းပဲ ရဟန်းတရားကျင့်တားတာ၊ မတုန်လှုပ်ဘူး။ လာဘ်လာဘ ရှေ့ရောက်လာပြီ ဆိုရင်တော့ သာယာတယ်။ အဲဒါ တုန်လှုပ်တယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါဖြင့် ဒီလာဘ်လာဘ အပြစ်ကို မရှု မမြင်တာက အဝိဇ္ဇာ၊ ဒီလာဘ်ဘာလကို တပ်မက်တာက တဏှာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါဖြင့် ငါ့သန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာနဲ့ တဏှာ ဖြစ်မဖြစ်လို့ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်ရင် အဲဒီလောက် ရဟန်းတရားကို နိုင်နင်းနေတဲ့ ရဟန်းတောင်မှ လာဘ်

လာဘကို သာယာသေးတယ်၊ တပ်မက်သေးတယ်။ လာဘ်လာဘရဲ့ အပြစ်တွေကို မမြင်ဘူး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဒါဖြင့် ငါ့ရဲ့ သန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာသည် စင်စစ်ကေန့်ဖြစ်ပြီ။ အနိစ္စ အနိစ္စ သင်္ခတ သင်္ခတ၊ ပါးစပ်က ဆိုတာ မဟုတ်ဘူး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န၊ ဝေ၊ ဝိရာ၊ နိရောဓ၊ အဲဒီ ၇ ချက်နဲ့ တစ်ခါတည်း ညက်အောင် ချေပစ်ရမယ်။ အဲဒါ ဝိပဿနာရှုတာပဲ။ အဝိဇ္ဇာပြီးတော့ တဏှာလာခဲ့။

ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းအကြောင်း

အဝိဇ္ဇာတဏှာ ဝသေန ဒွေမူလာနိ။ (သဂြိုဟ်)

ဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် အဝိဇ္ဇာနဲ့တဏှာ။ ရေသောက်မြစ်။ အဲဒီတော့ မိမိသန္တာန်မှာ တဏှာဖြစ်မဖြစ် ဆင်ခြင် ကြည့်ရမယ်။ မှတ်စုလေး ရေးလိုက်မယ်။

တဏှာ ဒုတိယော ပုရိသော၊ (သုတ္တနိပါတ် ၃၉၄-စသည်)

ပုရိသော- သတ္တဝါသည်၊ တဏှာ ဒုတိယော- တဏှာအဖော် နှင့်နေ၏။

ဘုန်းကြီးတစ်ပါးတည်း ထိုင်လို့ ကျောင်းဝင်းကို ကြည့်ရှုပြီးတော့ ဒကာ ဒကာမတွေ ဆောက်ထားတဲ့ ကျောင်းကို တစ်မိမိမိ ကြည့်ပြီးတော့ ပုံစံကဘယ်လို ဘယ်လိုလူကထွင်တာ ကောင်းလိုက်တာ။ အဲဒီလို သာယာနေတာ၊ တဏှာပေါ်မနေဘူးလား။ ဒါဖြင့်ကိုယ်တော်ကြီး တစ်ပါးတည်း နေတာလား။ အဖော်နဲ့ နေတာလား။ အဖော်နဲ့နေနေ တာ။ ဘယ်အဖော်နဲ့လဲ။ တဏှာ အဖော်နဲ့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ကိုယ်တော် ကြီးတစ်ပါးတည်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေတာ။ ဘေးက ဒကာ ဒကာမတွေ

မြင်ရင် ကြည်ညိုစရာကောင်းလိုက်တာ။ အေးအေးဆေးဆေး ဘုဉ်းပေး
နေတာ။ ဆရာတော်ကြီး တပည့်တော်လေ တစ်ပါးတည်း ဘုဉ်းပေးနေ
တာ ဆိုပြီးတော့ ကြိုက်တာလေးနဲ့တွေ့ရော နိပ်ဟနိပ်ဟ ဆိုရင်
ဘာအဖော်နဲ့ စားနေသလဲ။ တဏှာ အဖော်နဲ့စားနေတာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။
အဲဒီတော့ ကိုယ်ချည်းတည်းနေပေမယ့်လို့ အဲဒီလိုသာ သာယာနေရင်
တဏှာ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ သိရမယ်။

၇-ချက်နဲ့ ရှု

သရာဝံ ပါ စိတ္တံ သရာဝံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။

ပဇာနာတိ က အဲဒီတဏှာကို ရှုကွက်ထားပြီးတော့ အနိစ္စ
ဒုက္ခ အနတ္တ ရှုပစ်ရမယ်။ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရှုနည်းနဲ့ကျ ပြောခဲ့ပြီတဲ့။ ၇
ချက်နဲ့ ရှုပစ်ရမယ်လေ။ တပည့်တော် လျှောက်ထားချင်တာက အဝိဇ္ဇာ
ကိုရှုပြီးရင် အဝိဇ္ဇာနေရာမှာ တဏှာရဲ့ ပါဠိသွားက-

တဏှာ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓယဓမ္မာ
ဝယဓမ္မာ၊ ဝရာဂဓမ္မာ၊ နိရောဓဓမ္မာ လို့။

အဲဒါလေး တစ်ခုပြီးတစ်ခု ရှုကြည့်စမ်းပါ။ သိက္ခာသုံးပါး
အကျင့်မြတ်နဲ့ နေတာဖြစ်သွားတယ်။ သီလရော မလုံဘူးလား။
စိတ်ရော တခြားရောက်ဦးမလား။ ဒီ ဉာဏ်အမြင်ဟာ ပညာသိက္ခာပဲ
မဟုတ်လား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒါမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှာ ပဉ္စဂီက မဂ်ဝင်နေ
တယ်။ ဒါတွေကတော့ အရှင်ဘုရားတို့သိပြီးသား။ ဒါဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
ကို ဒေသနာက္ကမ ဟောစဉ်၊ ပဝတ္တိက္ကမ ဖြစ်စဉ်၊ ဒေသနာက္ကမ ကိုလည်း
နာယူရမယ်။ ပဝတ္တိက္ကမ ဖြစ်စဉ်ကိုလည်း ပိုင်ပိုင်ကြီးသဘောကျအောင်

သုတမယဉာဏ်အားဖြင့် သင်ယူရမယ်။ ပဝတ္တိက္ကမကို သဘောကျပြီး တော့ ပဝတ္တိက္ကမ က ဟိုအချိန်အခါက အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိသောကြောင့် ယခုအခါ အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်ရ ပါသည်။ ယခုအခါ အကြောင်းတရား ၅ ပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိသောကြောင့် နောင်အခါ အကျိုးတရား ၅ ပါးတို့ ဖြစ်ပေါ်ရအုံးမည်။ ဓမ္မအပြား ဆယ်နှစ်ပါးကို (၁) ဝင်္ဂနွယ်စည်၏။

ဒီတရားတွေ စုဝေးပေါင်းဆုံမိရင်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတဲ့ အရိပ်နိမိတ် မထွက်ဘူးလား။ နိမိတ်ကိုရှုတော့-

ဤကားလူပင်၊ ဤလျှင်နတ်ပဲ၊ အထင်လွဲလျှက်၊ တဝဲလည် လည်၊ ဝင်္ဂနွယ်စည်၏။ (၁) ဖြစ်ထုံးတည်း။

ဝေမေတဿ ဧကဝလာသ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ
သမုဒယော ဟောတိ။

ဧကဝလဿ- ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါမဖက် ဓမ္မသဘော သက်သက် ဖြစ်တဲ့၊ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ- ဒုက္ခအစု၏၊ သမုဒယော- ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

ဒီအကြောင်းအကျိုးတွေဟာ တစ်ခုမှ သုခမဟုတ်ဘူး။ ဒုက္ခ အစုချည်းပဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ နောက်ဆုံးချုပ်လိုက်ရင် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ပဲ မဟုတ်လား။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်က ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးပဲ မဟုတ် လား။ ဒါဖြင့် ဉာဏ်ပထျာဖြန့်ပြီး ခန္ဓာနည်းနဲ့ ကြည့်လိုက်ရင်-

* ခန္ဓာဒီနိ၊ ဖွဲ့စည်းပြီးကာ
သုံးပြုလက္ခဏ၊ သုံးသပ်ရာ
သမ္မသနဉာဏ်။ (လယ်တီ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ်လင်္ကာ)

ခန္ဓာငါးပါးကို တစ်ခုချင်း၊ တစ်ခုချင်း ပိုက်စိပ်တိုက်ပြီးတော့ ပိုင်းခြား။ ဒီခန္ဓာငါးပါးလုံးဟာ အတိတ်တုန်းကလည်း ခန္ဓာငါးပါး။ အနာဂတ်မှာလည်း ခန္ဓာငါးပါး။ ယခုလည်း ခန္ဓာငါးပါး။ အဲဒီ သမ္မသန ဉာဏ်မှာ ကာလသုံးပါးလုံး ရှုရမယ်တဲ့။ ရှုလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဟိုအခါကလည်း အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တပဲ ရှိပါသည်။ ယခုအခါလည်း အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တပဲ ရှိပါတယ်။ နောင်အခါလည်း အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တပဲ ရှိပါတယ်။ မိမိရဲ့ရှုကွင်းရှုကွက် သွားသွား နေနေ ထိုင်ထိုင် ဒီလက္ခဏာ ရေး သုံးပါးပဲ မပြတ်ရှုလုံးသွင်း ကျင့်သုံးနေလို့ ထောင်းထောင်းကြေပြီ ဆိုတော့မှ ဖြစ်ပျက် တက်ရတယ်။ ဥဒယဗ္ဗယ တက်ရတယ်နော်။

တပည့်တော် လျှောက်ထားလိုသည်မှာတော့ ပဋိပတ္တိက္ကမ ကို လျှောက်ထားလိုတယ်။ ငါ့သန္တာန်မှာ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ရဲ့လား။ မဖြစ်ဘူးလား။ ဖြစ်လာရင် ၇ မျိုးနဲ့ရှု။ တဏှာဖြစ်ရဲ့လား။ မဖြစ်ဘူးလား။ ဖြစ်လာရင် ၇ မျိုး။ ဘာတွေလဲ။ အနိစ္စ၊ သင်္ခတ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ဝယဓမ္မ၊ ဝယဓမ္မ၊ ဝိရာဝဓမ္မ၊ နိရောဓဓမ္မာ။ ၁၂ ခုလုံး ကိုရှုရမှာလေ။ ဟုတ်ရဲ့လား။

အဝိဇ္ဇာ တဏှာ နေရာမှာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ် မဖြစ်ခဲ့ရင် တပည့်တော်တို့ လူရွံ့ပါမလား။ ဒီနေရာမှာ ဝိပါက်ဝိညာဏ်ကို မကောက်ဘူးနော်။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ကို ကောက်တယ်နော်။ အဲဒီ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်က ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် ၇၀ ကတည်းက ပဋိ သန္ဓေဝိညာဏ်ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဝါ ၂၀ ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၄၀ ကတည်းက ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဆယ်ဝါရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၃၀ က ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ယခုအခါမှာပြန်ပြီးတော့ သတိနဲ့ အောက်မေ့လိုက်ရင် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် ငါ့ရဲ့သန္တာန်မှာ ဖြစ်ခဲ့လား၊ မဖြစ်ခဲ့လားလို့ ဆင်ခြင် ကြည့်လိုက်ရင် မဖြစ်ခဲ့ပဲ နေပါ့မလား။

ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်တာ နိစ္စလား၊ အနိစ္စလား။ သင်္ခတ

တရားလား၊ အသင်္ခတ တရားလား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ တရားလား၊ ပဋိစ္စ
 သမုပ္ပန္န တရားလား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ က အကြောင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န က
 အကျိုး။ ခယဝယနဲ့ လွတ်တဲ့တရားလား၊ မလွတ်တဲ့တရားလား။ ရာဂ
 တပ်မက်ဖွယ်ရှိတဲ့ တရားလား၊ ဝိရာဂ တပ်မက်ဖွယ်ကင်းတဲ့ တရားလား၊
 သမုဒယ၊ သမုဒေတိ- ဖြစ်စေတဲ့ တရားလား၊ နိရောဓေတိ- ချုပ်စေတဲ့
 တရားလား။ အင်း ဒါဖြင့် ပဋိနိဿဂ္ဂ- စွန့်လွှတ်ရမယ့်တရားတွေပဲ၊
 ဟုတ်ရဲ့လား။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် ပြီးတော့ဘာလဲ။

အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်ပြီးတော့ နှာမ်ရုပ်၊ နှာမ်ရုပ် ပြီးတော့
 သဠာယတန။ လွယ်လိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း။ စက္ခု သောတ ယာန ဝိဝါ ကာယ
 မန ဆိုတဲ့ အကြည်ဓာတ်တရားတွေ ငါ့သန္တာန်မှာ ထင်ရှား မရှိဘူးလား၊
 မဖြစ်ဘူးလား။ အတိတ်တုန်းကရော မဖြစ်ဘူးလား။ နောင် အနာဂါတ်
 မှာရော ဖြစ်မှာမဟုတ်လား။ ကာလသုံးပါးလုံး ဖြစ်ဖြစ်သမျှ စက္ခုပသာဒ
 အစရှိသည့် ဖြစ်တဲ့ အကြည်ဓာတ် တရားလေးတွေကို-

စက္ခု ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ
 ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ၊

ဒါဖြင့် သဠာယတနပြီးရင် ဘာလာသလဲ။ ဖဿ။ အာရုံတွေ
 တိုက်ဆိုင်တယ် တိုက်ဆိုင်တယ်။ မြင်တာသိတယ်၊ ကြားတာသိတယ်။
 သိချင်တိုင်း သိလို့မရဘူး။ ဖဿ မပါဘဲနဲ့ သိလို့ရမလား။ အာရုံကို
 မတွေ့ဘဲနဲ့ မထိဘဲနဲ့ သိရမလား။ ဒါဖြင့် ငါ့ရဲ့သန္တာန်မှာ ဖဿတွေ
 တရကြမ်းပါလား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီဖဿတွေ အာရုံပြုပြီးတော့
 သတိနဲ့အောက် မေ့ပြီးတော့-

ဖဿံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂ
 ဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ၊

ထင်အောင်ပြောတော့မယ်။ တစ်နေ့ကုန်ထိုင်ပြီးနေတယ်။ ဘယ်မှမသွားဘူး။ ဘယ်မှမသွားလည်း မျက်စိကတော့ မြင်မနေဘူးလား။ နားကရော ကြားမနေဘူးလား။ ဒါဖြင့် အာရုံ ၆ ပါးနဲ့ တိုက်ဆိုင်တယ်။ အာရုံ ၆ ပါး လာထင်တိုင်း ထင်တိုင်း ဘာလို့သိတယ်။ ကြားတာ သိတယ် မြင်တာသိတယ်။ သိတိုင်း သိတိုင်း ဖဿ မပါဘဲ နေမလား။ အဲဒီဖဿတွေ တရကြမ်း မိမိသန္တာန်မှာဖြစ်တာကို ဆင်ခြင်လိုက်ရင် မထင်ဘူးလား။ ထင်လာတဲ့ ဖဿတွေ အကုန်လုံးဒီ ၇ ချက်နဲ့ ရှုရမယ်။

ဖဿပြီးတော့ ဘာလဲ၊ ဝေဒနာ။ ဝေဒနာနဲ့ ဖဿသည် ဘယ်သူက အကြောင်း၊ ဘယ်သူက အကျိုးလဲ။ ဖဿက အကြောင်း၊ ဝေဒနာက အကျိုး။ ပါဏိနာ- လက်ဖြင့်၊ အဝ္ဗိ- မီးကို၊ ဗုသထိ- တွေထိ၏။ ဟုတ်ရဲ့လား။ လက်နဲ့မီးကို သွားထိရင်ပူတယ်။ ထိတာက ဖဿ၊ ပူတာကို သယုမာနော ဝေဒနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ထိလိုက်ရင် ပူတယ်။ ထိတာက ဖဿ၊ ပူတာက ဝေဒနာ၊ ထိတာနဲ့ ပူတာနဲ့ ဘယ်သူကစောလို့၊ ဘယ်သူက နောက်ကျသလဲ။ တစ်ပြိုင်တည်းပဲ။ ဒါပြောခဲ့ပြီကိုး။ ဒါနိကာဆရာ ရှင်းတာ သိပ်ပြီးကောင်းတာပဲ။ အဲဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာတော့ ဖဿက အကြောင်း၊ ဝေဒနာက အကျိုးဆိုတော့ အချို့သော လူတွေကတော့ အကြောင်းပြီးမှ အကျိုး၊ အကြောင်းပြီးမှ အကျိုးလို့ ဒကာမတွေက နားလည်နေတယ်။ ဆရာတော်ဘုရား အကြောင်းပြီးမှ အကျိုးမဟုတ်လားဘုရား။ အေး အဲဒီအဆင့်လည်း အဲဒီ အဆင့်ပေါ့လို့။

တကယ် ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်လာတဲ့ အခါကျတော့ ဖဿနဲ့ဝေဒနာဟာ ဧကုပ္ပါဒ်(အတူဖြစ်) မဟုတ်လား။ ဧကနိရောဓ (အတူချုပ်) ဧကာလဓူဏ(အာရုံတူ) ဧကဝတ္ထုက(ဖိုရာတူ) ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါပေမယ့်လို့ ဘုရားရှင်ရဲ့ဉာဏ်တော်ထဲမှာ ဟောဒီသတ္တိလေးဟာ အကြောင်း၊ ဒီသတ္တိက အကျိုး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ စက္ခုပဿာဒမှာ ရူပါရုံ

လာထင်တဲ့အခါ စက္ခုပသာဒနဲ့ ရှုပါရုံနဲ့တိုက်ဆိုင်တာက ဖဿ။ ဖဿ
 ဖြစ်လိုက်တာနဲ့ ဒီအာရုံပဲလို့ ခံစားလိုက်တာ ဟော အသံက စူးစူးကြီးပဲ။
 ဆူးမို့လို့လားလို့။ ဒါပေမယ့် စူးရင်စူးမှန်း မသိဘူးလား။ ဝါရင် ဝါမှန်း
 မသိဘူးလား။ ပြာရင် ပြာမှန်း မသိဘူးလား။ ဒါ ငါကသိတာလား။
 ဝေဒနာသညာတွေရဲ့ သတ္တိလား။ ဝေဒနာ သညာတွေရဲ့ သတ္တိမဟုတ်
 လား။

မူလမင်းကွန်းဆရာတော်၏ လင်္ကာ

* ငရုတ်စေ့၌၊ စိတ်တွေ့သပ်သပ်၊
 အစပ်ကိုတည့်၊ ချွတ်ညှိဘိသို့၊
 သတ္တိကိုမျှ၊ ချွတ်ညှိရာ၊
 ပရမတ္ထမှာ။ (မူလမင်းကွန်းဆရာတော်)

ဝိပဿနာ မသိခင်က အရမ်း ခက်။ သိရင် အရမ်းလွယ်တယ်။
 ဒါဖြင့် ဖဿပြီးရင် ဝေဒနာ ၇ ချက်နဲ့ ရှုရမယ်နော်။

ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဝယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ
 ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။

အဲဒီတရားတွေကို ကောင်းကောင်းကြီး ဒီ ၇ ချက် ရှုမြင်နေ
 လို့ရှိရင် ဒီတဏှာပေါ်နိုင်ဦးမလား။ ဒါဖြင့် တပည့်တော်တို့တစ်ချက်မှ
 မရှုပေမယ့်လို့ တဏှာပေါ်နေတာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ တဏှာ ဘယ်နှကြိမ်
 ပေါ်သလဲ။ ဟာ တရမန်းကြမ်းနေပြီ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ကြမ်းမနေဘူးလား။
 ဒီတရားတွေကို တစ်ခုမှအနိစ္စ စသည့်ဖြင့် မရှုမမြင်လို့ တဏှာ ရောက်
 နေတာမဟုတ်လား။ ပေါ်သမျှ တဏှာကို သတိနဲ့အကုန်လုံး ချဉ်းချုံး
 ပြီးတော့ စုပုံပြီးတော့ ဘာလုပ်မလဲ။ ပဋိပတ္တိက္ကမ လုပ်တော့မယ်။

တဏှာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယမေဗ္ဗာ ဝယမေဗ္ဗာ
ဝိရာဂမေဗ္ဗာ နိဇရာမေဗ္ဗာ။

တဏှာတစ်ခုတည်း မဟုတ်ဘူးနော် (ခုနစ်ချက်လုံး) ဟုတ်ရဲ့
လား။ ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတွေက သိပ်တော်တာ။ အားကြီး သဒ္ဓါ
တရား ကောင်းတာ။ မတွေ့တာ ကြာပြီ။ သွားဦးမှပဲ။ အဲဒီလို ကိုယ့်ရဲ့
ဒကာဒကာမ ကိုယ်စွဲလမ်းတယ်။ တဏှာလောက်တင် မဟုတ်ဘူး။
ဥပါဒါန် ရောက်သွားပြီ။ တဏှာပြီးတော့ ဥပါဒါန် မဟုတ်လား။ အဲဒီ
ဥပါဒါန်ကိုရော-

ဥပါဒါ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယမေဗ္ဗာ ဝယမေဗ္ဗာ
ဝိရာဂမေဗ္ဗာ နိဇရာမေဗ္ဗာ။

အင်္ဂါ ၁၂ ပါးလုံးကို ဒီ ၇ ချက်နဲ့ရှုမြင်နေလို့ ရှိရင် ဒီအဝိဇ္ဇာ
မချုပ်ဘူးလား။ ဒီတဏှာမငြိမ်းဘူးလား။ ဝိပဿနာက လွတ်တိုင်း
လွတ်တိုင်း အဝိဇ္ဇာနဲ့ နေရပါသည်။ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မပြတ်ဘူးလား။
ဘာဖြစ်လို့လဲ-

တထံ န ငေါ ဘန္တေ ဇာနတော ပဿတော အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

မဟောဘူးလား။ အရှင်ဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့သိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့
ရှုမြင်သောသူအား အဝိဇ္ဇာပယ်၍ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပါသည်နည်းဘုရား ဆို
တော့ အဖြေက ဝတ္ထုအာရုံစသည်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု သိသောသူ
အား ရှုမြင်သောသူအား အဝိဇ္ဇာပယ်ပါသည်။ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပါသည်။
ဟုတ်ရဲ့လား။ ဝတ္ထု အာရုံ။ ဝတ္ထုက စက္ခု သောတ ယာန ဇိဝှါ ကာယ
မဟုတ်လား။ အာရုံက ရူပေ သဒ္ဓေ ဂန္ဓေ ရသေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ မဟုတ်လား။

မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်မယ်

ဒီအင်္ဂါ ၁၂ ပါးလုံးကို တစ်ခုချင်းတစ်ခုချင်း ပိုက်စိပ်တိုက်ပြီး တော့ တစ်နေ့တစ်ကြိမ် အနည်းဆုံး မွေးနေ့ကျရင် သက်စေ၊ သက်စေ ဆိုတော့ ဒီ ၁၂ ခုလုံးကို တစ်ခေါက်ပြီးတစ်ခေါက် မြတ်စွာဘုရားကို ဓမ္မပူဇာ တည်းဟူသော တရားဆွမ်းကြီးနဲ့ ပူဇော်မယ်။ မြတ်စွာဘုရားကို တရား တည်းဟူသော အကျင့်မြတ်နဲ့ ပူဇော်မယ်။ မြတ်စွာဘုရားကို တရားကျင့်ခြင်းတည်းဟူသောကျောင်းကြီး ဆောက်ပြီး ပူဇော်ဦးမယ်။ ဘုရားက တရားကျင့်တာကို ဒီလိုဝိပဿနာဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းတာကို ကျင့်သုံးတာကို အားရတယ် သာခုခေါ်တယ်။ အဲဒီလိုကျင့်သုံးနေတာကို အဲဒီတရားတွေကို စိစစ်ဝေဖန် သုံးသပ်ပြီးတော့ မပြတ်နှလုံးသွင်းနေ တာကို ဝိပဿနာ အားထုတ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ရှုဆင်ခြင် မပြတ်နှလုံးသွင်း ကျင့်သုံး၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သံသရာ စက် ရဟတ် ရှုလိုက်တိုင်း ရှုလိုက်တိုင်း တဒင်္ဂ ပြတ်ပြတ်သွားတယ်။ နောက်ဆုံး ရှုဉာဏ်လည်း ရင့်သန်ပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်လည်း ဆိုက်ကရော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒုက္ခအစုကြီး လုံးဝဖြစ်ပေါ်ခွင့်မရှိဘူးတဲ့။

အဲဒါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါပဲ ဘုရား။ နားကြစို့။

သုံးတန်စေတနာ မေတ္တာပို့တော်မူကြပါဘုရား။

ဇုက္ခနှင့် ဇုက္ခသစ္စာ နှိုင်းချိန်နည်း

တရားတော်

နိဒါန်း

ယနေ့ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလ်လဆန်း (၁၂) ရက်၊ ခရစ်နှစ် ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၇) ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ ညနေ (၃) နာရီအချိန်၊

ရန်ကုန်မြို့၊ လေးဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ အမွေအနှစ် ကိန်းဝပ် စံပွား တည်ရှိရာဖြစ်တော်မူသော ရွှေတိဂုံ စေတီတော်မြတ်ကြီး၏ အရှေ့ဘက်စောင်းတန်းဦး၊ ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေး အဖွဲ့ချုပ်၊ ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာပညာ တက္ကသိုလ်။

နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျင်းပအပ်သော (၁၆) ကြိမ်မြောက် ရဟန်း တော်များ ဝိပဿနာပညာ ဆရာဖြစ်သင်တန်း၊ နိုင်ငံနှင့်အဝှမ်း အနယ် နယ် အရပ်ရပ်မှ ကြွရောက်တော်မူလာကုန်သော ကျောင်းထိုင်ဆရာ တော်၊ စာချဆရာတော်များ၊ ဓမ္မာစရိယကျမ်းပြီး ကျမ်းစွဲဆရာတော်များ၊ ပထမကြီး စာအားရှိတော်မူကြကုန်သော သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့

အား သုံးလောကထွဋ်ထား ရှင်တော်ဘုရားသည် မဟာကရုဏာသမာ ပါတ်ကို ဝင်စားတော်မူ၍ သတ္တဝါဝေနေယျအများတို့အား သနား ကြင်နာတော်မူလှသောကြောင့် ဒုက္ခခပ်သိမ်း အစဉ်ကင်းငြိမ်းစေခြင်း ငှာ စွမ်းနိုင်သော သတ္တိအာနုဘော် ရှိတော်မူသော ဝိပဿနာ အကျင့် မြတ် တရားတော်များကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဆင်းရဲအမှန်တရား

ယခု သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့အား ဘုရားတပည့်တော် လျှောက်ထားဆဲဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဓမ္မစကြာမှာလာတဲ့ သစ္စဉာဏ်၊ ကိစ္စဉာဏ်၊ ကတဉာဏ်သုံးမျိုး တို့တွင် သိအပ်သည်ကို သိရမည့် တရား ကို သစ္စဉာဏ်။ ဒီတော့ ဆင်းရဲ အမှန်တရားကို သိအပ်တဲ့တရားပဲ။ ဒါကိုမူတည်ပြီး လျှောက်ထားပါမယ်။

ဒီတော့ လျှောက်ထားပြီးသားလေးတွေ ထပ်ထပ်ပြီးတော့ မှတ်မိအောင် လျှောက်ထားရရင် ဆင်းရဲအမှန်တရားကို သိတာကို ဝိပဿနာဉာဏ် ခေါ်ပါတယ်။ ဒီဆင်းရဲအမှန်တရားကို သိအောင် ပြုကျင့်အားထုတ်ရမယ်လို့ ဘုရားရှင် ၁၃၁ ကြိမ်တိုင်တိုင် အမိန့်တော် ရှိတော်မူပါတယ်။ ဘယ်လို အမိန့်ရှိလဲ လို့ဆိုရင် မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ သစ္စသံယုတ်မှာ-

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယော ခေါ ကရဏီယော။

လို့ ဒီလိုအမိန့် ရှိပါတယ်။ ဤသည်ကား ဒုက္ခသစ္စာဟု ဆင်းရဲ အမှန်တရားကို သိအောင် ပြုကျင့်အားထုတ်ရမယ်။ ဒါဖြင့် ဒုက္ခဆိုတဲ့ တရားတွေက ဘယ်တရားတွေလဲလို့ ဆိုတော့-

ဒုက္ခံ ဒုက္ခန္တိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကတမံ နုခေါ ဘန္တေ ဒုက္ခန္တိ။

အရှင်ဘုရား ဒုက္ခ ဒုက္ခဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ ဒုက္ခဟူသည် အဘယ် ပါနည်းဘုရား။

ဟော-ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ရာဓသံယုတ်၊ ရာဓရဟန်းအိုကြီး အမေး ကို ဘုရားရှင် ဖြေသွားတာကတော့-

ဓူပံ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ သညာ ဒုက္ခာ၊ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ။

လို့ ခန္ဓာငါးပါးကို ဒုက္ခလို့ ဖြေသွားတယ်။

နောက် သဠာယတနဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော်ကျတော့-

စက္ခု ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ သောတံ ယာနံ ဇိဝှိ ကာယော ဒုက္ခော၊ မနော ဒုက္ခော။

အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆ ပါး၊ ပြီးတော့ ဇာဟိရာယတန ၆ ပါး မလာဘူးလား။

ဓူပေ သဒ္ဓေ ဂန္ဓေ ရသေ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ဓမ္မေ ဓူပါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓာ၊ ရသာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဓမ္မာ ဒုက္ခာ။

ပြီးတော့ဘာလာမလဲ။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စကား အတိုင်းဆို အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆ ပါးက အခံဓာတ်၊ အာရုံ ၆ ပါးက အတိုက်ဓာတ်၊ အခံဓာတ်နဲ့ အတိုက်ဓာတ်နဲ့ တိုက်ဆိုင်လိုက်ရင် ဝိညာဏ် ၆ ပါးက အပွင့်ဓာတ်။

စက္ခုဝိညာဏံ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ၊ သောတံ ဝိညာဏံ၊ ယာနံ ဝိညာဏံ၊ ဇိဝှိဝိညာဏံ၊ ကာယဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဏံ ဒုက္ခံ။

ပြီးတော့ ဘာလာမလဲ။ တိုက်တဲ့သတ္တိ ဖဿ ၆ ပါ။

စက္ခု သမ္ပဿံ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ၊ သောတသမ္ပဿံ ဒုက္ခံ၊
ဃာနသမ္ပဿံ ဒုက္ခံ၊ ဇိဝှိသမ္ပဿံ ဒုက္ခံ၊ ကာယသမ္ပဿံ ဒုက္ခံ၊
မနောသမ္ပဿံ ဒုက္ခံ၊

အမှန်တော့ တစ်ပုဒ်စီသွားရမှာနော်။ ပြီးတော့ ဘာလာမလဲ။
ဝေဒနာ ၆ ပါ။

စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနံ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ၊ သောတသမ္ပဿဇာ
ဝေဒနံ ဒုက္ခံ၊ ဃာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနံ ဒုက္ခံ၊ ဇိဝှိသမ္ပဿဇာ
ဝေဒနံ ဒုက္ခံ၊ ကာယသမ္ပဿဇာ ဝေဒနံ ဒုက္ခံ၊ မနော
သမ္ပဿဇာ ဝေဒနံ ဒုက္ခံ၊

ပုဒ်တိုင်းမှာ ဒုက္ခဟပ်တည့် ပေးရမယ်နော်။ နောက်တစ်ခါ
ဘာလာမလဲ။

ဓူပတဏှာ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခာ၊ သဒ္ဓတဏှာ၊ ဝန္တတဏှာ၊
ရသတဏှာ၊ ဖောဠုပ္ပတဏှာ၊ မပ္ပတဏှာ ဒုက္ခာ၊

ဒုက္ခအစစ် ၁၀၈

ဝတ္ထုရုပ် ၆ ပါ၊ အာရုံ ၆ ပါ၊ ဝိညာဏ် ၆ ပါ၊ ဖဿ ၆ ပါ၊
ဝေဒနာ ၆ ပါ၊ တဏှာ ၆ ပါ၊ ၆x၆= ၃၆ ဟုတ်ရဲ့လား။ ယခုလည်း
၃၆ ပါပဲ။ ဟိုတုန်းကလည်း ၃၆ ပါပဲ။ နောင်လည်း ၃၆ ပါပဲ။ ၃၆x၃-
၁၀၈၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီတရားတွေ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် သစ္စာ
တရားတွေကို ဒုက္ခလို့ ဟောတယ်။

ဒါဖြင့် လူဆိုတာ ဒီ ဂုဏ် ပါးက လွတ်ကင်းပြီးတော့ ရှောင်ကွင်း
နေလို့ရမလား။ မရပါဘူးဘုရား။ ဒီတရား ဂုဏ် မျိုး စုဝေးပြီးတော့ ပေါင်း
ဆုံမိလိုက်ရင် လူဆိုတဲ့ နိမိတ် ထွက်မလာဘူးလား။ ဘယ်ပါဠိ ကိုးမလဲ။

သုဒ္ဓသင်္ဘါရ ပုဏ္ဏောယံ၊ နယံဓ သတ္တုပ လတ္တံတိ၊
ယထာ ဟိ အဝံသမ္မာရာ၊ ဟောတိ သဒ္ဓေါ ရထော ဣတိ၊
ဧဝံ ခန္ဓေသု သန္ဓေသု၊ ဟောတိ သတ္ထောတိ သမုတိ၊

နေရာကျသွားပြီ။ ဒီနေရာမှာ နောက်ပါဠိလေးတစ်မျိုး ထည့်
ဦး။ မှတ်စု ရေးပေတော့။

မီး ဆိုရိုး

အစိုဥ၊ ဝဏ္ဏဥ အဒွယ် သမနုပဿတိ။

အစိုဥ- မီးလျှံကိုလည်းကောင်း၊ မီးလျှံဆိုတာ မီးတောက်ကြီး
တောက်နေတာ၊ ဝဏ္ဏဥ- မီးရောင်ကို လည်းကောင်း၊ အဒွယ်- နှစ်ခုကို
တစ်ခုတည်းပေါင်း၍၊ သမနုပဿတိ- မီးဟုအဖန်ဖန် အထပ်ထပ်ရှု၏။

အဲဒါက ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ အာနာပါန ကထာထဲက
ရူပက္ခန္ဓာနဲ့ ပိတ်သက်ပြီးတော့ ဘုရားရှင် ဥပမာပြတယ်။ ဟော-
ဆိုရိုးလေးလည်းလုပ်။

မီးလျှံရယ်၊ မီးရောင်ရယ်၊ နှစ်မျိုး နှစ်စားရှိပါလျက် မီးဟုဆိုကြ
ပါသည်။ အများပြောမှန်ပါသည်။ သရုပ်သကန် အမှန်ကတော့
မီးတောက် မီးလျှံနှင့် မီးအရောင်ဟု နှစ်မျိုးရှိပါသည်။

ဟောတယ် ပြောတယ်ဆိုတာ ဆိုရိုးလေးသွားရတယ်။ ပါဠိ
တော် ပါဠိလျှောက် အဓိပ္ပာယ်လေး ကြည့်ရအောင်။

မီးကို မြင်လိုက်တဲ့အခါမှာ မီးလို့ ပြောလိုက်တာ အများပြော
မှန်တယ်။ တကယ့်သရုပ်ကတော့ မီးလျှံ မီးတောက်ကြီးက တခြား
မီးရဲ့အရောင်က တခြား၊ ဒါလေးကို ဆိုရိုးလေးက-

မီးလျှံမီးတောက်ရယ် မီးအရောင်ရယ် နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ ပါလျှက်
မီးဟုတစ်ပေါင်းတည်း ပြောကြပါသည်။ အများပြောမှန်ပါသည်။ သရုပ်
သကန်အမှန်ကတော့ (သရုပ်ဆိုတာ ရကောင်းတဲ့တရား အရေအတွက်
ကို သရုပ်လို့ခေါ်တယ်မဟုတ်လား၊ တရားကိုယ်လို့ခေါ်တယ် မဟုတ်
လား။) မီးလျှံ မီးတောက်ရယ် တစ်ခု၊ မီးရဲ့အရောင်ရယ် တစ်ခု၊ နှစ်ခု
ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အတူပဲ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတာ အများပြော
မှန်ပါသည်။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တို့စုဝေး ပေါင်းဆုံမိလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တဝါလို့ခေါ်ဆိုရတဲ့ နိမိတ်ထွက်လာပါသည်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ စိတ်၊
စေတသိက်၊ ရုပ်တွေက သတ္တိတွေ။ အဲဒီသတ္တိလေးတွေ စုမိလိုက်လို့ရှိရင်
ပေါင်းဆုံမိလိုက်လို့ရှိရင်-

ဝေံ ခန္ဓေသု သန္ဓေသု။

ဝေံ- ဤသို့ ခန္ဓေသု- စိတ် စေတသိက်အစုတို့သည်၊ သန္ဓေသု-
ထင်ရှားပေါင်းဆုံမိသည်ရှိသော်၊ ဟောတိ သတ္တောတိ သမုတိ- သတ္တဝါ
လို့ ခေါ်ဆိုရပါသည်။

ပါဠိရရမယ်။ စိတ် စေတသိက် ရုပ် အစုက၊ စိတ်ဆိုတဲ့ နာမည်
စေတသိက် ဆိုတဲ့ နာမည်၊ ဖဿ ဝေဒနာဆိုတဲ့ နာမည်၊ ပဏဝီ၊ အာပေါ၊
တေဇော၊ ဝါယောဆိုတဲ့ အမည်နာမလေးတောင် မပါဘူး။ သဘော
သတ္တိလေးတွေချည်း စုဝေးပေါင်းဆုံမိလိုက်ရင် ဒါက မီးတောက်မီးလျှံနဲ့
တူတယ်။ ပေါင်းဆုံလိုက်မိရင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတဲ့ အရိပ်နိမိတ်

ထတောက်တာပဲ။ ဒါကြောင့်-

မီးရယ်၊ အရောင်ရယ် နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိပါလျက် မီးဟု တစ်ပေါင်း တည်း ဆိုကြပါသည်။ အများပြော မှန်ပါသည်။ သရုပ်သကန် အမှန် ကတော့ မီးလျှံက တခြား၊ မီးရောင်က တခြား။

မှန်ရဲ့လား။ မီးလျှံကြီးကလည်း မီးရောင် မဟုတ်ဘူးနော်။ မီးရောင်ကလည်း မီးလျှံ မဟုတ်ဘူးနော်။ တခြားစီနော်။ ဒါပေမယ့်လို့ မီးလျှံ ဖြစ်ပေါ်လာလို့ရှိရင် မီးရောင် ကျန်ရစ်ခဲ့မလား။ မီးလျှံဖြစ်လိုက် တာနဲ့ မီးရောင် တန်းထွက်မလာဘူးလား။

ထို့အတူပဲ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတာ လူဟူသည် ပရမတ္ထဓာတ် သားတို့၏ အရိပ်နိမိတ်မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်ဘုရားတို့ကို လျှောက် ထား ပြီးပြီနော်။ သင်္ဂြိုဟ်ပစ္စည်းပိုင်းမှာပါတယ်၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ နှစ်စောင်တွဲ ထဲမှာလည်း ထည့်ပြထားတယ်။

ပညတ် နဲ့ ပရမတ်

ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနာပိ အတ္တဇ္ဈာယာကာရေန
စိတ္တုပ္ပါဒါန မာရဗ္ဗဏဘူတာ၊

ပရမတ္ထတော- ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇမာနာပိ- ထင်ရှား မရှိ သော်လည်း၊ စိတ္တုပ္ပါဒါန- စိတ် စေတသိက်တို့၏၊ အာရဗ္ဗဏဘူတာ- အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏၊ မာရဗ္ဗဏဘူတာ- သိစရာ အာရုံဖြစ်ကုန်၏။

စိတ် စေတသိက် ရုပ်တို့ စုပေါင်းလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဥပမာ- မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူမြင်တယ် ငါမြင်တယ်၊ အများပြောမှန်ပါသည်။ မြင်တဲ့အခါမှာ စက္ခုဝိညာဏ်စိတ်က တစ်ခု၊ စေတသိက်က ခုနစ်ခု၊

စက္ခုပဿဒ ရှုပါရုံက ရုပ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တို့ ယထာရတ- ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပေါင်းဆုံမိလိုက်လို့ရှိရင် မြင် တယ်နော်။ အဲဒီ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တွေ တစ်ခုမှ မဖြစ်ဘူးဆိုရင် မြင်လို့ရအုံးမလား။ မရဘူး။ အဲဒီထဲက တစ်ခုခု လျော့နေရင်လည်းပဲ မြင်လို့မရဘူး။ ဒါကြောင့် မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် သူမြင်တယ် ငါမြင်တယ် အများ ပြောမှန်ပါတယ်။ တရားသဘော အမှန်မှာ စိတ်က တစ်ခု၊ စေတသိက် က ခုနစ်ခု၊ စက္ခုပဿဒနဲ့ ရှုပါရုံ။ ဒီ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တို့ အညီ အညွတ် စုဝေးပေါင်းဆုံမိသည်ရှိသော် မြင်ပါသည်။ ဘယ်သူမြင်လဲ၊ ငါမြင်တယ်။ အများပြောမှန်ပါတယ်နော်။ မြင်တဲ့အခါမှာ ဖြစ်တဲ့ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်က တခြား၊ မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က တခြား၊ မှန်ရဲ့လား။

မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ပညတ်ခြောက်ပါးထဲမှာ အဝိဇ္ဇမာန ပညတ်၊ အဝိဇ္ဇာမာနပညတ်ဆိုတာ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ သမုတိသစ္စာနော်၊ ဟုတ်ရဲ့ လား။ အများပြောမှန်တယ်နော်။ ပညတ်ကျတော့ အဝိဇ္ဇမာန ပညတ် ထင်ရှားမရှိတာကို ပုဂ္ဂိုလ်ပဲလို့ သိစေထားတာ။ ပညတ် အပြား ၆ ပါး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီမှာ အဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊ စိတ်တွေ စေတသိက်တွေ ရုပ်တွေကျတော့ ပရမတ္ထသစ္စာနော်။ ထင်ရှားရှိတဲ့ တရားကို သိစေထား လို့ ဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊ ဟော သမုတိသစ္စာကလည်း ပညတ်၊ ပရမတ္ထသစ္စာ ကလဲ ပညတ်၊ သမုတိသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာ ခွဲစဉ်အခါတုန်းက စိတ် စေတသိက် ရုပ်က ပရမတ္ထသစ္စာနော်။ ပညတ် ပရမတ်ခွဲလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ သမုတိသစ္စာကလည်း ပညတ်၊ ဘာပညတ်လဲ အဝိဇ္ဇမာန ပညတ်၊ ပရမတ္ထသစ္စာကလည်း ပညတ်၊ ဘာပညတ်လဲ ဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊ အဝိဇ္ဇမာနပညတ်ဆိုတာဘာလဲ ထင်ရှားမရှိတာကို သိစေထားတာ။ ဝိဇ္ဇမာနပညတ်ဆိုတာ ဘာလဲ ထင်ရှားရှိတဲ့ တရားတွေကို သိစေထား တာ။ ဒါဖြင့် သမုတိသစ္စာရော ပရမတ္ထသစ္စာရော ပညတ်ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီပညတ်နှစ်ပါးနဲ့ ညွှန်ပြတဲ့ သဘောသတ္တိသည်သာ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီး

တော့ ထင်ရှားပျက်တဲ့ သင်္ခတပရမတ်၊ အဲဒီသင်္ခတ ပရမတ်ကို ဖောက် ထွင်းပြီးတော့ ဉာဏ်အမြင်စူးရှစွာနဲ့ ရှုနိုင်မှ ဪ ဪ ဒီတရားတွေဟာ စင်စစ် ဒုက္ခပါလားလို့ ရှုကွက်မှန်သွားမှ ဝိပဿနာ၏ အာရုံ ဘူမိမှန် တယ်။ ဒါကြောင့် စိတ် စေတသိက် ရုပ်တို့ စုပေါင်းဆုံမိသည်ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏။

ဥပမာ- မီးလျှံ မီးတောက် မီးသားကြီးက တခြား၊ မီးရဲ့ အရောင်က တခြား။ မီးလျှံ မီးတောက်သည် မီးရောင် မဟုတ်။ မီးရောင် သည် မီးလျှံ မဟုတ်။ မီးလျှံက တခြား၊ မီးရောင်က တခြား။ သို့ရာတွင် မီးလျှံ ဖြစ်ပေါ်သည်ရှိသော် မီးရောင် ပေါ်မလာဘူးလား။ ထို့အတူပဲ စိတ်၊ စေတသိက် ရုပ်တို့ စုပေါင်းဆုံမိလိုရှိရင် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါဆိုတဲ့ အရိပ်နိမိတ် ထွက်လာတယ်။

စိတ် စေတသိက် ရုပ်က အနိမိတ္တ၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါနိမိတ်က သနိမိတ္တ ဒီလို။ ဒီတော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတာ စိတ် စေတသိက် ရုပ် အစုမျှသာဖြစ်တယ်။ ဒီစိတ် စေတသိက် ရုပ်ထဲမှာတော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မရှိဘူးနော်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တွေ စုပေါင်းဆုံမိရင်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတဲ့ နိမိတ်ထွက်လာပါသည်။ မီးလျှံရှိရင် မီးရောင်ထွက် သလိုပဲ စိတ် စေတသိက် ရုပ်ဆိုတဲ့ ဓာတ်သားတွေ စုပေါင်းဆုံမိရင်တော့ မြင်တဲ့အခါမှာ ဘယ်သူမြင်လဲ။ ငါမြင်တယ် အများပြောမှန်တယ်။ မြင်တဲ့အခါမှာ ဖြစ်တဲ့စိတ်တွေ စိတ်တွေ စေတသိက်တွေ ရုပ်တွေက ငါဟုတ်လို့လား။ မဟုတ်ပါဘုရား။ ငါက အတ္တ၊ စိတ် စေတသိက်တွေက အနတ္တ၊ ဝိပဿနာရှုရမှာက အတ္တရှုရမှာလား၊ အနတ္တရှုရမှာလား။ (အနတ္တ ရှုရမှာပါဘုရား။)

အဲဒီလို ဒီစည်းကမ်းကိုနိုင်မှ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီတော့ စိတ် စေတသိက် ရုပ်က တခြား၊ မြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က တခြား၊ မြင်တဲ့အခါမှာ

ဆိုင်ရာ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တွေက စုဝေးပေါင်းဆုံမိရင် မြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်မလာဘူးလား။ (ပေါ်လာပါတယ်ဘုရား။) ဟုတ်ရဲ့လား။ မီးလျှံထ တောက်လိုက်ရင် မီးရောင်ကျန်ရစ်ခဲ့မလား။ (မကျန်ရစ်ခဲ့ပါ ဘုရား။) ထို့အတူပဲ စက္ခုပသာဒ ရှုပါရုံ စက္ခုဝိညာဏ် ဖဿ အစရှိတဲ့ စေတသိက် ခုနစ်လုံး စုဝေးပေါင်းဆုံ မိလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် မြင်တယ်လို့ မခေါ်ဘူးလား။ မြင်တဲ့သူ မရှိဘူးလား။ ဒါပေမယ့်လို့ မြင်တဲ့သူ မြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီစိတ် စေတသိက် ရုပ်တွေ ဟုတ်လို့လား။ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တွေကရော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဟုတ်လို့လား။ (မဟုတ်ပါဘုရား။) တခြား စီ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါကြောင့် လူဟူသည် ပရမတ္ထဓာတ်သားတို့၏ အရိပ် နိမိတ်မျှသာ ဖြစ်သည်။ ဒီတော့ စိတ် စေတသိက် ရုပ်တွေကို ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ မခေါ်ဘူး။ ဘာသာဟုတ်သလဲ။ ဒုက္ခသာ ဟုတ်တယ်။

ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားခြင်း

ဒုက္ခသာ ဟုတ်တဲ့အခါကျတော့ ဒုက္ခရှုကွက်တွေအပြင် အခု ဒုက္ခကို ရှင်းလင်းချက်လေး ပေးရဦးမယ်။ ဒုက္ခကို ရှင်းလင်းချက်ပေး တော့ ဒုက္ခကို သုံးမျိုး ပိုင်းပြထားတယ်နော်။

ကာယိက ဒုက္ခ၊ စေတသိက ဒုက္ခ၊ အဲဒီဒုက္ခနှစ်ခုက တစ်စု၊ ဒုက္ခနှစ်မျိုး။

ဒီဒုက္ခနှစ်မျိုး လုံးဝမပါဘဲနဲ့ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်အစုတို့ ခန္ဓာငါးပါးသက်သက် ဒုက္ခက တစ်မျိုး။ ကွာခြားပုံလေးတွေပေါ့ ဟုတ်ရဲ့ လား။ ကိုင်း... ပါဠိတော် ပြန်ဆိုကြည့်ရအောင်။

ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊ ဌပေတွာ အဝသေသံ

ဒုက္ခသစ္စံ နဒုက္ခံ၊

တစ်ဘက်ရဝိဘင်း ဟုတ်ရဲ့လား။ အောက်က ဝါကျက နှစ်ဘက်ရ ဝိဘင်း။

ကာယိကံ ဒုက္ခံ- ကိုယ်ဆင်းရဲကို၊ စေတသိကံ ဒုက္ခံ- စိတ်ဆင်းရဲကို၊ ဌပေတွာ- ချန်ထား၍၊ အဝသေသံ- ကြွင်းကျန်သော စိတ်၊ စေတသိကံ၊ ရုပ် အပေါင်းသည်၊ ဒုက္ခသစ္စံ- ဒုက္ခသစ္စာဟုတ်၏။ နဒုက္ခံ- ဒုက္ခမဟုတ်။

ဒီဟာ တက်တယ် ရုတယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတောင် နားလည်ဖို့ မလွယ်ဘူး။ တပည့်တော်တို့ ဝိပဿနာတက်တဲ့ အခါကျတော့ ဒီဟာကို တော်တော်နဲ့ နားမလည်ခဲ့ဘူး။ တော်တော်ဆိုတာ အနည်းဆုံး အနှစ် နှစ်ဆယ်အစိတ်လောက် ဘယ်လိုရှင်းပြပြ နားမလည်ခဲ့ဘူး။ ဆရာကြီး ကလည်း အထူးရှင်းမပြဘူး။ ဘယ်မှာသဘောပေါက်သွားသလဲဆိုတော့ ရွှေကျင် မွှာရုံမှာ အထူးအစည်းအဝေး နေ့လည်တစ်နာရီ စည်းဝေး ရုတယ်။ အဲဒီမှာ ငါးထပ်ကြီး ဆရာတော်ကြီး ဦးနန္ဒိယက တပည့်တော် တို့ အရွယ်ပေါ့။ နောက် မင်္ဂသုခကျောင်း ဆရာတော် ဦးအဂ္ဂ၊ တပည့်တော်က ကျောင်းမရှိကန်မရှိ ကာလေကတံပေါ့။ အငယ်ဆုံး၊ ဆယ်ဝါ လောက်ရှိပြီပေါ့။ အစည်းအဝေးကို အဲဒီသုံးပါးကြွတယ်။ လူနှစ်ဆယ် အစိတ်လောက် အစည်းအဝေး ထိုင်ကြတယ်။ စည်းဝေး တယ်ဆိုတာ ဒီတရားတွေကို ပြောတာပဲ။ ဆွေးနွေးတာပဲ။ ဆရာကြီးက အစည်းအဝေးမှာ လှည့်ပတ် လမ်းလျှောက်နေတယ်။ ဘာမှ ဝင်မပြော ဘူး။ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ မပါဘဲနဲ့ ဒုက္ခသက်သက် ရှိတယ်ဆို တာကို ဟိုလူကလည်း နားမလည်ဘူး။ ဒီလူကလည်း နားမလည်ဘူး။ ရှင်းနိုင်တဲ့ လူကလည်း မရှိဘူး။

အစည်းအဝေးသိမ်းမယ်လည်းလုပ်ရော ဆရာကြီးက နေအုံး
 ဗျတဲ့၊ ခင်ဗျားတို့ ဈာန်ဝင်စားတဲ့အခါမှာ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ရှိရဲ့
 လား၊ ခင်ဗျားတဲ့ ဒီတစ်ခွန်းပြောတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့မှ တပည့်
 တော် ဉာဏ်ပွင့်သွားတယ်။ ဟာ ဟုတ်သားပဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဈာန်ဇော
 တွေ စောနေတဲ့အခါမှာ ဈာန်ဇောတိုင်းဇောတိုင်း ခန္ဓာငါးပါးတစ်စုံ
 ဖြစ်မနေဘူးလား။ တပည့်တော် ခန္ဓာငါးအစဉ် ဝဋ်ဒုက္ခကို မြင်မှ
 နိဗ္ဗာန်ကို သဘောကျနိုင်လေသည် ဆိုတဲ့ စာသားလေးနဲ့ ရှင်းပေးပြီးပြီ
 မဟုတ်လား။ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဇောတစ်ချက် ဖြစ်လိုက်ရင် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တစ်စုံ
 ဆိုတော့ ခန္ဓာငါးပါးတစ်စုံ မနေဘူးလား။ အဲဒီလို ဈာန်ဝင်စားနေတယ်
 ဆိုတာ သူက ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ လုံးဝမပါဘူးလေ။ ဒါပေမယ့်လို့
 အဲဒီအခါမှာဖြစ်တဲ့ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် ခန္ဓာငါးပါးဟာ ခန္ဓာမှန်သရွေ့
 ဒုက္ခပဲ မဟုတ်လား။ အဲဒီမှာ ဉာဏ်ပွင့်သွားတာ ဟုတ်ရဲ့လား။

တပည့်တော်မှာ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ ဒုက္ခပါလို့
 လား။ တပည့်တော် တက်လာပြီ၊ အားကြီးအားရဝမ်းသာ ဖြစ်နေတဲ့အခါ
 ကိုယ်ဆင်းရဲ ရှိလို့လား၊ စိတ်ဆင်းရဲရှိလို့လား။ (မရှိပါဘုရား။) ဒါဖြင့်
 အားရဝမ်းသာ ဖြစ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ပညတ်။ ဟော- သမုတိသစ္စာ၊
 ပရမတ္ထသစ္စာမှာ ပီတိပါမောဇ္ဇ သောမနဿ မဖြစ်ဘဲနဲ့ အားရဝမ်းသာ
 ဖြစ်လို့ရမလား။ ဒီ ပီတိပါမောဇ္ဇ သောမနဿ ဆိုတာတွေဟာ ဖြစ်လိုက်
 ရင် မပျက်ဘူးလား။ ပျက်ရင် သုခလား ဒုက္ခလား။ ဟာ- ဒီဒုက္ခထဲမှာ
 ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ပါလို့လား။ ဒါမျိုးတွေ အများကြီးရှိတယ်။
 ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီတော့မှ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ မပါဘဲနဲ့ ဆင်းရဲအမှန်
 တရား ထင်ရှားရှိတယ်ဆိုတာ တပည့်တော် သဘောပေါက်လာတယ်။

တပည့်တော် အောက်ယဓိကံ ငါးကျမ်းကို သုံးနှစ် တက်ခဲ့တာ။

ဝါ ၃၀ ရမ္မ အိမ်တော်ရာတိုက်မှာ တပည့်တော် ပြန်ချပေးတယ်။ သုံးလေးပါးတက်တယ်။ နည်းနည်းပါးပါး ကြည့်ပြီးပြန်ချတာပဲ။ ချပေးနိုင်တယ်။ စာတော့ တက်ခဲ့တာပဲ။ တရားသဘောက မမြင်ခဲ့ဘူးဘုရား။

ဆရာကြီးရဲ့ အဲဒီစကား တစ်ခွန်းလေးနဲ့ တပည့်တော် တရားသဘော သွားမြင်တယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ လုံးဝမပါဘဲနဲ့ ဆင်းရဲအမှန်တရားရှိတယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကိုတော့ ပုထုဇဉ် လူ့ပြိန်းတို့ သိတယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ လုံးဝမပါဘဲနဲ့ ဆင်းရဲအမှန်တရားကိုတော့ ပုထုဇဉ်လူ့ပြိန်းတို့ သိနိုင်ပါ့မလား။

အရိယာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ သိတယ်။ ဒါဖြင့် အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်းသိတဲ့ ဆင်းရဲအမှန် တရားသည် ဧကန်ရှိတယ်။ ဒီလောက် ထိုးထွင်းဉာဏ်ဖြင့်သိတဲ့ ဆင်းရဲအမှန်တရား ကိုတောင်မှ ရှုမြင်နိုင်သေးတာ၊ အများသိတဲ့ ပုထုဇဉ် လူ့ပြိန်းတို့ သိတဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲကို မသိဘဲနေပါ့မလား၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီတော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲလောက်ပဲ ဟောတတ်တယ် ပြောတတ်တယ် ဒါလောက်ပဲ ဒုက္ခလို့ ရှုမြင်တတ်တယ်ဆိုရင် ရှုကွက် မပြည့်စုံသေးဘူး။ ဝိပဿနာ၏ အာရုံဘူမိ မမှန်သေးဘူး။ ဒီလိုတတ်လာတယ်။

ဒါဖြင့် ဒီကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲက နှစ်ခုကို တစ်ခုထားလိုက်နော်။

ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ လုံးဝမပါဘဲ ဆင်းရဲအမှန်က တစ်ခုထားလိုက်နော်။

ဒီနှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်ချက် တပည့်တော်ပြောတော့မယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲဆိုတာ ဒီခန္ဓာကိုယ် ရောဂါဘယ အနာအမျိုးမျိုး ဖြစ်တဲ့အခါ ကိုယ်ဆင်းရဲတယ်လို့ ခေါ်တာပေါ့။ စိတ်ဆင်းရဲတယ်ဆိုတာ ကတော့

အပူရုပ်ဟန်လုပ်နေရတဲ့ အခါရှိတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ စိတ်ဆင်းရဲတော့ အိုသွားတာ ဟုတ်ရဲ့လား။ တပည့်တော် လျှောက်ထားလိုတာက ဒီ ကိုယ်ဆင်းရဲကလည်း အကြောင်းညီညွတ်ရင် မငြိမ်းနိုင်ဘူးလား။ စိတ် ဆင်းရဲကရော ဝမ်းသာစရာနဲ့တွေ့ရင် မငြိမ်းနိုင်ဘူးလား။

ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးနှင့် ဆရာစီဝက

ဟော အဲဒါလေးကို သာမက ဒီလိုသွားတယ်ဘုရား။ ရာဇဂြိုဟ် သူဌေးရဲ့ဝတ္ထုကို တပည့်တော် ပြောချင်တယ်။ တပည့်တော်တို့ရဲ့ ဝိပဿနာအနှစ်ချုပ် စာအုပ်ထဲမှာ ရေးထားပါတယ်။ သို့သော် အရေးက ပြောတာလောက် မပြောင်မြောက်ဘူး။ အမှန်က တပည့်တော် ဒကာ ကောင်းသာ ရမယ်ဆိုရင် တပည့်တော် အခုပြောတာတွေပြန်ပြီး စာအုပ် ရိုက်ထုတ်ဖို့ ကောင်းတယ်။ ပြန်တည်းဖြတ်ပြီးတော့လေ။ ပြောတာက ပိုင်တယ်။ ပြောနေကျ ဖြစ်နေတာကိုး။

ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးက ကုဋေရွှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝတယ်။ အတုံးအခဲ နော်။ အဲလောက် ချမ်းသာတဲ့ ရာဇဂြိုဟ် သူဌေးဟာ ခေါင်းကိုက်ရောဂါ ဖြစ်တယ်။ ဒီခေါင်းကိုက်ရောဂါ ဘယ်လောက် ပြင်းထန်သလဲဆိုတော့ တိုင်းပြည်မှာ သူ့ကို ကုသမယ့် သမားတော်တွေ အယူအဆကွဲလွဲကြရင်း သမားနှစ်စု ကွဲသွားတယ်။ တစ်စုက ငါးရက်ကြာရင်သေမယ်။ မကုနိုင် ဘူး။ တစ်စုက ခုနစ်ရက်ကြာရင်သေမယ်။ မကုနိုင်ဘူး။ အဲဒီတော့ ငါးရက်ကြာရင်သေမယ်၊ ခုနစ်ရက်ကြာရင်သေမယ် ဆိုတော့ သူဌေးစိတ် ထဲ ဘယ်နှယ်နေမလဲ။ ခေါင်းကိုက်ရောဂါက ကာယိကဒုက္ခ။ သေရ မယ့်ရက် နီးနေပြီလို့ သိနေတာက ဓေတသိကဒုက္ခ ဟုတ်ရဲ့လား။

အဲဒီတော့ ဝိနည်း မဟာဝါပါဠိတော်မှာ ဒီရာဇဂြိုဟ်သူဌေး

ဝတ္ထုက အကြောင်းအရာလေးပါပဲ။ တပည့်တော်က ဒီနေရာမှာ ကာယိကဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခနဲ့ ကာယိကဒုက္ခ၊ စေတသိကဒုက္ခ မပါတဲ့နဲ့ ဆင်းရဲအမှန် ဆိုတဲ့ ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ဖို့ သာမကလေး ရသွားတယ်။

ဆရာဇီဝက ဟိုတုန်းကလည်း ဆေးပညာကို တက္ကသိုလ်ကြီး မှာ ခုနစ်နှစ် ရှစ်နှစ်သင်ရတာပဲ။ ဆရာဇီဝက ဆိုတာက အဘယမင်း သားနဲ့ ပြည့်တန်ဆာမနဲ့ ရတဲ့သား၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဘယမင်းသား ဆိုတာက ဝိဇ္ဇိသာရမင်းကြီးရဲ့သားပဲ။ ဘာလို့ ဇီဝကခေါ်သလဲ။ မနက် စောစော ကျီးတွေအုံဝိုင်းပြီးတော့ ထိုးခမန်း ဖြစ်နေတာ။ သွားကြည့် လိုက်တော့ ဟာ ကလေးလေးဖြစ်နေတယ်။ အသက်ရှိသေးလား။ ရှိတယ်ဆိုတော့မှ ကောက်ယူမွေးစားတာ။ သူနဲ့ရတဲ့သားပဲ။ ဒါပေမယ့် လို့ လောကမှာ ဂုဏ်နဲ့ဖွဲ့ထားလိုက်လို့ သူ့သားလို့ မလာတော့ဘူး။ ဒါနဲ့ အရွယ်ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ တက္ကသိုလ်ပို့လိုက်တယ်။ တက္ကသိုလ် ပို့လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ဟာ ဒီလူက သိပ်ဉာဏ်ကောင်းပဲ။ သုံးနှစ် လောက်နဲ့ ဆေးပညာ အကြွင်းမဲ့ တတ်သွားတာ။ ဒီတော့ ဆရာကြီးက ပြောတယ်။ မောင်မင်း တတ်ပြီ ပြန်တော့။ ဟာ ဆရာ ကျွန်တော့်ကို ဒီလိုမလုပ်ပါနဲ့။ မင်းညီမင်းသားလို့ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာတွေ မပေးနိုင် ပေမယ့် ကျွန်တော် ဝေယျာဝစ္စ လုပ်ပါ့မယ်။ အဲဒီလောက်ပဲလာတယ်။

ဒီမှာ ဇာတ်ကတဲ့ အခါကျတော့ ဇာတ်ရင်းနာအောင် ဘာထည့် ရသလဲဆိုတော့ ဝေယျာဝစ္စလုပ်ရင်းနဲ့ ဆရာကတော်နဲ့ ငြိတယ်ထည့် ရတယ်။ ဟုတ်တာမဟုတ်ဘူး။ ဖိုးသူညတွေ လုပ်ကြံတာ။ စာထဲမပါဘူး။ ဒီအခါမှာ ဆရာကြီးကို ကုန်းချောလို့ မသေသေအောင် အမိန့်ထုတ် တယ်တို့ ဘာတို့ပေါ့။ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လို့ အဆာတွေက ဒီလိုသွပ်တတ်ရတယ်။ မဟုတ်တရုတ်တွေ သွပ်မှ လူတွေက သဘောကျ

တာ။ ဟုတ်တာချည်းပဲပြောရင် သဘောမကျဘူး။ လူ့သဘာဝကနော်။

အဲဒီတော့ မောင်မင်း ဟောဒီ တက္ကသိုလ်ရဲ့ တစ်ယူဇနာ ပတ်ပတ်လည်မှာ ဆေးဖက် မဝင်တဲ့ အပင်ကို ရွာပေးရမယ်။ စာက ဒီလိုပါပဲ။ ဒါပေမယ့်လို့ ဇာတ်ပွဲ ကတဲ့အခါကျတော့ အေး ရွာရရင် အသက်ရှင်စေ၊ ရွာလို့မရရင် အသက်သေစေ။ ဒီဟာက သက်သက် ထည့်တာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဒီတော့ ကျမ်းရင်းကို ကြည့်ရပါတယ်။ ကျမ်းရင်းမှာ သတ်မယ် ဆိုတာ မပါပါဘူး။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီတော့ ဆရာဇီဝက က ရွာတယ်။ ရွာလိုက်တဲ့အခါမှာ အသီး၊ အရွက်၊ အပွင့်၊ အခွံ၊ အခေါက် အကုန်လုံး ဆေးဖက်ဝင်နေတယ်။ ဟော ထင်ရှားအောင် ပြောမယ်နော်။ အခုအခါ ဆေးဖက် မဝင်တာကို ရွာတာလား၊ ဆေးဖက် ဝင်တာကို ရွာတာလား။ ဆေးဖက်ဝင်တာကို ရွာတာနော်။ ဆေးဖက်ဝင်တာလေးတင် ကွက်ရွာ တာ။ ဟိုက ဆေးဖက် မဝင်တာကို ရွာရတာဗျ။ ရွာတော့ အကုန်လုံး သူတွေ့သရွေ့ ဆေးဖက်ဝင်တာတွေချည်းဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ဆရာကြီး ထားရင်လည်းပဲ အသက်ရှင် ရပါမယ်။ သတ်ရင်လည်း အသေခံပါမယ်။ ဒါကလည်း လုပ်ကြံပြီး ထင်ရှားအောင် ပြောတဲ့စကား။ ဆရာကြီး ဆေးဖက်မဝင်တာ မတွေ့ပါဘူး ဆိုတော့ အေး ဒါကြောင့် ငါက မင်းတတ်ပြီလို့ ပြောတာ ဆိုတဲ့အခါကျတော့မှ ပြန်တာပဲ။

လမ်းထဲက ဇာတ်ကြောင်းတွေ မြှုပ်လိုက်တော့၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်း ကြီးက တကယ်ကတော့ သွေးက သူ့အဖို့ပဲ။ သို့သော် လောကမှာတော့ အဖို့မတော်တော့ဘူးနော်။ သူက အမှိုက်ပုံက ကောက်ရတဲ့ သားကိုး။ ထားတော့ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက ဂရင်ကိုးနာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို မင်းကြီး ရာသီလာနေပြီဆိုပြီး မိဖုရားတွေက ကဲ့ရဲ့ကြတာတဲ့။ ဟို တပည့်တော် တို့ သဒ္ဒါကြီးသန္နိမှာရှိတယ် မဟုတ်လား။

ပုပ္ဖံသာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

သာ- ထိုမိန်းမသည်။ ပုပ္ဖံ- မိန်းမတို့တမ်း ဥတုပန်းသည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ပွင့်၏။

အမျိုးသမီးများ ရာသီမှန်မှန်လာမှ ကျန်းမာရေးကောင်းတယ်။ ဒီဟာကို ထိန်သွား ငုပ်သွားပြီဆိုရင် အသက်လေးဆယ် ကျော်ကျရင် တော့ ခံပေတော့။ အသက်ဆုံးပါးအောင်ကို ဒီရောဂါမျိုး ခံရတယ်။ ဒါကြောင့် သမီးသည် အမေနဲ့အမြဲ တွဲနေမှ။ ဒီခေတ်ကျတော့ လွတ် ထားလိုက်တာကိုး။ အမေတို့ အဖွားတို့ရဲ့ အသွန်အသင်က မရတော့ဘူး။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ထားတော့ မင်းကြီး ရာသီလာနေတယ်ဆိုပြီးတော့ လှောင်နေကြတော့ မင်းကြီးမှာ အမြဲတမ်း မျက်နှာပျက်နေရတယ်။ ဒါနဲ့ ဆရာဇီဝက ရောက်လာတော့ ကုသပေးတော့ ပျောက်သွားတယ်။

အဲဒါနဲ့ပဲ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက ဆရာပေါက်စ ဇီဝကဟာ ဒီရောဂါပျောက်အောင် ကုနိုင်တယ်။ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးဖြစ်နေတဲ့ ရောဂါလည်း ကုနိုင်မှာပဲ ဆိုပြီးတော့ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးနဲ့ ဆက်ပေးတယ်။ ရာဇဂြိုဟ် သူဌေးက ငါးရက်ကြာရင် သေရတော့မယ်နော်။ တစ်နည်း ခုနစ်ရက်ကြာရင် သေရတော့မယ်နော်။ အဲဒီတော့ ဆရာကျွန်တော် ရောဂါကို ပျောက်အောင်ကုပါ။ ကျွန်တော် ဆေးဖိုးဝါးခ သူဌေးစည်းစိမ် အကုန်ပေးပါ့မယ်။ ဟော ဆရာဇီဝက ဘာမျှပြန်မပြောဘူး။ ဘယ်လို ကုရင်ကောင်းမယ်ဆိုတာကို သူစဉ်းစားတယ်။ ဒါပေမယ်လို့ သူဌေးကြီးက ဆေးဖိုးဝါးခ မကျေနပ်သေးဘူး ထင်တယ်လေ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သေရတော့မှာကိုး။ ဆရာ သူဌေးစည်းစိမ် အကုန်ပေးရုံတင်မကဘူး ဒီရောဂါ ပျောက်သွားရင်လေ တစ်သက်လုံးလည်း ကျွန်ခံပါဦးမယ်။ ဒီတော့မှ ရေသိပ်ငတ်နေတဲ့လူကို ဆာသည်ထက် ဆာလာအောင် အားရပါးရ သောက်အောင် ဒီလို ကြံဆချက်နဲ့ သူဌေး

ကြီး ဒီလိုဆိုရင် ၄၇ ရက် မလှုပ်မယှက် အိမ်နိုင်လားတဲ့။ ဟာ သေရတော့မယ့် အတူတူတော့ အိပ်နိုင်တယ်လို့ ပြောတာပေါ့။ တိုတိုပြောတော့ ဆေးကုလို့ ခုနစ်ရက် ပြည့်ရော သူဌေးကြီး ထတော့ ပြီးသွားပြီလို့ ဆရာဇီဝကက ပြောတယ်။ သူဌေးကြီး ရောဂါပျောက်သွားပြီ။

ခေါင်းကိုခွဲကုတာနော်။ ခေါင်းခွဲကုတဲ့ အခါကျတော့ ပိုးနှစ်ကောင် တွေတယ်။ ထုတ်ပြတယ်။ ပိုးအကြီးကိုတွေ့တဲ့ သမားတစ်စုက ငါးရက်ကြာရင် သေမယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒီဦးနှောက်တွေကို ပိုးအကြီးက စားရင် ငါးရက်နဲ့ ကုန်မှာ။ ပိုးအငယ်ကိုတွေ့တဲ့ သမားတစ်စုက ခုနစ်ရက် ကြာရင်သေမယ် မကုနိုင်ဘူး။ မထုတ်နိုင်ဘူးလို့ ပြောတယ်။ ဒီပိုးက ဒီဦးနှောက်တွေကို နေ့စဉ်မှန်မှန် စားနေတာ။ ခုနစ်ရက်ကြာရင် သေမယ်။ ဒါ ရွှေသမားတွေရဲ့ ခန့်မှန်းချက်ကို ဆရာဇီဝက ဖြေရှင်းပြလိုက်တာ။

အရှေ့တိုင်းဆေးပညာက စောပါတယ်

အဲဒီတော့ အရှင်ဘုရားတို့ ဗဟုသုတလေး ပြောမယ်နော်။ ဒါ ဝိနည်းမဟာဝါပါဠိတော်၊ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေး ဝတ္ထုကို ကြည့်လိုက်ရင် ဒီအကြောင်းအရာပါတယ်။

- * တစ်ကျမ်းပြင်ရုံ၊ ကျမ်းမစုံ၊
- အာဂုံတယ်၍ မတင်းနဲ့ တဲ့။

ဆရာဝန်တို့ရဲ့ ဆရာဝန်ပညာကို တည်ထောင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဟိပိုကရက်တဲ့။ ခုခေတ်ဆရာဝန်တို့ရဲ့ ဖခင်ကြီးသည် ဟိပိုကရက်၊ ဟိပိုကရက်ဟာ ဘယ်အချိန်မှာ ပေါ်လာသလဲဆိုတော့ ခရစ်တော် မဖွားခင် နှစ်ပေါင်း ၄၉၀ မှာ ပေါ်လာတာတဲ့။ ဆရာဇီဝကက ဘုရားပွင့်

တဲ့အခါမှာ ရှိနေပြီ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘုရားပွင့်တဲ့အခါမှာ ရှိနေပေမယ့် ဆရာဇီဝကရဲ့ မှတ်တမ်းတော့မရှိဘူး။

အဲဒီတော့ ဆရာဇီဝကဟာ ဘယ်လောက်မှာ ပေါ်လာသလဲ ဆိုတော့ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားကိုတော့ တပည့်တော် တွက်ပြီးပြီလေ။ ဘုရား အလောင်း သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားက ဘီစီ ၆၂၃ မှာ ဖွားမြင်တော့ ၆၂၃ တည်ပြီး တော့ ၄၉၀ နုတ်ချလိုက်စမ်း။ ဘယ်လောက်ကြွင်းသလဲ။ ၁၃၃ ကြွင်းတယ်။ ဒါဖြင့်ရင် ဆရာဇီဝကသည် ဒီခေတ် ဆရာဝန်တို့ရဲ့ ဖခင် ကြီး၊ ဆရာဝန်ပညာကို အစဆုံး founder ဖြစ်တဲ့၊ အစဆုံးတီထွင်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထက် နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော် စောတယ်။ ဒီအချိန်အခါက ခေါင်း ကို ခွဲကုနိုင်ပြီ၊ အရွှေ့တိုင်းမှာ ဆေးပညာရပ် အဲဒီလောက် ထွန်းကား နေပြီနော်။

အခုတော့ အနောက်တိုင်းက ဆေးပညာရပ်တွေကို အရွှေ့တိုင်း က သင်ယူနေရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အရွှေ့တိုင်းက ပညာရပ်တွေ ငုပ် ကွယ် သွားသလဲဆိုတော့ ဟိုအနောက်ကလူတွေက လူသတ်ရဲတယ် ဘုရား။ တပည့်တော်တို့ အရွှေ့တိုင်းသားတွေက ဟိန္ဒူဆိုလို့ရှိရင် အခုထိအသား မစားဘူး။ ပဲ ပဲစားတာ။ ကိုးကွယ်တာက ဗြဟ္မဏလေ။ တပည့်တော်တို့ ဗမာကတော့ သိပ်သွေးမမှန်ဘူး။ သွေးရောပုံရတယ်။ ဟိုဟာလည်းစား၊ ဒီဟာလည်းစား။ ဟိုဟာလည်းလုပ်၊ ဒီဟာလည်းလုပ်။ ဟိန္ဒူက ပဲပဲစားတယ်လေ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီတော့ သူတစ်ပါး အသက် ကို မသတ်ရဲဘူး။ အခုတော့ မသတ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ သူလည်းလုပ်လာ ရတော့တယ်။ အနောက်တိုင်းသားတွေက သတ်ရဲတဲ့ကောင်တွေ ဆို တော့ ခဏခဏ စစ်လာတိုက်တာကိုး။ လက်နက်လည်း ဆန်းကြယ် တယ်။ စစ်တိုက်နယ်ချဲ့ရင်း ဒီက ပညာရပ်တွေ အနောက်တိုင်းကို ပါပါ သွားတာ ဖြစ်ရမယ်။

ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဆရာဇီဝက က အရှေ့တိုင်းသားလေ။
 ဟိပိုကရက်က အနောက်တိုင်းသားလေ။ ဒီ ဆရာဝန်ပညာ ဒီလောက်
 ထွန်းကားနေတာ ဟိပိုကရက် စခဲ့တာ။ ဒီတော့ ဟိပိုကရက်ထက်
 ဆရာဇီဝကက နှစ်ပေါင်းတစ်ရာ တစ်ရာကျော် ဦးမနေဘူးလား။ အရှေ့
 တိုင်းက ပထမဦးဆုံး ထွန်းကားတာ အရှင်ဘုရားကို့ . . . ဟုတ်ရဲ့လား။
 ဖော်ထုတ်တော်မူပါ။ တပည့်တော် ပြောချင်တာက ဒါခရီးသွား ဟန်လွဲ
 ထွက်ပြောသွားတာ။

အကြောင်းညီညွတ်ရင် ငြိမ်းနိုင်တဲ့ ဆင်းရဲ

တကယ်ပြောချင်တာက ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲက ဘယ်
 လောက် ဆင်းရဲသလဲဆိုရင် ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးရဲ့ ဆေးဖိုးဝါးခ ပေးပုံကို
 ထောက်ကြည့်ရင် ဒီခေါင်းကိုက်ရောဂါ ဆိုတာ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ ငါးရက်
 ကြာရင် ခုနစ်ရက်ကြာရင် သေရတော့မယ် ဆိုတာကတော့ စိတ်ဆင်းရဲ။

ဒီဆင်းရဲနှစ်မျိုး ငြိမ်းသွားအောင် သူဌေးစည်းစိမ် အကုန်ပေး
 မယ်။ ဆရာက ဘာမှပြန်မပြောတော့ မကျေနပ်သေးဘူး ထင်ပြီးတော့
 သူဌေးစည်းစိမ် အကုန်ပေးရုံမက တစ်သက်လုံးလည်းပဲ ကျွန်ခံဦးမယ်၊
 ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါဖြင့် ဒီကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲဆိုတဲ့ ကာယိကဒုက္ခ၊
 စေတသိကဒုက္ခဟာ ဘယ်လောက် ပြင်းထန်သလဲဆိုရင် အဲဒီ လောက်
 ပြင်းထန်တယ်။ ဘယ်လိုလဲ သူဌေးစည်းစိမ် အကုန်ပေးရုံမက တစ်သက်
 လုံးလည်း ကျွန်ခံဦးမယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီကိုယ်ဆင်းရဲဟာ အနာရောဂါ
 ဆိုရင် ဆေးကောင်း သမားကောင်းနဲ့တွေ့ရင် မပျောက်နိုင်ဘူးလား။
 မငြိမ်းနိုင်ဘူးလား။ စိတ်ဆင်းရဲဆိုတာ အားရဝမ်းသာနဲ့ တွေ့ရင် မငြိမ်း
 နိုင်ဘူးလား။ (ငြိမ်းနိုင်ပါတယ်ဘုရား။)

အရှင်ဘုရားတို့ ဖြည်းဖြည်းလေး ပြန်ပြောမယ်နော်။ ဒီ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲလောက်ပဲ ဟောတတ် ပြောတတ်တယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲပဲ အကျယ်ချဲ့ ပြီးတော့ ဟောပြောနေတယ်။ ဒါဟာ တကယ့် ဝိပဿနာ အာရုံနဲ့ တခြားစီနော်။ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲဟာ ဘယ်မျှပြင်းထန်သလဲဆိုရင် ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးကို ထောက်လိုက်ရင် သူဌေးစည်းစိမ် အကုန်ပေးရုံမက တစ်သက်လုံးလည်း ကျွန်ခံဦးမယ်။ ကြည့်စမ်း၊ ကြည့်စမ်း ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီလောက် ပြင်းထန် တယ်နော်။ ဒီထက်ကိုလည်း ပြင်းထန်တယ်နော်။ သို့သော် ဆေးကောင်း သမားကောင်းနဲ့တွေ့ရင် ကိုယ်ဆင်းရဲ ငြိမ်းမသွားဘူးလား။ ဟုတ်ရဲ့ လား။ ဝမ်းသာစရာ ဝမ်းမြောက်စရာတွေနဲ့ တွေ့ရင် စိတ်ဆင်းရဲ ငြိမ်း မသွားဘူးလား။ ဟော ဒီ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ နှစ်မျိုးလုံးဟာ အကြောင်းညီညွတ်ရင် မငြိမ်းနိုင်ဘူးလား။ ငြိမ်းနိုင်တယ်။

အဆင်းရဲဆုံး ဆင်းရဲ

ဟော ဒါဖြင့် ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ လုံးဝမပါဘဲနဲ့ ဆင်းရဲ အမှန်တရားကျတော့ ကာယိကဒုက္ခ၊ စေတသိကဒုက္ခ လုံးဝ မပါဘဲနဲ့ ဒုက္ခသစ္စာသက်သက် တရားကျတော့ ရွှေတွေငွေတွေ ပုံပေးလို့ငြိမ်း ပါ့မလား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ တရားသူကြီးက ငြိမ်းစေဆိုလို့ရော ငြိမ်းပါ့ မလား။ ရှေ့နေက မငြိမ်းငြိမ်းအောင် ရှေ့နေလိုက်လို့ရော ငြိမ်းပါ့မလား။ ဟုတ်ရဲ့လားနော်။ ဆေးကောင်း သမားကောင်းနဲ့ တွေ့လို့ရော ငြိမ်း မလား။ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်နေရုံနဲ့ ငြိမ်းမလား။ ဟော ဘုရားတစ်ဆူ တစ်ဆူပွင့်မှ ဒီဆင်းရဲ အမှန်တရား ငြိမ်းတဲ့နည်းကို ထုတ်ဖော်ဟော တယ်။ ဘယ်နည်းလဲ။ ဝိပဿနာပဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါဖြင့်ရင် မှတ်စုလေး ရေးလိုက်ပေတော့။

ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲသည် ပြင်းထန်လွန်းလှ၏။ အနည်းငယ်မျှ ချိန်ဆပြရသော် ရာဇဂြိုဟ် သူဌေးသည် စည်းစိမ်အကုန် ပေးရုံမက တစ်သက်လုံးလည်းပဲ ကျွန်ခံပါဦးမည်။ ထိုမျှဆင်းရဲခြင်းကြီးဆင်းရဲလှ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲတို့ ဆင်းရဲခြင်းကြီး ဆင်းရဲသည်ထက် မနှိုင်းယှဉ်နိုင်အောင် ဆင်းရဲအမှန် ဒုက္ခသစ္စာကား အဆင်းရဲဆုံးဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

နတ်ပြည်မှာ ဆေးရုံမရှိ

အရှင်ဘုရားတို့ နတ်သား နတ်သမီး ချောချောလှလှလေး သွားဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ နတ်ပြည်မှာ ဆေးရုံလည်းမရှိဘူး၊ ဆေးခန်းလည်းမရှိဘူး၊ ဆရာဝန်လည်းမရှိဘူး၊ သူနာပြုလည်းမရှိဘူးလေ။ အနာရောဂါ ရှိလို့လား။ ဒါဖြင့် အဲဒီနတ်မှာ ခန္ဓာမရှိဘူးလား။ အဲဒီနတ်တွေမှာ အကြမ်းအားဖြင့် ကိုယ်ဆင်းရဲ ရှိသလား။ စိတ်ဆင်းရဲ ရှိသလား။ ဒါဖြင့် သူတို့မှာ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဆိုတဲ့ ခန္ဓာမပေါ်ဘူးလား။ (ပေါ်ပါတယ်ဘုရား။) ဒါဖြင့် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဆိုတဲ့ ခန္ဓာပေါ်လာရင် သုခလား၊ ဒုက္ခလား။ (ဒုက္ခပါဘုရား။)

ဟော လူတို့၏ချမ်းသာနဲ့ နတ်တို့၏ ချမ်းသာကို ဥပနိဓာယ-ထောက်ဆ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင်တဲ့ ရဟန်းတို့ တဲ့ ဟောဒီမှာ မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး မြင်တယ် မဟုတ်လားတဲ့။ မြင်းမိုရ်တောင်အောက်မှာ ကျောက်ခဲလေး ဇီကင်းလောက် တွေလားတဲ့။ တွေပါတယ်ဘုရား တဲ့။ လူတို့ထဲမှာ အချမ်းသာဆုံး မင်းက စကြဝတေးမင်းပဲ။ စကြဝတေးမင်းရဲ့ ချမ်းသာဟာ ဟောဒီ ဇီကင်းလောက်ပဲ ရှိတယ်တဲ့။ နတ်တို့ရဲ့ ချမ်းသာက ဟောဒီ မြင်းမိုရ်တောင်ကြီးလောက် ရှိတယ်တဲ့၊ ဟုတ်ရဲ့

လား။ အင်မတန် အားကျစရာကောင်းတဲ့ ဘဝတဏှာနော်။ ဒါကြောင့် နတ်ပြည်မှာ ဆေးရုံမရှိဘူး၊ ဆေးခန်းလည်း မရှိဘူး၊ လာဘ်ထိုးစရာ လည်းမရှိဘူး၊ တရားသူကြီးလည်းမရှိဘူး၊ ရွှေနေလည်းမရှိဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း ကြောက်စရာမရှိဘူး။ ကိုယ့်ကုသိုလ်ဘုန်းကံနဲ့ ကိုယ်နေတာ လေ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ နိုင်ထက်စီးနင်းလည်း မရှိဘူး။

ဟာ လူ့ပြည်မှာတော့ ပြောမနေနဲ့တော့။ ငရဲပြည်လား ကျနေတာပဲ။ ထားတော့ အဲဒီတော့ နတ်တို့ထက်သာလွန်တဲ့ ဗြဟ္မာခန္ဓာ ရရင် ကမ္ဘာဆက်ပြီး အသက်ရှည်နိုင်တာပဲ။ ဒီထက် ချမ်းသာတာပေါ့။

အဲဒီ နတ်တွေဗြဟ္မာတွေရဲ့ ခန္ဓာမှာ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ရှိရဲ့လား၊ (မရှိပါဘုရား။) ဒါဖြင့် သူတို့ခန္ဓာမှာ စိတ်အစဉ်တွေ မဖြစ်ဘူးလား။ (ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။) စိတ်အစဉ်တွေ ဖြစ်လို့ရင် စေတသိက် အစုအဝေးတွေ မပါဘူးလား။ (ပါပါတယ်ဘုရား။) ရုပ် ကလာပ်အစုတွေ မပေါ်ဘူးလား။ (ပေါ်ပါတယ်ဘုရား။) ဒီ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်အစုတွေ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း တစ်ခုချင်း တစ်ခုချင်းရော အကုန်လုံးရော ဖြစ်ရင် မပျက်ဘူးလား။ (ပျက်ပါတယ်ဘုရား။) ဖြစ်ရင် ပျက်တဲ့တရားတွေက ဒုက္ခတွေလား သုခတွေလား၊ (ဒုက္ခတွေပါဘုရား။) ဒါဖြင့်ရင် ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲက အကြောင်းညီညွတ်ရင် ငြိမ်းတယ်နော်။

ကိုယ်ဆင်းရဲ အနာရောဂါ ပြောကြပါစို့။ ဟာ ဒီလူကတော့ ဝင်္ဂကြီးတယ်ကွာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘယ်လိုမှ ကုသလို့မရဘူး ဟာ ဆေးကောင်း သမားကောင်းနဲ့တွဲရင် ငြိမ်းမသွားဘူးလား၊ (ငြိမ်းပါတယ်ဘုရား။) ပျောက်မသွားဘူးလား။ ဟာဒီလူကတော့ မစားနိုင် မသောက်နိုင်နဲ့ စိတ်ဆင်းရဲတာ။ သနားပါတယ်ကွာ။ ဟော သူဝမ်းသာစရာတွေနဲ့ တွေ့ပြီဆိုရင် ငြိမ်းမသွားဘူးလား။

တိုတိုလေးက အကြောင်း ညီညွတ်ရင် ဒီဆင်းရဲ နှစ်မျိုးဆိုတာ ငြိမ်းမသွားဘူးလား။ ဟော ဒီဆင်းရဲနှစ်မျိုး လုံးဝမပါဘဲနဲ့ နတ်ခန္ဓာ၊ ဗြဟ္မာခန္ဓာ၊ နတ်တွေ ဗြဟ္မာတွေလိုပဲ လောကမှာ ချောချောလှလှလေး တွေ ချမ်းချမ်းသာသာလေးတွေ လောကဆင်းရဲကို တစိုးတစိမ့်မသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မရှိဘူးလား။ ရှိပါတယ်ဘုရား။ ရှိတယ် သူတို့ကုသိုလ်ကံနဲ့ သူတို့ပေါ့။ အဲဒီတော့ တပည့်တော်ပြောလိုတာက ဘယ်ဘုံကိုပဲ ရောက် ရောက်၊ ဘယ်ဘဝကို ရရ၊ ဘယ်လောက်ပဲ အဆင့်အတန်း မြင့်မြင့် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဆိုတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ လွတ်ကင်းအောင် ရှောင်ကွင်း နေလို့ရမလား။ (မရပါဘုရား။)

ဒါဖြင့် တကယ့်ကို ကာမာဝစရကုသိုလ် ဘုန်းကံတွေ၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဘုန်းကံတွေ သိပ်တောက်နေတဲ့ လူတွေ၊ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ မှာ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ရှိမလား။ (မရှိပါဘုရား။) သိပ်ချမ်းချမ်း သာသာနဲ့ လိုရာပြည့်စုံနေတဲ့ လူတွေ အနာရောဂါကလည်း ကင်းလို့ ကိုယ်ဆင်းရဲရှိမလား။ (မရှိပါဘုရား။) စိတ်ဆင်းရဲရော ရှိမလား။ (မရှိပါ ဘုရား။) ဒါဖြင့် သူ့သန္တာန်မှာ စိတ်တွေ၊ စေတသိက်တွေ၊ ရုပ်တွေ ဖြစ်မနေဘူးလား။ (ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။) ဒါဖြင့် ဘယ်လိုလူစားမျိုးပဲ ဖြစ်ဖြစ် ကြွားမနေပါနဲ့။ ဝိပဿနာနဲ့ ကြည့်လိုက်ရင် ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရဲအမှန် တရားပါ။ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဘုန်းကံချင်းယှဉ်လိုက်ရင်

ဘုန်းကြီးတယ် ဘုန်းကြီးချင်းယှဉ်တယ်။ ယှဉ်ပုံလေးပြောမယ်။ တပည့်တော် တိဝိဋကဓရ စာထောက်စာမ စလိုက်တော့ တစ်ဘွဲ့တည်း ရယ်ဘုရား။ ဓမ္မာစရိယကျမ်းရင်း သုံးကျမ်းပဲပြီးတာ။ ဟိုမှာ သုံးလေး

ဘွဲ့တွေနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ရတာ။ သူတို့ကတော့ ဘာမှမပြောပါဘူး။ သူတော်
 ကောင်းတွေပါ။ တပည့်တော်က အလိုလို ကြောက်နေတာ။ ယှဉ်ပြိုင်ပြီး
 အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတဲ့ အခါကျမှ အရည်အချင်းက ထွက်လာတာကိုး။
 ပြောလိုတာက ဘုန်းကံကြီးမားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ယှဉ်လိုက်ရင် ဘုန်းကံပါးရွား
 တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အလိုလို စတုန်းတယ်။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်လည်းရရော ဘာ
 ကြောက်စရာလိုလည်း သူလည်း ဒုက္ခသစ္စာပဲ၊ ငါလည်း ဒုက္ခသစ္စာပဲ။
 နားလည်လိုက်လား မသိဘူး။ သူ့မှာလည်း ဆင်းရဲအမှန် အစုအဝေး
 တစ်စုပဲ။ ငါ့မှာလည်း ဆင်းရဲအမှန် အစုအဝေး တစ်စုပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။
 ဒီလိုမြင်တော့တာ။

အဲဒီဆင်းရဲအမှန်အစုဟာ ဘယ်လောက်ပဲ လူချောလူလှ၊
 နတ်ချောနတ်လှ၊ ဗြဟ္မာတွေ ဖြစ်နေစေကာမူ ဘယ်ဘုံပဲရရ၊ ဘယ်ဘဝပဲ
 ရောက်ရောက်၊ ဘယ်လောက် မြင့်မြတ်တဲ့ ဘဝတွေပဲ ရရ ဆင်းရဲအမှန်
 ဒုက္ခသစ္စာနဲ့ လွတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ရှိမလား။ မရှိပါဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှုရမှာလား။
 ဆင်းရဲအမှန် တရားကို မြင်အောင်ရှုရမှာလား။ (ဆင်းရဲအမှန်တရားကို
 မြင်အောင် ရှုရမှာပါဘုရား။) ဒီဆင်းရဲအမှန် တရားထဲမှာ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊
 စိတ်ဆင်းရဲ ပါလို့လား၊ (မပါပါဘုရား။) ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။
 ကိုယ် ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲက သရုပ်ကောက်ပေးပြီးပြီနော်။ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊
 စိတ်ဆင်းရဲမှ ကြွင်းကျန်တဲ့ စိတ်တွေ၊ စေတသိက်တွေ၊ ရုပ်တွေ သီးခြားစီ
 မရှိဘူးလား၊ (ရှိပါတယ်ဘုရား။)

ဓမ္မစကြာ တရားတော်

ဒါကြောင့် ပြန်ချုပ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့်
 ဓမ္မစကြာမှာ အပိုင်းသုံးပိုင်း ခွဲဝေပြီးတော့ ရှုမြင်နိုင်တယ်။ ပြန်ပြီးတော့

အာရုံပြုကြည့်လိုက်။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

ဘိက္ခဝေ- အိုရဟန်းတို့၊ ဣဒံ ခေါ ပန- ဤသည်ကား။ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ- ဆင်းရဲဖြစ်သော အရိယာတို့ သစ္စာတရားပေတည်း။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ အမှန်အတိုင်း ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိမြင် အပ်သော ဆင်းရဲအမှန်တရားပေတည်း။ ဘယ်တရားတွေလဲ။

ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော၊ မရဏဗ္ဗိ ဒုက္ခံ။

ဒီတစ်ပိုင်းသည် ဘာဆင်းရဲလဲ၊ ကာယိကဒုက္ခ ကိုယ်ဆင်းရဲ ဟုတ်ရဲ့လား။

အပ္ပိယေတိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေတိ ဝိပွယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယံ ပိစ္ဆံ န လဘတိ တဗ္ဗိ ဒုက္ခံ။

ဒီတစ်ပိုင်းသည် ဘာဆင်းရဲလဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ စေတသိကဒုက္ခ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

မတည့်တဲ့လူနဲ့ အတူနေရတာလောက် စိတ်ဆင်းရဲတာ ဘယ်ရှိမလဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ တကယ့်ကို လိုလားနှစ်သက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အစဉ်သဖြင့် ကွေကွင်းနေရတာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ နောက် လိုချင်တိုင်း ဖြစ်ချင်တိုင်းမရတာ။

ယံပိစ္ဆံ နလဘတိ တဗ္ဗိဒုက္ခံ။

ဆရာဖြစ် သင်တန်းကို တက်ခွင့်ရမယ်လို့ သေချာပေါက် မှန်းထားတယ် ဆိုကြပါစို့။ အထုပ်က လည်းပါတယ်၊ အိပ်ရာလိပ်ကလည်း ပါလာတယ်။ စာရင်းလည်းလာကြည့်ရော မတွေ့ဘူး။ ဒီလိုဆို သူ့စိတ်ထဲ

ဘယ်နှယ် နေမလဲ။ တပည့်တော် လေးစားလောက်တဲ့ သံဃာတော်များ ဆရာတော်များ လာလျှောက်လည်း တပည့်တော် အဂတိတရား မလိုက် စားဘူး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ တစ်ချို့က ငါပြောထားပါတယ်ကွာ။ ငါပြောရင် ရတယ်ထင်တာ စာရင်းမပါဘူး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဒီကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲနဲ့ ပြီးလောက်တယ်နော်။ ဘုရား ဟောတာ။ ဟော- နောက်တစ်ချက်၊

သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာ။

မဟောဘူးလား။ အဲဒီ ခန္ဓာငါးပါး ဝဋ်ဆင်းရဲ တရားထဲ ကိုယ် ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ပါရဲ့လား။ (မပါပါဘုရား။) ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ် ဆင်းရဲလောက်ကတော့ ပုထုဇဉ်လူပြိန်းတို့ မသိဘူးလား။ (သိပါတယ် ဘုရား။) ဘုရားပွင့်ပွင့် မပွင့်ပွင့် မသိဘူးလား။ ဘုရားပွင့်မှ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲလောက်ပဲ ထုတ်ဖော်ဟောတယ် ဆိုရင် ဘုရားပွင့်တာ အလကား ဖြစ်သွားမှာပေါ့။ ဘုရားတစ်ဆူ ပွင့်လာတဲ့ အခါကျတော့ ထူးသော တရားကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ရှုမြင်တော်မူတယ်။ ဘယ်သူနဲ့မှ မတူဘဲနဲ့ ဆရာမကူ သံယဗ္ဗလေ၊ သူဟာသူ ရွာလိုက်တာ နောက်ဆုံး ဘုရားလဲဖြစ်ကရော သိအပ်တဲ့တရား ဆင်းရဲအမှန် တရားကို သိတာပဲ။ ဒါကို-

**ဣဒံ ခေါ တိက္ခဏေ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံန္တိ မေ ပုဗ္ဗေ
အနနုဿုတေသု မဗ္ဗေသု-**

စသည်ဖြင့် ငါဘုရားသည် လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကျင့် တော်မူစဉ် အခါကလည်း အမှန်တရားကို မသိခဲ့ချေ။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား အဖြစ်နဲ့ ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ဥရုဝေလတော၌ ဒုက္ခရစရိယာ ကျင့် တော်မူစဉ် အခါကလည်း မသိခဲ့ချေ။ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ

ပါမှ သိရှိရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပုဗ္ဗ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု။

ရှေးတုန်းက ဆင်းရဲ အမှန်တရားကို ကြားတောင်မှ မကြားဖူးဘူးတဲ့။ ဘုရားဖြစ်လိုက်မှ တစ်ခါတည်း ပွင့်ထွက်သွားတာ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီအခါကျမှ သိတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် သိအပ်တဲ့ တရားကို သိတာ သစ္စဉာဏ်နော်။

သိအပ်တဲ့ တရားကိုသိပြီးတဲ့နောက် ထပ်တလဲလဲ ရှုမြင်နေတာ ကိစ္စဉာဏ်။ ဟောကိစ္စဉာဏ် တက်သွားပြီ။ ကိစ္စဉာဏ် ကျတော့

တံ ခေါ် ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပရိညေယန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညံ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ။

ပရိညေယျံ ပါလာတယ်။ ပရိညေယျံ- ပိုင်းခြား၍ သိအပ်၏။ ဟုတ်ရဲ့လား။ မှတ်စု ရေးပေတော့။

ဤဒုက္ခကား ဤထက်အလွန် ဤမှ အောက် အယုတ်မရှိဟု (အယုတ်ဆိုတာ လောကုတာကို ပြောတာ) အတိအကျ ပိုင်ပိုင်ကြီးသဘောကျအောင် သိ၏။ ဆိုလိုတာက-

ဣဒံ ပရိညေယန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ၊

ဒီတရားဟာ တိတိကျကျ ဆင်းရဲအမှန်တရားပဲလို့ ရှုမြင်တာ၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုနေတာ ကိစ္စ။ ကိစ္စ၊ ကိစ္စဆိုတာ ပြုလုပ်တာ မဟုတ်လား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အခုထိ ရှေ့ပိုင်းမှာ တပည့်တော်ရှင်းပေးခဲ့တာ သစ္စဉာဏ်၊ သိအပ်တဲ့ တရားကို သိတာ သစ္စဉာဏ်။ ဘုရားလောင်းကတော့ ဆရာမရှိဘူး။ စမ်းသပ် လုပ်ရတာ။ ဘုရားဖြစ်လိုက်တော့မှ

ဒီသစ္စဉာဏ်ကို ကောင်းကောင်းကြီး သွားတွေ့တယ်။

သစ္စဉာဏ်ပြီးတော့ ကိစ္စဉာဏ်။ ကိစ္စဆိုတာ ပြုလုပ်တာ မဟုတ်လား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီသစ္စဉာဏ်နဲ့ သိထားတဲ့တရားက ဘယ်ဆင်းရဲအမှန်တရား၊ ဆင်းရဲအမှန်တရားက ဘယ်တရားတွေလဲ ဆိုတော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ လုံးဝမပါဘဲနဲ့ စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်တာ။ စိတ်တစ်ချက် ဖြစ်လိုက်ရင် စေတသိက် တစ်စု၊ ရုပ်က တစ်စု။ ဒီစိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တွေ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဆင်းရဲအမှန်တရားပဲ။ အဲဒီဆင်းရဲအမှန် တရားဟာ အပိုမရှိ အလိုမရှိ တိတိကျကျ သိတာကို ပရိညေယျံ။ ဒီတရားကို မပြတ်ထင်အောင် ရှုနေတာ ကိစ္စဉာဏ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ သွားလည်းမလွတ်ဘူး၊ ရပ်လည်းမလွတ်ဘူး၊ ထိုင်လည်းမလွတ်ဘူး၊ အိပ်လည်းမလွတ်ဘူး၊ လဲလျောင်းလည်း မလွတ်ဘူး၊ စားလည်းမလွတ်ဘူး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ သွားတာ လာတာ နေရာ ထိုင်ရာ မှာ ဒီတရားဟာ ဒုက္ခ ဒုက္ခ ဒါဆင်းရဲအမှန် ဆင်းရဲအမှန်လို့ မပြတ်ရှုမြင်နေတာ။

အရှင်ဘုရားတို့ နားလည်အောင် ပြောရရင် အခုတပည့်တော် ထိုင်နေတယ်၊ ထိုင်နေတဲ့ အခါမှာ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တစ်စုံ ဖြစ်ကို ဖြစ်တယ်။ ဝါယောဓာတ် မဖြစ်ဘူးဆိုရင် ကြိုးခွေကြိုးလို ပုံသွားမှာပေါ့။ ထိုင်တယ်ဆိုတာ အောက်ပိုင်းက ခွေတယ်။ အပေါ်ပိုင်းက မတ်မနေဘူးလား။ ခွေခြင်းကိစ္စ၊ မတ်ခြင်းကိစ္စဟာ ငါ့ကိစ္စလား၊ ဝါယောဓာတ် ကိစ္စလား။ (ဝါယောဓာတ်ရဲ့ကိစ္စပါဘုရား။)

ဟော- ဒီလိုပါပဲ ဒီတရားသဘောတွေ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သုခလား၊ ဒုက္ခလား။ (ဒုက္ခပါဘုရား။) အဲဒီဒုက္ခထဲမှာ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ပါလို့လား၊ (မပါပါဘုရား။) ရန်ကုန် ဆောင်းအခါမှာ လမ်းလျှောက်လို့ အလွန်ကောင်းတယ်။ လမ်းလျှောက်တဲ့အခါမှာ စိတ်၊

စေတသိက်တွေ ရုပ်တွေ မဖြစ်ဘဲ နေပါ့မလား။ (ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။) လူကတော့ ကိုယ်လည်းချမ်းသာ စိတ်လည်းချမ်းသာ မနေဘူးလား။ (ချမ်းသာပါတယ်ဘုရား။) ဒါဖြင့် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ လွတ်မနေဘူးလား။ ဒါပေမယ့်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်တိုင်း၊ စိတ်ဖြစ်လိုက်ရင် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စေတသိက် အစုံစုံ ရုပ်အစုံစုံ အဲဒီတရားတွေဟာ ဆင်းရဲအမှန်တရားတွေပဲ။ အဲဒီ ဆင်းရဲအမှန် တရားတွေကို ယောဂီ ရဟန်း သူမြတ် ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်က လမ်းသာလျှောက်နေတယ်။ သူက တခြားကို အာရုံမပြုဘူး။ ဒီဆင်းရဲ အမှန်တရားတွေကိုချည်း ထပ်ကာ ထပ်ကာ ရှုမြင်နေတာကို ကိစ္စဉာဏ်၊ ဒီကိစ္စပဲ သူ ကောင်းကောင်းကြီး ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရှုတာ ကိစ္စဉာဏ်။

ဒီဒုက္ခ သစ္စာဆိုတဲ့ ဆင်းရဲအမှန်တရားကို သူကောင်းကောင်းကြီး နေရင်းထိုင်ရင်း သွားရင်းလာရင်း လွတ်ကို မလွတ်တော့ဘူး။ နောက်ဆုံး ဒုက္ခ သစ္စာဆိုတဲ့ ဆင်းရဲအမှန်လည်း ကုန်အောင် ရှုလိုက်ရော၊ ဘာကျန်လဲ၊ နိဗ္ဗာန် ကျန်တာပေါ့။ ဉာဏ်လည်း နိဗ္ဗာန်ဆိုက်သွားရော ဒီဆင်းရဲ အမှန်ကိုရှုတဲ့ ကိစ္စပြီးမသွားဘူးလား။ ကတဉာဏ် ပြုပြီးသား ကတဉာဏ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါ့ကြောင့် သစ္စဉာဏ် ကိစ္စဉာဏ် ကတဉာဏ် ဒီဉာဏ်တွေဟာ ယောဂါဝစရ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ကြိုတင် သိထားရမယ်။

ရွှေဥမင်ဆရာတော်

- * လယ်လုပ် မခက်၊ လယ်တည် ခက်၏၊
အကျင့် မခက်၊ အသိ ခက်၏။

ရွှေဥမင်ဆရာတော်လေ၊ ရွှေဥမင်ဆိုတာက တောင်ဖီလာ

ဆရာတော်ကကို သွားကန်တော့ရတဲ့ ရွှေဥမင်ဝိနည်းအကျော်။ အရှင်
ဇမ္ဗူဇေ တဲ့။ သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် အလွန်ဆုံး
အနှစ် ၂၀၀ လောက်ပဲရှိသေးတယ်။ သူ့ အကြောင်းလေး အတိုချုပ်က
တောင်ဖီလာဆရာတော် လောင်းဖြစ်လာမယ့် ပြည်မင်းသားကိုးကွယ်
တဲ့ ပြည်မြို့သား အရှင်မုနိန္ဒယောသနဲ့ တွဲပြောမယ်။

အရှင်မုနိန္ဒယောသမထေရ်ဟာ အိပ်မက်အရ ရွှေစက်တော်ကို
မတွေ့တွေ့အောင်ရှာဖွေပြီးတော့ ရွှေဥမင်ဆရာတော်ဆီ သွားတယ်။
သွားတဲ့အခါကျတော့ တောင်ပေါ်စေတီရင်ပြင်လေးမှာ တံမြက်စည်း
လှည်းနေတဲ့ သင်္ကန်းခွမ်းခွမ်းနဲ့ ကိုယ်တော်တစ်ပါးကို တွေ့တယ်။
အရှင်ဘုရားတဲ့ ရွှေဥမင်ဆရာတော် ဘယ်မှာသတင်းသုံးသလဲ။ ဟော
အမေးအတိုင်း အလျော် ဖြေပုံက ဟောဒီတောင်စောင်း ဟိုးအောက်က
သင်္ခမ်းကျောင်းလေးမှာ သီတင်းသုံးတယ်တဲ့။ ဒါနဲ့ ဘယ်လမ်းက
သွားသလဲ။ ဒီလမ်းကသွားတယ်၊ လမ်းကြောင်းအတိုင်း ပို့လိုက်တာပေါ့။
ဒါနဲ့ လမ်းကြောင်းအတိုင်း ပြုလိုက်တော့ ဟာ ကျောင်းလည်းရောက်
ရော စောစောက တံမြက်စည်းလှည်းနေတဲ့ ကိုယ်တော်ကို တွေ့ရော၊
ဒီခေတ်ဆို ရဟန္တာလို့ ပြောမှာပေါ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီခေတ်ရဟန္တာက
ဖြတ်လမ်းကနေပြီးတော့ ဒီလိုလုပ်တာပဲ။ ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကို
ရဟန္တာလို့ ဘယ်သူမှမပြောဘူး။

အဲ့ဒီတော့ တောင်ဖီလာဆရာတော် ဖြစ်လာမယ့် အရှင်မုနိန္ဒ
ယောသ က မေးတယ်။ အရှင်ဘုရား တဲ့ ဝိနည်း နိဿယ (အနက်)ရေး
တယ်လို့ သိရပါတယ်၊ ဟုတ်ပါသလားဘုရား ဆိုတော့၊ ရွှေဥမင်ဆရာ
တော်က ဟုတ်တယ်ဆိုတော့ ကြည့်ခွင့်တောင်းပြီး ကြည့်တယ်၊ သူ့ထက်
သာတယ်လေ၊ အရှင်မုနိန္ဒယောသကလည်း ဝိနည်း အနက်ရေးတာပဲ၊
ဒါနဲ့ သင်္ကန်းတစ်စုံ လှူတယ်၊ လက်ခံပြီးတော့ ရွှေစည်းခုံဘုရားအား

လျှူပါ၏ ဆိုပြီး ချထားတယ်တဲ့၊ နေရာထိုင် ခင်းပေးတာကလည်း မိမိထိုင်တဲ့ အောက်က သားရေနွယ်အခင်းကို ခါပြီးတော့ “ရော့ . . . မင်းဆရာ (ရှင်ဘုရင်ကိုးကွယ်ခံ ဆရာတော်) ထိုင်ပါ” ဆိုပြီးတော့ ခိုင်းတယ်တဲ့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ရွှေဥမင်ဆရာတော်ဖြစ်တဲ့ တောရဆရာတော် အရှင်ဇေယျဇေ အင်္ဂါသားပဲဘုရား။ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်း အင်္ဂါသားပဲ။ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်း အင်္ဂါသားပဲ။ အင်္ဂါသားတွေ မည့်ဘူး။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားတင်းရတာပေါ့။ တပည့် တော်ကျမှည့်တာ။ ထားပါတော့နော်။

ဒီတော့ အရှင်မုနိန္ဒယောသက မေးတယ်၊ အရှင်ဘုရားတဲ့ ဒီ တောနက်ကြီးထဲမှာ နေရတာ မကြောက်ဘူးလားတဲ့။ တောက သိပ်နက် တာကိုး။ တောတိရစ္ဆာန်တွေဆိုတော့ ဒါကို မကြောက်ဘူးလားဆိုတော့ တိုတိုပြောကြစို့၊ ကြောက်လို့နေတာပေါ့လို့ ပြန်ဖြေတယ်တဲ့ဘုရား။

ဟိုကမေးတာက တောနက်ထဲမှာနေလို့ မကြောက်ဘူးလား မေးတာနော်။ ဒီထောရ ဆရာတော်က ပြန်ဖြေတာ ကြောက်လို့ နေ တာပေါ့ ဆိုတော့ ဇာတိတော၊ ဇရာတော၊ ဗျာဓိတော၊ မရဏတော ဆိုတဲ့ ပဋိဆင်းရဲတောကို ကြောက်လို့ နေတာနော်။

ဒါနဲ့ ပြန်ကြွတဲ့ အခါကျတော့- မင်းဆရာက ရွှေ့ကကြွပါ။ မဟုတ်ပါဘူး။ တောရဆရာတော်က ရွှေ့ကကြွပါနဲ့ တစ်ပါးနဲ့တစ်ပါး ရွှေ့ကကြွဖို့ လျှောက်ကြတယ်။ ရွှေဥမင်ဆရာတော် က တစ်ပါးကြီးတယ် ဘုရား။ ဒါနဲ့ ပြန်လည်း ကြွသွားရော အဲဒီမှာ တောရကျောင်းက ဖိုးသူတော် ကပွဲယက ရွှေဥမင်ဆရာတော်ကို ဟာ . . . အရှင်ဘုရား မြို့ကလာတဲ့ ဘုန်းကြီးကို ဘယ့်နှယ် လုပ်လွတ်လိုက်တာလဲဘုရား လို့

လျှောက်တယ်တဲ့။ အဲတော့ ဟာ... မင်းကိုယ်တော် နေပြည်တော် ပြန်ရဲ့လို့ရဲ့ရင် အာဂ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲလို့ ရွှေ့မင်ဆရာတော်က ဆိုသတဲ့။ ဆုံးမ လွတ်လိုက်တာလေ။ ဒါနဲ့ပဲ အရှင်မုနိန္ဒယောသဟာ တောင်ဖီလာ ချောင်မှာ သီတင်းသုံးဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီလို တောင်ဖီလာချောင်မှာ သီတင်းသုံးလို့ တောင်ဖီလာ ဆရာတော်လို့ ခေါ်တယ်။

တောင်ဖီလာဆရာတော်

နောက် ဒီ တောင်ဖီလာ ဆရာတော်ရဲ့ သီလသိက္ခာကလည်း ဒီလိုဘုရား။ ဆရာတော်က သီလ သိက္ခာသိပ်ကြီးတော့ ဘုရင်မင်းမြတ် က ဘုန်းကြီးသူကို စူးစမ်းတာ။ ဘုန်းကြီးပြီဆိုရင် အများက စူးစမ်းချင် ကြတာနော်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ကိုယ်တော်တို့လည်း လုပ်ထားနော်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ရင့်ကျက်အောင်လုပ်ထား။ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဘယ်လိုစူးစမ်းလဲ ဆိုတော့ ပိပျံမြစ်နုနယ်တဲ့ အမျိုးသမီးကို ညသန်းခေါင်ကျော်လောက် တောကြီးထဲမှာ သူတစ်ပါး ဗလက္ကာရ ပြုတဲ့အနေနဲ့ အသံကဲ့သို့ အော်ဟစ်ပြီးတော့ ကျောင်းသင်္ခမ်းထဲ ဝင်သွား ခိုင်းတာ။ ကျောင်းသင်္ခမ်းက လေးတိုင်စင်လေ။ အရုဏ်လည်းတက် ရော မင်းချင်းယောက်ျားတွေက ဆွမ်းအုပ်ကြီး၊ ဆွမ်းအုပ်ငယ်နဲ့ လာပို့ပြီ။ လာပို့တော့ မာတုဂါမနဲ့ ဘုန်းကြီးနဲ့ နှစ်ယောက်ထဲ လေးတိုင်စင်ကျောင်း လေးမှာရှိနေတာ တွေ့တော့တာပေါ့။ သဒ္ဓါတရားရှိလို့ ဆွမ်းလာပို့ပါ တယ်။ ဒီအဖြစ်အပျက် မြင်တော့ သူ့မျက်နှာကြည့်လိုက်၊ ငါ့မျက်နှာ ကြည့်လိုက် ဖြစ်သွားရော။ ရယ်အားထက် ငိုအားသန် ဆိုသလို ဟုတ်လား။

အဲဒီတော့ ဆရာတော်ဘုရားက စက္ခုမြေ့ချထားတယ်။ ဆရာ

တော်က စက္ခုမြေ ချထားပြီးတော့ အင်း ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ ငါ့ကို သံသယ ရှိနေတာကိုတော့ ရှင်းမှပဲ ဆိုပြီး ကြည့်လိုက်တော့ ဒီအဆောက်အဦ လေး ဆောက်စဉ်တုန်းက ခုတင်ခြေရင်းမှာ ဓားမတိုလေးတစ်ချောင်း ရှိတယ်ဘုရား။ အဲဒါလေးမြင်တော့မှ ငါ၏သီလ မပျက်တာမှန်ရင် ဒီဓားမတိုဟာ အသက်ရှိသကဲ့သို့ ဟိုဘက်ကမ်း ကူးပါစေသတည်းဆို အဓိဋ္ဌာန်ပြီး ဧရာဝတီမြစ်ထဲ ပစ်ချလိုက်တယ်။ အသက်ရှိသကဲ့သို့ ကူး သွားသတဲ့။ တောင်ဖီလာချောင်မှာ သီတင်းသုံးလို့ တောင်ဖီလာ ဆရာ တော်။ ဒီ ဓားမ ကူးသွားလို့ ဓားမကူးဆရာတော်ရယ်လို့ ကျော်ကြား တယ်။

အဲဒီတောင်ဖီလာဆရာတော် သွားဦးခိုက်ရတဲ့ ရွှေဥမင်ဆရာ တော်ရဲ့ လယ်လုပ်မခက် လယ်တည်ခက်၏။ အကျင့်မခက် အသိခက်၏ ဆိုတဲ့ အဆုံးအမက ဝိနည်းငါးကျမ်းထဲမှာပါတာ။ နှစ်စောင်တွဲ၊ စာမျက်နှာ ၄၅၊ ဒုတိယကော်လံ၊ အလယ်ခေါင် မကျတကျလေးမှာ ထည့်ရေးထားတယ်။ လယ်လုပ်မခက် လယ်တည်ခက်၏။ အဲဒါလေးက အရှင်ဘုရားတို့ သဘောမပေါက်လောက်ဘူး။ တပည့်တော်က လယ် သမားသားဆိုတော့ သဘောပေါက်တယ်။ တပည့်တော်တို့ ရွာနီးစပ်မှာ တောကြီးရှိတယ်။ အလွန်တောထူထပ်တယ်။ နောက်တော့ တော တိုးခုတ်လိုက်ကြတာ ယာတွေလုပ်ကြ၊ တောင်ပို့တွေဖြိုကြ၊ ခက်ချို ဆိုတဲ့ အပင်က အလွန်ဆိုးတယ်။ အထဲမှာ ကင်းယုက်ပြီးတော့ ဥတွေဖြစ် နေတာ။ အဲဒီဥတွေ၊ အမြစ်တွေက ဆူးတွေလိုပဲ။ အဲဒါစူးရင်တော့ မသက်သာဘူး။ တောင်ပို့ဖြိုလိုက်၊ ငုတ်တွေတူးလိုက် တဖြည်းဖြည်း လုပ်ယူရတာ။ လယ်တည်တာ တော်တော်ခက်တယ်။ လယ်ကျက်သား ဖြစ်သွားပြီ၊ ကွင်းကြီးဖြစ်သွားပြီ၊ လယ်သား ဖြစ်သွားပြီဆိုရင် မိုးရွာတဲ့ အခါ ဆင်းပြီး လယ်လုပ်ရုံ၊ စိုက်ပျိုးရုံပဲ။ ဒါကြောင့်-

* လယ်လုပ်မခက်၊ လယ်တည်ခတ်၏။
အကျင့်မခက် အသိခတ်၏။

ကျင့်တာကတော့ မခက်ဘူးတဲ့။ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်တွေ၊ စေတသိက်တွေ၊ ရုပ်တွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ ထုထောင်းလွှတ်လိုက်ရုံပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လားနော်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ နင်လားဟ၊ နင်လားဟ ဆိုပြီးတော့ တစ်ခါတည်း ဦးစွန်းဖုတ် ဆောင့်ခွဲပြီးတော့ ကလေးကို နားရင်းတီးသလို စိတ်တွေဖြစ်တိုင်း၊ စေတသိက်တွေဖြစ်တိုင်း၊ ရုပ်တွေဖြစ်တိုင်း ဒါအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ ဒါအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟနဲ့လို့ မပြတ် ရှုလိုက်ရုံပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲ ဝိပဿနာရှုတာ မခဲယဉ်းပေမယ့်လို့ ရှုပုံ ရှုနည်း သိဖို့ခဲယဉ်းတယ်။ ကျင့်တာ မခက်ဘူး။ ကျင့်ပုံကျင့်နည်း သိဖို့က ခက်တယ်။ ဝိနည်းအကျော် ရွှေဥမင်ဆရာတော် ရေးခဲ့တာလေ။

တစ်ဆူသော ဘုရားရှင်ပွင့်မှ သိရတဲ့တရား

ဒါကြောင့် ကာယိကဒုက္ခ၊ စေတသိကဒုက္ခကို သိကာမျှနဲ့တော့ ပုထုဇဉ်လူပြိန်းတို့သိတဲ့ အသိပဲ ရှိသေးတယ်။ တစ်ဆူတစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်လာတော့မှ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲအမှန် တရားကို ရှုကွင်း ရှုကွက် မှန်အောင်ရှုမှ ဝိပဿနာဉာဏ် မှန်တယ်။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်မှန်မှလည်းပဲ အပါယ်တံခါး ပိတ်နိုင်တယ်။ သောတာပန်ဖြစ်နိုင်တယ်။ တရားစစ်တရားမှန်တွေ ထွန်းကားမှလည်း ကောင်းကျိုး ချမ်းသာတွေ ပေါ်ထွက်လာနိုင်တယ်။ တရားစစ်တရားမှန် မဟုတ်ဘဲနဲ့ အဓမ္မတွေ ထွန်းကားနေလို့ကတော့ ချမ်းသာသူခ မပေါ် ထွက်နိုင်ဘူးနော်။

အရှင်ဘုရားတို့ တဖြည်းဖြည်း တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် သုခတွေ

ခေါင်းပါးပြီးတော့ ဒုက္ခတွေ့ချည်းပဲ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။ ဒါကြောင့် အရှင်ဘုရားတို့ကို သင်တန်းဖွင့်ပြီးတော့ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနဲ့ သီတင်းသုံးခိုင်းပြီးတော့ တရားစစ်တရားမှန်တွေ သင်ပေးနေတာပါ။

ပ--သုံးလုံးရဲ့ မူဝါဒ

- * နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်၊
- စိတ်ဖြင့် ကပ်ရှု၊
- ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်းသိ၏။

ဆိုတဲ့ ပသုံးလုံးရဲ့ မူဝါဒအတိုင်းပေါ့ဘုရား။

ဤသည်ကား ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ၊ ဤကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ လုံးဝ မပါရှိဘဲနဲ့ ဤသည်ကား ဆင်းရဲအမှန်တရား။ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲက တစ်စု၊ ဆင်းရဲအမှန်တရားက တစ်စု။ ဒီအစုနှစ်စုကို နှိုင်းယှဉ်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲက အကြောင်းညီညွတ်လို့ရှိရင် ငြိမ်းပါသည်။ ဆင်းရဲအမှန်တရားက ဘာအကြောင်းနဲ့မှ ငြိမ်းလို့မရ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ လာဘ်ထိုးလည်း မရ၊ ဆုံးဖြတ်လို့လည်း မရ။ တစ်ဆူ တစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်တော်မူလာပါမှ ဆင်းရဲ အမှန်တရား ငြိမ်းချမ်းကြောင်း ဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို ထုတ်ဖော်၍ ဟောကြားတော်မူပါသည်။ ဒီဝိပဿနာဉာဏ် မစစ်မှန်သမျှ ကာလပတ်လုံး ဒုက္ခက မလွတ်မြောက်နိုင်ဘူး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အရှင်ဘုရားတို့ ဝိပဿနာကို ချမ်းချမ်းသာသာ ရှုဆင်ခြင်နိုင်ကြစေကုန်သတည်း။ ကိုင်းနားကြစို့။

သုံးတန်စေတနာ မေတ္တာပို့ကြပါဦးစို့ အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

ဓုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်

တရားတော်

နိဒါန်း

ချမ်းသာစွာ သီတင်းသုံး နာယူတော်မူကြပါဘုရား။

ယနေ့ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် (၇) ရက်၊ ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၆)ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ ညနေချမ်းအချိန် (၃) နာရီ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ လေးဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ အမွေအနှစ် ကိန်းဝပ်စမ္မာယ် တည်ရှိရာဖြစ်တော်မူသော ရွှေတိဂုံစေတီ တော်မြတ်ကြီး၏ အရှေ့စောင်းတန်းဦး၊ ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေး အဖွဲ့ချုပ်၊ ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်။

နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျင်းပအပ်သော ဝိပဿနာပညာ ဆရာဖြစ်သင်တန်း၊ (၁၆) ကြိမ်မြောက်၊ နိုင်ငံနှင့်အဝှမ်း အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ကြွရောက်တော်မူလာကြကုန်သော ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်များ၊ စာချဆရာတော်များ၊ ဓမ္မာစရိယကျမ်းပြီး ကျမ်းစွဲ ပထမကြီး စာအားရွှေတော်

မူသော သံယာတော်အရှင်မြတ်တို့အား သုံးလောကထွဋ်ထား ရှင်တော် ဘုရားသည် မဟာကရုဏာသမာပိတ်ကို ဝင်စားတော်မူ၍ သတ္တဝါ ဝေနေယျ အများတို့အား သနားကြင်နာတော်မူလှသောကြောင့် ဒုက္ခ ခပ်သိမ်း အစဉ်ကင်းငြိမ်းစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော သတ္တိအာနုဘော်ရှိ သော ဝိပဿနာအကျင့်မြတ် တရားတော်များကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ ပါသည်။

တိုက်တွန်းခန်း

အာရုံပြုထားတာကတော့ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု စိတ်ညွတ်ပုံ ညွတ်နည်းတွေ လျှောက်ထားမယ်လို့ . . . ခန္ဓာနဲ့နိဗ္ဗာန် ဆန့်ကျင်ဘက် လေးတွေ၊ အဲဒီပါဠိကလေးတွေ လျှောက်ထားမယ်လို့။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ခင်းမှာ ဦးဇင်းလေး ဦးကိတ္တိကလျှောက်တယ်။ ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော် အဲဒါကို သင်ပေးဖို့တိုက်တွန်းတယ်။

အဲဒီတော့ ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော် ဆိုတာလေး မစခင် ရှေ့ပိုင်းမှာ တိုက်တွန်းခန်း ပြောရတယ်။ ပြောတော့ ပြောပြီးသား ပေါ့။ ကျေညက်အောင် မှတ်လည်းမှတ်မိအောင် ပြန်ဟောမယ်။ ဝိပဿနာဘာဝနာ နှစ်စောင်တွဲ၊ စာမျက်နှာ ၉၀ မှာ ဓမ္မဝိဟာရီ လို့ ရှိတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ အရပ်စကား အင်္ဂလိပ်စကားနဲ့ ဆိုရင် Now How ပေါ့။ ကိုယ်ပြောမယ့်စကား ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ။ ဒီ တရားကို အားထုတ်ဖို့ ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ။ ဥပမာ မြန်မာ ဆေးဆရာများ သူ့ဆေးက မမှီဝဲရသေးဘူး။ မသောက်ရသေးဘူး။ ဟာ ဒီဆေးသောက်ရင် ဘယ်လို ပျောက်တယ်၊ ဘယ်သူက ဘယ်လောက် ကုနေရတာတောင်မှ သူ့ကျမှ ဒီဆေးနဲ့ ပျောက်တယ်။ ဒီလိုညွှန်းတာကို

အဲဒါ Now How ခေါ်တယ်။

ဒီလိုပဲ ရွှေပိုင်းလေးမှာ ဒီတရားကို ကျင့်ရမယ်။ ဘယ်လောက်
ကို ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ဒီတရားနဲ့နေမှပဲ ဆိုတာမျိုးဖြစ်အောင်
တိုက်တွန်းစကားလေးတွေ ထည့်ရတယ်။ အဲဒါ နိဒါန်းခေါ်တယ်။
နောက်ဆုံး နိဂုံးကျတော့ အချုပ်ကလေးပါပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘုရား
ဟော ပါဠိတော်မှာလည်း ဒီတိုင်းလာတယ်။ အဲဒီတော့-

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆိုသည်မှာ

ဓမ္မဝိဟာရီ ဓမ္မဝိဟာရီတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ။

ဆိုကောင်းလို့ ဆိုပြနေတာမဟုတ်ဘူး။ အခု အရှင်ဘုရားတို့
ဒီအသွားလေးတွေ ရသွားပြီ။ တကယ်ကြိုးကြိုးစားစား ကိုယ့်ကိုကိုယ်
ပြန်ဆန်းစစ်ရင် ဆေးစားပြီးပုံနဲ့ ဆေးမစားမီပုံ ကွာနေတယ်နော်။
ဟုတ်ရဲ့လား။ သင်တန်းမတက်ခင်ကနဲ့ သင်တန်းတက်ပြီးတာနဲ့ ဒီ
တစ်လလေးကို ဒီလောက်ကလေးနဲ့ ဒီပါဠိတော်တွေကို သဘောကျ
နေပြီ။ ရတာတွေလည်း များကုန်ပြီ။ ဒီအသွားမျိုးကလည်းပဲ မှန်းရမ်းပြီး
တန်းလို့ရနေပြီ။

ဒုက္ခံ ဒုက္ခန္တိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ။

ဟောဒီမှာလည်းပဲ-

ဓမ္မဝိဟာရီ ဓမ္မဝိဟာရီတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ။

ဓမ္မ- တရား၊ ဝိဟာရီ- နေလေ့ရှိသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း

မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကို ပါဠိလို ဝိဟာရ၊ မြန်မာလို ကျောင်း။ အခုတော့ စာသင်ကျောင်းတွေ သိပ်ထွန်းကားလာတဲ့ အခါ ကျတော့ ဘုန်းတော်ကြီးများ သီတင်းသုံးတာကို ဘုန်းကြီးကျောင်းလို့ ဘုန်းကြီးဝိသေသန မပြီး ပြောပြန်တယ်။ ရွေးတုန်းက တပည့်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ကျောင်းဟာကျောင်းပဲ။ စာသင်ကျောင်းတွေက နယ်မှာမရှိဘဲကိုး။ တပည့်တော်တို့ နတ္ထလင်း ပေါင်းတည်မှာဆို ခုနစ် တန်း ကျောင်းရှိတယ်။ နတ္ထလင်းမှာ လေးတန်းကျောင်းကြီးရှိတယ်။

မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၃၁၆ ခုနှစ်မှာ တပည့်တော် ၁၆ နှစ်သား ပဲ ရှိသေးတယ်။ ကမ္ဘာမှာ မြန်မာ့ဆန်ဟာ အရည်အသွေး အကောင်း ဆုံးပဲ။ ဆန်တစ်မျိုးတည်း ရောင်းရတာ။ ရောင်းလို့ရတဲ့ ငွေတွေကို ဘာသုံးရမှန်းမသိဘူး။ အဲဒါနဲ့ ပြည်တော်သာခေတ်ဆို ချလိုက်တယ်။ မြို့အသီးသီးမှာ E ပုံစံ အဆောက်အဦတွေ တန်းဆောက်လိုက်တယ်။ E ပုံစံ ဆိုတာက အစွန်က ဆင်ဝင်ပေါက်၊ ဒီဘက်ကလည်း ဆင်ဝင် တစ်ခုထွက်တယ်။ ဟိုဘက်ကလည်း ဆင်ဝင်တစ်ခု ထွက်ပေါက်ပေါ့။ တစ်နိုင်လုံး အပြီးဆောက်ချလိုက်တယ်။ အဲဒါကျတော့ နယ်တွေ၊ ကျေးလက်တွေမှာ မူလတန်းကျောင်းတွေ ဖွင့်တယ်။ ပြည်တော်သာ လမ်းတွေ၊ ပြည်တော်သာ တံတားတွေ ဆောက်ကြ လုပ်ကြတယ်။ ထားပါတော့။

ပြောလိုတာက အဲဒီအချိန်အခါကစပြီးတော့ စာသင်ကျောင်း တွေ အများကြီးဖွင့်လာတဲ့ အခါကျတော့ ဘုန်းကြီးသီတင်းသုံးတဲ့ ကျောင်းကို ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း။ အဲဒီလို ဘုန်းကြီး ဝိသေသန မတယ်။ ပါဠိလိုက အရှင်ဘုရားတို့သိပြီးသား၊ ဝိဟာရ လို့ခေါ်တယ်။

ဗုဒ္ဓဂယာ၊ ဝိဟာနယ်

တပည့်တော် ထင်တယ်လေ။ အခု ဗုဒ္ဓဂယာဆိုတဲ့ မဇ္ဈိမ ဒေသကြီးကို ဝိဟာနယ်လို့ သုံးတယ်။ ဝတာရဿ ဗကာရော ဟောတိ ဟူသော သဒ္ဒါနည်းအရ ဝိဟာရနယ်၊ ဝိဟာရနယ်ကနေပြီးတော့ အခုအခါ ဝိဟာနယ်၊ ဝိဟာနယ်ဆိုတော့ ဝိဆို ဝန္တလုံးဆင့်ထားတာပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒါလေးနည်းနည်း တပည့်တော်အမြင် ပြောတာပါ။ အိန္ဒိယတိုက်ကြီးမှာ အဆင်းရဲဆုံးပြည်နယ်ဟာ ဝိဟာနယ်ပဲ။ သူခိုး၊ မားပြ အထူပေါဆုံး ပြည်နယ်ပဲ။ တပည့်တော်က ဘုရားဖူးသွားတာ ဘုရားဖူးလောက်ရုံမဟုတ်ဘူး။ အကုန်လိုက်စူးစမ်းတာ။ အလကား ကောင်တွေနဲ့လည်း စကားသွားပြောတယ်။ ဒီတိုင်းပြည် ဘယ်လို ဖွံ့ဖြိုးလဲ။ ဘာလဲ အဲဒါတွေ အကုန်လုံး လက်လှမ်းမီသလောက် စူးစမ်း တာပဲ။ အဲဒီတော့ ဝိဟာနယ်လောက် သူခိုးမားပြ ပေါတာ၊ လူမိုက် လူရမ်းကားများတာ မရှိဘူး။ ပိုက်ဆံအိတ်သာ မြင်လို့ကတော့ အတင်း လိုက်တော့တာပဲ။ အဲဒီတော့ အဲဒီနယ်ဟာ ဘာလို့ ဆင်းရဲသွားသလဲလို့ ဆိုတော့ ဘုရားကျောင်းကန်တွေ ပေါလွန်းလို့ ဆင်းရဲသွားတာ။ ပြစ်မှား ကြတယ်လေ။ ဖျက်ဆီးကြတယ်လေ။

ပုဂံ၊ ညောင်ဦး ဘာဖြစ်လို့ ဆင်းရဲသွားသလဲ။ တပည့်တော်က တော့ အဲဒီအတိုင်း မြင်တယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အညာက သူတော်ကောင်း တွေ ပေါများပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ အရင်က လှည်းဝင်ရိုးသံ တည်ညံ့ ပုဂံဘုရားပေါင်း ဆိုပေမယ့်လို့ ယခုခေတ်အခြေအနေမှာ ဘုရားပေါင်း လေးသောင်း ကျော်ပါဦးမလားလို့ လေးရာရာပြည့်အုံးမလား။ လေးရာ မပြောနဲ့ တစ်ရာပြည့်အုံးမလား။ ရှိလှ တစ်ရာပေါ့။ တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဘုရား က တစ်ရာမပြောနဲ့ ဆယ်ဆူတောင် မရှိနိုင်တော့ဘူး။ အကုန်လုံး လယ်ခင်းယာခင်းတွေ ဖြစ်ကုန်တာလေ။

အဲဒီတော့ ရတနာသုံးပါးတည်းဟူသော မီးလောင်ပြီလို့ဆိုလို့ ကတော့ ပစ္စက္ခတင်မဟုတ်ဘူး။ တစ်သံသရာလုံးတောင် လောင်တာ။ အဲဒီတော့ ဗီဟာနယ်ကြီးဆင်းရဲနေတာ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်က ကျောင်းကန်ဘုရား ပေါခဲ့တယ်။ ရဟန်းသံဃာတွေ ပေါခဲ့တယ်။ ဟုတ်ရဲ့ လား။ ရဟန်းသံဃာတွေရော အကုန်လုံး ဆိတ်သုဉ်းသွားတာ။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ ဘုရားကျောင်းတော်တွေကို စီမံကိန်းနဲ့ချုပ်ပြီး အကုန် ဖျက်ဆီးတော့တာကိုး။

အဲ-ကျေးဇူးစကား ခရီးသွားဟန်လွဲလေး ပြောရအုံးမယ်။ မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၃၁၈ ခုနှစ်၊ တပည့်တော်တို့ ရဟန်းကို မဖြစ်သေးဘူး။ သာသနာ ၂၅၀၀ ပြည့်နှစ်၊ ဒီက ဦးစီးဦးဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အရမ်းတော်တာနော်။ ကမ္ဘာမှာတက်ပြီး စက္ကတေရီဖြစ်တာကိုး။ အဲဒီတော့ နှစ်ရွာတစ်ရွာသားချင်းဆိုတော့ ဝန်းကြီးချုပ်က ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို အမြဲကွန်ထရို လုပ်ပေးတယ်။ ကြားနေနိုင်င် ဆိုပြီးတော့ တတိယကမ္ဘာ ပေါ်လာတာ အဲဒီ နှစ်ယောက်ပဲ။

ရာဇပြုတ်

အဲဒီတော့ ပြောချင်တာက အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် နေဇူးက ဟိန္ဒူပဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့်လို့ အဲဒီ အိန္ဒိယတိုက်ကြီးမှာ ဘုရား ရှင်ရဲ့ အမွေအနှစ်တွေကို ကမ္ဘာကို ဖိတ်ပြီးတော့ ပွဲတော်ကြီး ကျင်းပပြီး ပြတယ်။ ကျင်းပပြီးတော့ သာဝတ္ထိမြို့ကြီးနဲ့ ရာဇပြုတ်မြို့ကြီးကို အဲဒီ ကတည်းက လူသူလေးပါး မနေရဘူး။ အကုန်အပြင်ထွက်။ ဘာသာ ရေး အဆောက်အဦး ရှိရင်တော့နေ။ နောက်ထပ်မတည်ရဘူး။ အဲဒီ တော့ ဘုရားဟောတဲ့ စာနဲ့လည်း ကိုက်တယ်လေ။

ရာဇဂဟ- ရာဇဂြိုဟ်၊ ဂဟ- သိမ်းထားတယ်၊ ယူထားတယ်၊
ရာဇ-က မင်းလို့ မကောက်ရဘူး။ နတ်ဘီလူးလို့ ကောက်ရမယ်။
ဘုရားပွင့်တဲ့အခါ ရာဇဂြိုဟ်ဟာ မြို့ကြီးဖြစ်နေတယ်။ ကျန်တဲ့အချိန်မှာ
တောကြီး ဖြစ်နေတယ်။ ရတနာတွေ စုပုံအော့ပြီးတော့ နေတဲ့နေရာမှာ
လူသာမန် နေလို့မရဘူး။ ဘုန်းထူးကံထူးရှိမှ နေလို့ရတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

တရားနဲ့နေခြင်း

အဲဒီတော့ တပည့်တော် အခု လျှောက်ထားတာကတော့
ဝိဟာရီဆိုတဲ့ ပုဒ်တစ်ပုဒ်ကို ပြောသွားတာ။ ဓမ္မဝိဟာရီ၊ ဝိဟာရဆိုတာ
ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ငုတ်တုတ်ကြီး ထိုင်နေတာမဟုတ်ဘူး။ ဒီကျောင်း
ပေါ်မှာ ထိုင်ခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်း၊ လဲလျောင်းခြင်း၊ ဣရိယာပုထ်
လေးပါးနဲ့ မျှတအောင် ကျင့်သုံးနေတာကို ဝိဟာရ။ အဲဒါ သေချာ
မှတ်ပါ။ အဲဒီအခါမှာ ဒီတရားနဲ့နေတာ။ ဟုတ်ရဲ့လား။

တရားနဲ့နေတယ် တရားနဲ့နေတယ်ဆိုတာ ထိုင်လို့ချည်းနေတာ
မဟုတ်ဘူး။ ထိုင်ခြင်းဖြင့်၊ ရပ်ခြင်းဖြင့်၊ သွားခြင်းဖြင့်၊ လဲလျောင်းခြင်းဖြင့်
ဣရိယာပုထ် မျှတအောင် ဒီလေးမျိုးနဲ့နေတာကို ဝိဟာရ။ နေလေ့ရှိ
တာကို ဝိဟာရီ။ ဒီအခါမှာ ဘာနဲ့နေသလဲဆိုတာ တရားနဲ့နေတယ်။
တရားနဲ့နေပုံနေနည်းမှာ နံပါတ်(၁)က-

ဓမ္မဝိဟာရီ ဓမ္မဝိဟာရီတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊
တိတ္ထာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ ဓမ္မဝိဟာရီ ဟောတီတိ။

ဘန္တေ- ရွှေဘုန်းတော်သခင် ရှင်ပင်မြတ်ဘုရား၊ ဓမ္မဝိဟာရီ
ဓမ္မဝိဟာရီတိ- တရားနဲ့နေလေ့ရှိသောသူ၊ တရားနဲ့နေလေ့ရှိသော

သူဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆူဆူပွင့်ငြား ဘုရားရှင်တို့ မိန့်တော်မူခဲ့ပါပေ၏။
ဘန္တေ- ရွှေဘုန်းတော်သခင် ရှင်ပင်မြတ်ဘုရား၊ ကိတ္တာဝတာ- အဘယ်
မျှဖြင့်၊ ဓမ္မဝိဟာရီ- တရားနဲ့ နေလေ့ရှိသူသည်၊ ဟောတိ နုခေါ- ဖြစ်ပါ
သနည်းဘုရား။

အရှင်ဘုရားတို့ကတော့ ဒီမှာသင်တန်းတက်တာ တစ်လ ပြည့်
တော့ပယ်ဆိုတော့ မွတ်နေပြီးသား။ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီအကြောင်း အရာကို
ကြားရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သိရအောင် ဖြည်းဖြည်းပြောရတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့
လား။ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ တရားကို အလိုရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတယ်။ သူတို့
အတွက်ပါ ညွှန်းပြီးတော့ ကရုဏာထားပြီးတော့ ဪ လွယ်လွယ်
နားလည်ပါစေဆိုတဲ့ ဒီစေတနာနဲ့ ဒီသဒ္ဓါတရားနဲ့ ပြောရပါတယ်။ တရား
နဲ့ နေလေ့ရှိသူ တရားနဲ့နေလေ့ရှိသူဟု ဆိုကြပါသည်။ အဘယ်မျှဖြင့်
တရားနဲ့ နေလေ့ရှိသူသည် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဟော အဘယ်မျှဖြင့် နေတာကို၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နေတာကို၊
တရားနဲ့နေတယ်လို့ ခေါ်သလဲဆိုတော့ နှစ်စောင်တွဲ စာမျက်နှာ ၉၀
မှာ ဘုရားဟော ပါဠိလေးရှိတယ်။

ပရိယတ္တိဗဟုလော နော ဓမ္မဝိဟာရီ။

ဗဟုလ- အကြိမ်များတာ၊ ပရိယတ္တိ- စာပေသင်အံ့ပို့ချတာ၊
ပရိယတ္တိ ဗဟုလော- ပရိယတ္တိ သင်အံ့ လေ့ကျက် ပို့ချခြင်း အကြိမ်
များခြင်းဖြင့်၊ နော ဓမ္မဝိဟာရီ- တရားနှင့် နေတာမဟုတ်။

အကောင်းဆုံးက ဝိပဿနာ

အဲဒီလိုဆိုတော့ စာပေသင်အံ့ပို့ချတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေကို

ပြစ်မှားတာလားဆိုရင် မဟုတ်ဘူး။ တပည့်တော် လျှောက်ထားချင်တာက ဘုရားရှင် အလိုရှိတာက ဝိပဿနာကို အလိုရှိတယ်နော်။ အဲဒါ မြန်မာစကားထဲမှာတော့ မလာဘူးလေ။ အရပ်စကား အဖြစ်သုံးရတော့ Good, Better, Best - ကောင်းတယ်၊ ပိုကောင်းတယ်၊ အကောင်းဆုံးဆိုတဲ့ ဒီစကား သုံးမျိုးနဲ့ ပြောရင် ဝိပဿနာက အကောင်းဆုံး။ စာပေသင်အံ့ပို့ချတာ ကောင်းပါတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ စာမေးပွဲ အောင်တယ်။ တစ်သက်လုံး စာချတာလည်း ကောင်းတယ်။ အကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာကိုလုပ်မှ အကောင်းဆုံးဖြစ်မယ်နော်။

ဘုရားရှင်လိုချင်တာက အကောင်းဆုံး ဝိပဿနာကို လုပ်စေချင်တာ။ စာပေသင်အံ့ပို့ချခြင်းဖြင့် စာမေးပွဲအောင်ကာမျှနဲ့ ရုပ်တန်ခိုးသွားတာကို ဘုရားရှင် အလိုရှိရဲ့လား။ မရှိပါဘူး။ ဘုရားရှင် လက်ထက်က စာမေးပွဲလည်း မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လို့ နောင်လာ နောက်သားများ ကြိုးစားချင်တဲ့စိတ် ပေါ်လာအောင် သူတော်ကောင်းတို့က တီထွင်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်တာ။ ဘုရားရှင် လိုချင်တာက အကောင်းဆုံး ဖြစ်တဲ့ ဝိပဿနာကို အားထုတ်စေချင်တာ။ စာပေသင်အံ့ပို့ချတာကို အပြစ်မပြောရဘူး။ ခိုးကျွေးရမယ်။ အဲဒီမှာ ရုပ်တန်ခိုးနေရင်တော့ ဘုရားရှင် အလိုရှိတာနဲ့ မပြည့်စုံသေးဘူး။ ဘုရားအလိုရှိတာက ဝိပဿနာပဲ။ ဒါကြောင့် ရွှေပိုင်းလေးမှာ ဝိပဿနာကို တိုက်တွန်းရမယ်။

ဝိပဿနာကို ဆင်ခြင်ကြရမယ် ပွားများကြရမယ် ဆိုတော့ ဪ ဟုတ်တာပဲ၊ လုပ်မှဖြစ်မှာပဲ၊ လုပ်မှဖြစ်မှာပဲဆိုပြီး ဘယ်လို လုပ်ကြပြန်လဲဆိုတော့ သင်္ကန်း ညိုညိုလေးနဲ့ သပိတ်ကလေး လွယ်ပြီးတော့ ဘယ်မယ်၊ ဘယ်မယ် သွားအားထုတ်ကြတယ်။ သွားအားထုတ်တဲ့ ဌာနက ဘာမှ ရှင်းလင်း မပေးလိုက်ဘူး။ သပိတ်ကလေးပိုက်ပြီး ပြန်လာပြန်ရော။ နောက်တစ်နေရာ သွားပြန်တယ်။ ဒီနေရာပြီး ဟိုနေရာ၊ ဟိုနေရာ

ပြီး ဟိုနေရာသွားနေတော့ ဒကာ ဒကာမ တွေက ကြည်ညိုရွာတယ်
 လေ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ တရားကတော့ မိမိရရ မရှိခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့်လို့
 တရားထိုင်ချည်း တစ်ထိုင်တည်း ထိုင်လာတော့ လူကတော့ သိမ်မွေ့
 သွားမှာပေါ့။ အတ္တ၊ အနတ္တ မကွဲဘူးဆိုရင် နတ်ပြည်ပဲ ရောက်မယ်။
 အပါယ်တံခါး မပိတ်ဘူး၊ သောတာပန် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဝိပဿနာဉာဏ်
 အစစ်အမှန်မရဘူး၊ ဟောဒီလို့။

နှစ် ၄၀ ကျော်က ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်

ဒါဖြင့်ရင် ဝိပဿနာဉာဏ် စစ်မှန်တဲ့အထဲမှာ အခန်းတစ်ခန်း
 လာပြီ။ မဟာသတိပဋ္ဌာန် အနှစ်ချုပ်၊ စာမျက်နှာ ၁၂၅။ ဒုက္ခစက်ဝန်း၌
 သုခပြဿနာတော်။ အဲဒီခေါင်းစီးလေးပဲ ကြည့်ထားပေါ့။ တပည့်တော်
 ကတော့ အရမ်းစိတ်ဝင်စားတယ်။ ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်
 ဆိုတဲ့ ခေါင်းစီးလေးတပ်ဖို့ကို လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် လေးဆယ်လောက်က
 အတော်ကြိုးစားရပါတယ်။ လန့်ချိပြီး ကြိုးစားရပါတယ်။ ဒီမှာ ရက်စွဲ
 ထည့်မထားလိုက်မိဘူး။ ဝိပဿနာအနှစ်ချုပ်ကျတော့မှ ခေါင်းစီးတွေနဲ့
 နေ့စွဲတွေ တပ်တော့တာပဲ။ ဒီဟာ ဘယ်နေ့ဘယ်ရက်ဆိုတာ မမှတ်မိ
 လိုက်ဘူး ဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒီတုန်းက တပည့်တော် အိမ်တော်ရာ ကျောင်းကို မရောက်
 သေးဘူး။ အခု အိမ်တော်ရာမှာ သုံးဆယ့်နှစ်ဝါ ဖြစ်သွားပြီ။ မရောက်ခင်
 က ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်ကို စနေနေ့ည (၁၀)နာရီ
 လောက်မှာ ရေးပြီးတယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့ ကျတော့ လပတ်အစည်းအဝေး
 ရွှေ့ကျင်ဓမ္မာရုံမှာရှိတယ်။ တပည့်တော်တို့ အမြဲတမ်းတော့ မတက်ရဘူး။
 ဒါပေမယ့် ဆရာကြီးက သူ့အလိုရှိတဲ့အခါ တက်ခိုင်းတယ်။ တက်ခိုင်း

တော့ ငါးထပ်ကြီးက ပိဋကတ်တိုက်ကျောင်း ဆရာတော်ဦးနန္ဒိယ၊
နောက် မင်္ဂလသုခ ဆရာတော်ဦးအဂ္ဂ၊ တပည့်တော်က ငယ်ငယ်ရှိသေး
တယ်။ ဆယ်ဝါ မပြည့်တတ်သေးဘူး။ အခု ငါးဆယ့်နှစ်ဝါလေ၊ အဲဒီ
တော့ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်လေးဆယ်ကျော်ကပေါ့။

ဒီအစည်းအဝေးဆိုတာ ဆရာကြီးက လာမည့် အစည်းအဝေး
မှာ ဒီအခန်း ပြောရမယ်။ ခင်ဗျားသေချာကြည့်ခဲ့။ မပိုင်ရင် စာအုပ်
ယူသွား၊ ငှားလိုက်တယ်။ ဦးဖြူ ခင်ဗျားအလှည့်နော်၊ ဦးမဲ ခင်ဗျားလည်း
ကြည့်ထား။ သူပြောတာ ဟုတ်တယ်၊ မဟုတ်ဘူး။ ဦးနီ ခင်ဗျားလည်း
ဝေဖန်ရမယ်။ အဲဒီလို အစည်းအဝေးမှာ တရားဓမ္မ ဆွေးနွေးဖို့ကို
ဆရာကြီးက သုံးယောက်စလုံးကို မှာလိုက်တယ်။

အဲဒီတုန်းက လုပ်ငန်းတွေ ဘာတွေလည်း သိပ်များများစားစား
မရှိသေးဘူးလေ။ ငွေရေးကြေးရေးလည်း မရှိဘူး။ အစည်းအဝေးဆိုတာ
တရားဓမ္မနဲ့ များသောအားဖြင့် စည်းဝေးတာပဲ။ တိုးတက်ရာ တိုးတက်
ကြောင်း ဆောင်ရွက်ဖို့ တင်ပြတာ မှတ်တမ်းတင်ထားပေါ့၊ ဒီလောက်ပဲ။

အဲဒီမှာ မန္တလေး ရုပ်ရှင် ဦးမောင်မောင်တဲ့။ ဆရာကြီးရဲ့ တူ
တော်တယ်။ ဆရာကြီး မရှိတဲ့နောက် သူ့ဥက္ကဋ္ဌကြီး လုပ်သွားတယ်။
တကယ်တော်တဲ့ လူတွေ၊ ဘယ်လောက် တော်သလဲဆိုတာလေး နည်း
နည်း ပြောပြဦးမယ်။ နောက်ဆုံး သူ့သေရာညောင်စောင်း လဲလျောင်း
လို့ ရက်ကြာလာပြီ။ လနဲ့ခါးပြီးတော့ရှိတော့ တပည့်တော် သွားတယ်။
ဆရာတော် နောက်ကြွ မလာပါနဲ့၊ တပည့်တော် ကိုယ့်တရားနဲ့ ကိုယ်
နေပါရစေတဲ့။ တပည့်တော်တွေ ရတဲ့အထဲမှာ ဆရာတော်ကို အကြည်
ညိုဆုံးပါပဲတဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဘုရားတဲ့ နောက်မကြွလာပါနဲ့တော့တဲ့။ အမှန်
အတိုင်းပဲ ဒီအတိုင်းလျှောက်တယ်။

တပည့်တော်တို့ ဆရာကြီးရဲ့သင်ကွက်မှာ နိဗ္ဗာန် ဆိုတာ ကို အပေါ်က ရေးပြီးဝိုင်းထား။ အရှင်ဘုရားတို့ မှတ်စုစာအုပ် စာမျက်နှာ အပေါ်ဆုံးမှာ နိဗ္ဗာန်လို့ ရေးပြီးဝိုင်းလိုက်။ နိဗ္ဗာန်ရဲ့ အောက်က ၅ ဂဏန်းကိုရေးပြီး ဝိုင်းလိုက်။ အဲဒါခန္ဓာငါးပါး။ အဲဒီခန္ဓာငါးပါး ရဲ့အောက်က ဒုက္ခဆိုပြီးရေး ဝိုင်းလိုက်။ အဝိုင်းလေးသုံးခု။ အဲဒါဦးပဂျီငို ကျောက်သင်ပုန်းကြီးနဲ့ သင်ပုံသင်နည်းပါပဲ။ ဦးမောင်မောင်က အဲဒီ အဝိုင်းလေးသုံးခုကို ကျောက်သင်ပုန်းကြီးမှာ ရေးပြီး အိပ်ရာဘေးမှာ ထောင်ထားတယ်။ တပည့်တော် ဒါပဲ အာရုံပြုနေတယ်တဲ့။ အရှင်ဘုရား ကြွမလာပါနဲ့တော့၊ တပည့်တော် အာရုံပျက်ပါတယ်ဘုရားတဲ့။ အဲဒီလို လျှောက်တယ်။ သူတော်ကောင်း ပညာရှိက အမှန်တရားကို လိုချင် တယ်နော်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ပြောချင်တာက ဒီအစည်းအဝေးမှာ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးမောင် မောင်က အမယ် လက်ညှိုးထိုးလို့၊ အရှင်ဘုရားတို့သုံးပါး တဲ့။ ဘုရားက သဗ္ဗေသဒ္ဓါရာ ဒုက္ခာလို့၊ အကုန်လုံး ဒုက္ခာလို့ ဟောပါတယ် တဲ့။ ဒါပေမယ့်လို့ ကျမ်းဂန်တွေမှာ သုခဝေဒနာလည်း ဟောဟောနေပါသေး တယ်တဲ့။ အဲဒီ ပြဿနာ ပြေရှင်းပေးပါတဲ့။ အရှင်ဘုရားတို့ သုံးပါးထဲက ဦးဇောတိက ပြောပါတဲ့။ သူတို့က အလွန်ပြတ်တဲ့ ဒကာကြီးတွေ။ တပည့်တော်က ငယ်ငယ်ပဲရှိ သေးတာ။ ဟာ ပျော်ပျော်ကြီး ရှင်းပေး တယ်။ ည (၁၀) နာရီက ရေးပြီးသား ဒီစာသားကို မေးတော့ ပျော်ပျော် ကြီး ဖြေတာပေါ့။

ဧရစကြိုဆရာတော်ပေးတဲ့ ဩဝါဒ

ကြည်ညိုတဲ့ အကွက်ကလေး တစ်ကွက်ပြောပြမယ်။ နောက်

တစ်ဦးက ပင်းတယကနေပြီးတော့ ဘုန်းကြီးဝတ်လာတာ။ ဘုန်းကြီးဝတ်
 လာပြီး လူထွက်ခါနီးတော့ တပည့်တော်ကို လာရှာတယ်။ တပည့်တော်
 ကလည်း ရဟန်းငယ်ဆိုတော့ ကျောင်းသိပ်ကပ်တာမှ မဟုတ်ဘဲ။
 တစ်ခေါက်လာလည်း မတွေ့ရဘူး။ နှစ်ခေါက်လာလည်း မတွေ့ရဘူး။
 နောက်ဆုံးကျတော့ ကျောင်းသားတွေကို မှာခဲ့တယ်။ သူက တပည့်
 တော်ကို သူ့ဆရာပါပဲတဲ့။ ကန်တော့ရအောင် လာတာပါ တဲ့။ မှာခဲ့တော့
 စောင့်တယ်။ နောက်တော့ လာပါတယ်။ အနားရောက်တော့ အရှင်
 ဘုရားကို ကန်တော့ပြီးမှ လူထွက်မလို့တဲ့။ ကန်တော့ပါရစေဆိုပြီး
 ဩကာသ ဆိုတယ်။ ဩကာသ ဆိုနေတုန်း ငါဘယ်လို ဆုပေးရင်
 ကောင်းမလဲလို့ စဉ်းစားတယ်။ ကန်တော့တယ်ဆိုရင် ဩဝါဒ ပေးကို
 ပေးရမယ်။ ငါဘယ်လို ဩဝါဒ ပေးရင်ကောင်းမလဲပေါ့။ ပေးချင်တာက
 လည်း ရေစကြို ဆရာတော်ရဲ့ ဩဝါဒပဲ အာရုံထဲထင်နေတယ်။

အနှစ် လေးငါးခြောက်ဆယ် လောက်က ပခုက္ကူ အလယ်တိုက်
 ကြီးက ရေစကြို ဆရာတော်ကြီး ဦးဂန္ဓသာရ၊ သေချာမှတ်ထား၊ မြန်မာ
 တစ်ပြည်လုံးမှာ ရေစကြို ဆရာတော်ကြီး ဦးဂန္ဓသာရရဲ့ တပည့်တွေ
 အများကြီးပဲ။ စစ်ကြီးမဖြစ်ခင်အချိန် အခါက အောက်သားဘုန်းကြီး
 မရွံ့သလောက် ရှားတယ်။ အဲဒီဆရာတော်ရဲ့ ဩဝါဒကို ပေးချင်နေတာ။

အဲဒါနဲ့ ဆုလည်းပေးပြီးရော ကိုယ်တော်ကြီးလို့ ကန်တော့ရင်
 ဩဝါဒပေးရတယ်။ ကန်တော့လည်း မခံဖူးဘူး။ ဩဝါဒလည်း တစ်ခါမှ
 မပေးဖူးဘူး။ အာရုံထဲထင်တဲ့ ဩဝါဒကလည်းပဲ တစ်သက်လုံး မျက်နှာ
 ပျက်ရမယ့် ဩဝါဒ ဖြစ်နေတယ် လို့ဆိုတော့ အရှင်ဘုရား ပေးသာ
 ယေပါတဲ့။ ဟာ မပေးပါဘူးဗျာ နေပါစေလို့ ပြောပေမယ့် သူက ပေးပါလို့
 တောင်းပန်၊ တပည့်တော်က ရေစကြိုဆရာတော်ရဲ့ ဩဝါဒဖြစ်နေတယ်
 ဆိုတော့ အရှင်ဘုရားတဲ့ တပည့်တော် ခံယူနိုင်ပါတယ်တဲ့။ ပေးသာ

ပေးပါနဲ့ အတင်းတောင်းတော့တာပဲ။

ရေစကြိုဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးလေးလည်း နည်းနည်းပြောမယ်။ သူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖတ်ရတယ်။ ဒီလို ဆရာတော်ဘုရားကြီးတွေရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို အောက်မေ့ရင် သတိသမ္မောဇ္ဈင် ပွားများရာ ရောက်တယ်နော်။ ဆရာတော်ဘုရားက တစ်သက်လုံး စာချတာပဲ။ တိုတိုပြောတော့ ပုံတော်မူပြီး အလောင်းကို မြို့လှည့်ပြီးတော့ပူဇော်တယ်လေ။ အညာဒေသဆိုတော့ မန်ကျည်းပင်တွေက လက်ဝဲလက်ယာ ရှိတယ်။ အဲဒီ မန်ကျည်းပင်တွေ အကုန်လုံး ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အလောင်းတော်ကို ညွတ်ပြီးတော့ ကိုင်းရှိုင်းကြတယ်။ နောက် အကုန်သေကုန်တယ်။ ဒီခေတ်ဆို ရဟန္တာဆိုပြီး ပြောမှာပေါ့။ သီလအစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူး ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီလောက် သီလသိက္ခာ အစရှိတဲ့ ကြီးကျယ်တော်မူတဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိတဲ့ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ သြဝါဒတဲ့။ မှတ်စုရေးလိုရင် ရေးပေတော့။

မင်းတို့ သာသနာတော်ကို နွားခြံမှတ်လို့ ဝင်ချည်ထွက်ချည် လုပ်နေရ သလား တဲ့။

အဲဒီသြဝါဒ ပေးလိုက်တယ်။ တပည့်တော် ခံယူပါတယ် ဘုရားတဲ့။

အဲဒါမှ သဘောမပေါက်လည်း မတတ်နိုင်တော့ဘူး ဘုရား။ အဲဒီခေတ်က တောထွက်မရှိဘူး။ ရှိရင်လည်း တကယ့်သံဝေဂနဲ့ အရိုးထုတ်သွားတာ။ ဒုလ္လဘ ရရင်လဲ မပျက်တော့ဘူး။ အခုက အဲဒီဒုလ္လဘကို ခိုးချတာ ဟုတ်ရဲ့လား။ ခဏခေတ္တ ဒုလ္လဘ တွေပဲ။ ဒုလ္လဘမဟုတ်ဘူး။ ဒုလ္လဘတွေ။ ဒု- ပြိုပြိုငြင်ငြင် ဆင်းဆင်းရဲရဲ လဘ- ရတာ၊ ဒုလ္လဘ ခေါ်တယ်။

ဒါလွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၄၀ လောက်က အဖြစ်တွေပေါ့။ တပည့်
တော်က စာရေးရင် ဘယ်တော့မှ အကျယ်မရေးဘူး။ ရေးတာက
တိုလွန်းလို့ စာကတော့ နည်းသလို ရှိတာပေါ့။ အရှင်ဘုရားတို့ အတွက်
ကတော့ လွယ်လွယ်ရတာ။ ရွေးသူတော်ကောင်းတို့ ဆိုရိုးလေး ဖတ်
ကြည့်ရအောင်နော်။

ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်

* ဒုက္ခတိုပင် သုခထင်၊
မှားပေါ့ ပုထုဇဉ်။

ပုထုဇဉ်ဆိုတာ ဒုက္ခကို သုခထင်နေတယ်။ နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါး
လူ၊ နတ် ခပ်သိမ်း လောကအလုံး ဒုက္ခဟူ၍ မိန့်ဆို၏။

အဲဒီတော့ တပည့်တော်တို့ နှစ်စောင်တွဲ စာမျက်နှာ ၁၇၊ ညာ
ဘက် မျက်နှာ ပထမကော်လံ အောက်ဆုံး။ အရှင်ဘုရားတို့ သိချင်နေ
တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ဆန့်ကျင်ဘက် ထောက်ဆတင်ကူးနည်းလေးလည်း
ပါသွားလိမ့်မယ်။ သိပ်အများကြီး ပြောရင်လည်း ဟုန်သွားလိမ့်မယ်။
အဲဒီ အောက်ဆုံးမှာ ဘာရှိသလဲဆိုတော့-

တိသ္ဋိ လောကော ပတိဋ္ဌိတော။

လောကော- လူအပေါင်းသည်။ လူဆိုတာ နတ်ရော ဗြဟ္မာရော
ကို လူလို့ ခေါ်တယ်နော်။ သိတတ်သောကြောင့် လူခေါ်တယ်။ အရှင်
ဘုရားတို့ သိပြီးသား။ လောကော- လူအပေါင်းသည်။ တိသ္ဋိ- အဘယ်
တရား၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်ပါသနည်းဘုရား။

ရွေးရွေးဘုရားလက်ထက်က အရိယာဖြစ်နေတဲ့ ဗြဟ္မာကြီး

တွေက ဘုရားရှင်ကို လာမေးတာ။ ကျမ်းဂန်မှာတော့ ဒေဝတာက မေးတယ်လို့ ဒီလိုဆိုတယ်။ ဒေဝတာ နတ်စုတ်နတ်ပွဲ ဘယ်မေးနိုင်မလဲ။ ဘုရားနား ကပ်တောင် မကပ်နိုင်ဘူး။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဆိုကြပါစို့။ ရှေးက သာသနာ့ဘုရား လက်ထက်က အရိယာဖြစ်တဲ့ ဗြဟ္မာက သူတို့ သက်တမ်းနဲ့ တွက်ရင် နာရီပိုင်းပဲရှိသေးတာ ဟုတ်ရဲ့လား။ တပည့်တော်တို့ လူပြည်မှာ သာသနာ့ကုန်တာကိုး။ သူက ကမ္ဘာနဲ့ဆက် အသက်ရှည်တာကိုး။ အဲဒီတော့ သူတို့ဆီမှာ သာသနာ ဘယ်ကုန်မလဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီတော့ ဒီမေးခွန်းသည် ဘုရားတစ်ဆူတစ်ဆူပွင့်မှ ဘုရားရှင် သာသနာတော်မှာသာ ဖြစ်တဲ့မေးခွန်း။ အမေးရှိက အဖြေရှိတယ်။ အဲဒါလေး မှတ်ထား။ ဒီအမေးကို ပညာရှင်မှ ဖြေနိုင်တယ်။ အဖြေမှန်ကို တကယ်ပညာရှင်များမှ ဖြေနိုင်တယ်။ ဒီစနစ်တွေက ဘုရားဟော ပါဠိတော်တွေမှာ ရှိပြီးသား။ အခုကြည့်လေ စနစ်က-

ကိသ္မိ လောကော ပတိဋ္ဌိတော။

လောကော- လူအပေါင်းသည်၊ ကိသ္မိ- အဘယ်တရား၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်ပါသနည်းဘုရား။

ဟော-အခုဘုရားရှင်ကဖြေပြီလေ။ အမေးအတိုင်းပဲ ဖြေချလိုက်တာ။ ကိသ္မိ ရဲ့နေရာမှာ ဒုက္ခ အစားဝင်လာတာပါပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ပါဠိလေး နှစ်ဘန်းရှိတာ တစ်ဘန်း ရမယ်ဆိုရင်နောက်တစ်ဘန်း လွယ်သွားပြီပေါ့။ ပါဠိမရလည်း မြန်မာလို ကောင်းကောင်း သဘောကျထားရမယ်။ လူဆိုတဲ့ သူဆိုတဲ့ ငါဆိုတဲ့၊ လောကြီးမှာ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အဲဒါတွေ ဘယ်မှာတည်လဲ။ ဒီမေး ခွန်းလေးကို ဖြေသွားတာ။ ဘုရားရှင်က အတိအကျဖြေသွားတာ။

ဒုက္ခဟူသည်

ဒုက္ခအကြောင်းလေး ဆက်လိုက်ကြဦးစို့။

ဒုက္ခေ လောကော ပတိဋ္ဌိတော။

လောကော- လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အပေါင်းသည်၊ ဒုက္ခေ- ဒုက္ခ၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်၏။

ဒုက္ခက လွဲလို့ ဘာမှမရှိဘူးလေ။ ထွက်သက်ဝင်သက်ရှိတဲ့ သတ္တဝါမှန်သရွေ့ စိတ်နဲ့လွတ်ပြီးတော့ စေတသိက်နဲ့ လွတ်ပြီးတော့ ရုပ်နဲ့ လွတ်ပြီးတော့ ရှောင်ကွင်းနေလို့ ရမလား။ ဘုရားက ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါကို ဒုက္ခလို့ ဟောတာမဟုတ်ဘူးနော်။ အဲဒီမှာ ရှုကွက်လွဲနေ ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါရဲ့ နေပုံထိုင်ပုံ သွားပုံလာပုံ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ကိုလည်းပဲ ဒုက္ခလို့မဟောဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါရဲ့ အသွင်အပြင် အမူအရာကိုလည်းပဲ၊ နေတာထိုင်တာ သွားတာလာတာကိုလည်းပဲ ဒုက္ခလို့ မဟောဘူး။

တပည့်တော်က အိုလာပြီ ဆိုတော့ ဒီသင်တန်းမှာ မနှစ်က တစ်ခါပဲ မတ်တပ်ရပ်တာကိုး။ တစ်သက်လုံး မတ်တတ် မတ်တတ်နဲ့ သင်လာတာ။ နောက်တော့ ဘာဖြစ်လဲလို့ဆိုတော့ သွေးတွေက ခြေထောက်ဆင်းလာတယ်။ ခြေထောက်တွေက နှိပ်ကြည့်လိုက်ရင် ခွက်လို့၊ အဲဒါနဲ့မဖြစ်ဘူး။ ကုလားထိုင်လေးနဲ့ သင်မှဆို ဖြစ်သွားရော။

အဲဒီတော့ တပည့်တော် ပြောလိုတာက တပည့်တော်တို့က ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ အဲဒီလို ဖြစ်လာရင် ဒုက္ခ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကိုမှ ရှုတဲ့ ဒုက္ခ၊ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူတဲ့ ဒုက္ခက ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မပါဘူးနော်။ ဘာကို ဒုက္ခလို့ ဟောသလဲ။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကို ဒုက္ခလို့ ဟောတယ်။

ဒီ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကို သရုပ်အားဖြင့် တွက်လိုက်ရင် စိတ်က အာရမ္မဏ ဝိဇာနန လက္ခဏာအားဖြင့် ၁ ခု။ စေတသိက်က လက္ခဏာ အသီးသီးအားဖြင့် ၅၂ ခု၊ နာမ်တေပညာသ ၅၃ ခု၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ရုပ် ၂၈ ခု ထည့်လိုက်ရင် ၅၃ နဲ့ ၂၈ နဲ့ ပေါင်းလိုက်ရင် ၈၁ ခု၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ လောကကြီး တစ်ခုလုံး သရုပ် အားဖြင့် စကြဝဠာအနန္တကုန်ရော ၈၁ ပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီ ၈၁ က တစ်ခု ချင်း တစ်ခုချင်းလည်း ဒုက္ခတရားပါပဲ။ အကုန်လုံးလည်း ဒုက္ခတရား ပါပဲ။ အဲဒီဒုက္ခနဲ့ လွတ်ကင်းရှောင်ကွင်းပြီး နေလို့ရမလား၊ မရပါဘုရား။ ဒီဒုက္ခအစု ပေါ်လာလို့ရှိရင်တော့ သတ္တဝါဆိုတဲ့ နိမိတ်ထတောက်တာပဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ရထားပြီနော်။ အရှင်ဘုရားတို့ ရလည်းရ သဘောလည်း ကျတယ်နော်။

သုဒ္ဓသင်္ခါရ ပုဋ္ဌောယံ နယိမ သတ္တုပ လဗ္ဘတိ၊
 ယထာ တိ အင်္ဂသမ္မာရာ၊ ဟောတိ သဒ္ဓေါ ရထော ဣတိ၊
 ဧဝံ ခန္ဓေသု သန္ဓေသု၊ ဟောတိ သတ္တောတိ သမုတိ၊

အယ်သတ္တော- ဤသတ္တဝါသည်၊ သုဒ္ဓသင်္ခါရပုဋ္ဌော- စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် အစုသက်သက်မျှသာ ဖြစ်၏။ နယိမ၊ နက္ခမ- ဣမ- ဤစိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်အစု သက်သက်၌၊ သတ္တော- သတ္တဝါကို၊ နဥပလဗ္ဘတိ- မရအပ်၊ (ဥပမာ ကျော်ခဲ့) ဧဝံ- ဤသို့၊ ခန္ဓေသု- စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်အစုတို့သည်၊ သန္ဓေသု- ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်သည်ရှိသော်၊ ဟောတိ သတ္တောတိ သမုတိ- သတ္တဝါဟူ၍ ခေါ်ဆိုရသည်ဖြစ်၏။

သတ္တဝါဟူသည်

သတ္တဝါ သတ္တဝါဆိုတာ အများပြောမှန်တယ်။ တရားသဘော

အမှန် ကျတော့ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကလည်း သတ္တဝါ မဟုတ်၊ သတ္တဝါကလည်း စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် မဟုတ်။ မှန်ရဲ့လား။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ကတခြား၊ သတ္တဝါကတခြား။ သို့ရာတွင် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တို့ စုဝေးပေါင်း ဆုံမိသည်ရှိသော် သတ္တဝါဟု ခေါ်ဆိုရပါသည်။ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဘာ ဥပမာ ပေးထားလဲ။ ဟိုအခါက ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ယခုအခါ ငါဘုရားဖြစ်လာ၏။ ဟိုအခါက မဒ္ဒိမိဖုရားကြီးသည် ယခု အခါ ရာဟုလာမယ်တော် ဖြစ်လာ၏။ ဟိုအခါက ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် ယခုအခါ ရှင်ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာ၏။ အများပြောတော့ မှန်တယ်နော်။ တရားသဘောအမှန်ကျတော့ ဟိုအခါက ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ၎င်း၊ မဒ္ဒိမိဖုရားကြီးသည်၎င်း၊ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည်၎င်း၊ စိတ်၊ စေတ သိက်၊ ရုပ်အစုမျှသာ ဖြစ်၏။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်က လွတ်ပြီးတော့ ဝေဿန္တရာ ရှိမလား၊ (မရှိပါဘုရား)။ မဒ္ဒိမိမလား၊ ဇူဇကာရှိမလား၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒါ ဝိပဿနာစည်းမျဉ်းပဲ။ သမုတိသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာ ပိုင်ရမယ်နော်။ ယခုအခါ ရှင်တော်ဘုရား၊ ရာဟုလာမယ်တော်၊ ရှင် ဒေဝဒတ် မှန်တယ်နော်။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် လွတ်ပြီးတော့ ရှင်တော် ဘုရား ရှိမလား၊ ရာဟုလာမယ်တော် ရှိမလား၊ ရှင်ဒေဝဒတ် ရှိမလား။ ဝိပဿနာက စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တို့ မြင်အောင်ကြည့်ရမယ်။ ဝိပဿနာက ပုဂ္ဂိုလ်ကို မကြည့်ရဘူးနော်။

မန်လည်ဆရာတော် နှင့် မိရွှေဘုံအကြောင်း

ဟော ကြည့်ပုံလေးသာဓကတစ်ခု ပြန်ပြောမယ်။ မန်လည်နဲ့ မိရွှေဘုံ အကြောင်းလေး ပြောဖူးတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ မန်လည်ဆရာ

တော်က ဟဲ့ မိရွှေဘုံ နင့်အသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲလို့ မေးတယ်။ အမှန်က ဆရာတော်ကြီး သရော်လိုက်တာ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ အသက်ချင်းတူတာကို သိတယ်။ မိရွှေဘုံက အရွယ်က ခြောက်ဆယ် ကျော် ရှိနေပြီ။ အဝတ်နုနုလေး ဝတ်ပြီးတော့ သနပ်ခါးပါးရေကျလေးနဲ့ ကြွကြွရွရွလေးနဲ့ လာတာကိုး။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီတော့ ကိုယ်တော် ကရော အသက် ဘယ်လောက် ရှိပြီလဲဘုရား ဆိုတော့ ခြောက်ဆယ် ခုနစ်။ အတူတူပဲဆိုတာ ကိုယ်တော်သိသားပဲ။ ဒီလောက်ကြီး အသက် ကြီးနေတာ အလှအပ ပြင်ဆင်နေတုန်းပဲလား ဆိုပြီး ဆရာတော်ကြီးက ခနဲ့တာကိုး။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီတော့ ကိုယ်တော်တို့ပဲ နိမိတ် မရှုရဘူးလို့ ဟောထားတာ။ ခုကိုယ်တော် တပည့်တော်မကို ဘာလို့ နိမိတ်ရှုလဲ ဆိုတော့ ပက်လက်ကို လန်ရော၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

မဟာမိတ္တမထေရ်အကြောင်း

အဲဒီတော့ ဝိပဿနာက အတော်သိမ်မွေ့ နက်နဲတယ်နော်။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် လို့ခေါ်တဲ့ အမည်နာမကောင် မရှုရဘူး။ သဘော သတ္တိလေး ရှုရတယ်။ နောက်တစ်ထုံးလေး ပြောအုံးမယ်။ မဟာမိတ္တ မထေရ် အကြောင်း။ ဒီအကြောင်းလေးက မပြောတာကြာပြီ။ အဲဒါပဲ ပြောမယ်။ စပ်တာ မစပ်တာ ထားနော်။ မဟာမိတ္တမထေရ်ရဲ့ ဆွမ်းခံ အိမ်က တော်တော်ကို ဆင်းရဲတာ။ တဲလေးနဲ့ နေရတာ။ သားအမိ နှစ်ယောက်၊ မုဆိုးမနဲ့ သမီးအပျိုလေး။ အဲဒီတော့ အမေက တောထဲ ဟင်းရွက်ခူး သွားတော့မယ်။ တစ်နေ့စာ တစ်နေ့စာ ဟင်းရွက်ခူး ခရောင်းမှ စားရတာ။ သမီး ဟောဒီမှာ ဆီဦး ထောပတ် ပျားသကာ ကင်လဲ သားမောင် ပဉ္စင်းလာရင် ချက်ပြီး ဆွမ်းလောင်းဖို့နော် ဆိုပြီး ဘာထဲမသွားခင် သမီးကို မှာတယ်။ သူက မဟာမိတ္တမထေရ်ကို သား

ဟူသော ချစ်ခြင်းနဲ့ ချစ်နေတာ။ ကိုယ်တော်တို့လည်း သားဟူသော ချစ်ခြင်းနဲ့ ချစ်နေတဲ့ ဒကာမကြီးတွေ မျှတယ်နော်။ ငိုတတ်တဲ့သား နို့စို့ရတယ် ဆိုတဲ့အတိုင်း ရဖို့ချည်း ချွဲမနေနဲ့။ တရားဓမ္မ ပြန်ပေးနိုင် အောင်လုပ်ပါ။

အဲဒီတော့ အမယ်ကြီးက သမီး သင့်မောင် မောင်ပဉ္စင်းလာ ရင်လေ ဟော ဒီမှာ ဆီဦးထောပတ် ပျားသကာတင်လဲ၊ ဆန်ကောင်း ဆန်သန့် ချက်ပြီးလောင်းလိုက်။ ငါ့ဖို့တော့ ဆန်ကွဲဆန်ညှာနဲ့ ဟင်း နုနယ်ရွက်နဲ့ ကြိုထားလိုက်။ ဒီလိုမှာနေတုန်းမှာပဲ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်က အိမ်ဝကို ရောက်နေပြီ။ ဒီစကားကို ကြားတယ်။ မဟာမိတ္တမထေရ်က ဒီစကားကြားတော့ အင်း ဒီဆွမ်းမျိုးကိုတော့ ကိလေသာ စိုစွတ်သော လက်နဲ့တော့ ခံယူလို့ မဖြစ်ဘူး။ ကိလေသာဆိုတာ အစိုဓာတ်ကိုး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီကိလေသာ ခြောက်ခန်း မှဖြစ်မယ်။ ဒီကိလေသာ တည်း ဟူသော စိုစွတ်သောလက်နဲ့ ဒီဆွမ်းခံရင်တော့ ငါတော့ မလွယ်ဘူး။ အပြစ်ကြီးတယ်ဆိုပြီးတော့ ကျောင်းပြန်သွားတယ်။ တရား အားထုတ် တယ်။ တရားအားထုတ်လို့ ကိစ္စလည်းပြီးရော အရဟတ္တဖိုလ်လည်း ပေါက်ရော၊ နေကို မော့ကြည့်လိုက်တယ်။ ဟာ အချိန်မီသေးလို့ ဆွမ်းခံ သွားတယ်။

ညနေ စောင်းတဲ့အခါကျတော့ ဒကာမကြီးက ပြန်လာတယ်။ သားရဟန်း ဆွမ်းခံလာရဲ့လားသမီးလို့ မေးတယ်။ အဲတော့ သမီးက လာပါတယ်အမေ၊ မောင်ပဉ္စင်းကို ဖူးရတာလေ နေ့တိုင်းဖူးရတာထက် ကို မျက်နှာတော် ကြည်နေတာပဲဆိုပြီး ပြန်ပြောပြတယ်။ ဒီခေတ်အမယ် ကြီးတွေ တလွဲထင်ချင် ထင်နေမှာပေါ့။ တလွဲမထင်ရဘူး။ ဟိုက ကိလေသာဆိုတဲ့ အညစ်အကြေးတွေ စင်သွားတယ်လေ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဆွမ်းဒကာ ဆွမ်းအမရဲ့ဆွမ်းကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မိမိသန္တာန်မှာ

ညစ်နွမ်းတဲ့ ကိလေသာတွေ ဆေးကြောသုတ်သင်လိုက်တာ အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက်သွားတယ်။ ဒါကတစ်ထုံး။ အဲဒီတော့ အရှင်ဘုရားတို့ တပည့်တော်တို့ကို ဒီက ဒကာ ဒကာမတွေကဆွမ်းကောင်းကောင်း ကပ်ထားကြတာနော်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ တစ်နေ့မှ ညံ့တယ်လို့ တပည့်တော် မတွေ့ဘူး။ အရှင်ဘုရားတို့ ဖက်ကလည်း ပြန်ပေးပါ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

နောက်တစ်ထုံးက ဒီ မဟာမိတ္တမထေရ်ဟာ လိုဏ်ဂူတစ်ခုထဲမှာ နေတယ်။ နေတဲ့အခါမြို့က ကိုယ်တော်တွေကစာဝါပို့ချလို့ ပြီးတဲ့အခါ ဥပုသ်နေ့လို့နေ့မျိုး ညနေစောင်းဆို မထေရ်ထံ သွားကြတယ်။ ဟော အရှင်ဘုရား မျက်နှာကျက်မှာက ဖွတ်ရှုပ်ကလည်း မီးမှုတ်လို့ပါလားတဲ့ ပြောကြတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ရှုပ်လုံးကြွတွေ လုပ်ထားတာကိုး။ နံရံတွေမှာရော၊ မျက်နှာကျက်တွေမှာရော အင်း မောင်ပဉ္စင်း တို့လာမှပဲ နံရံမှာ ဆန်းကြယ်တဲ့ အရှုပ်တွေရှိတယ်ဆိုတာ သိရတော့တယ်။ အမြဲတမ်း စကျွန်ပြော ချနေတာကိုး။ အရှင်ဘုရားတို့... ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ပါး ထင်ရွားတယ်ဆိုရင် တိုင်းပြည်ကပင့်တာပဲ။ ဘုရင်မင်းမြတ်က ပင့်ပြီ၊ ပင့်တဲ့အခါကျတော့ မကြွဘူး။ ဘယ်လိုပင့်ပင့် မရဘူး။ နောက်ဆုံးကျတော့ ဘုရင်မင်းမြတ်က တိုင်းပြည်မှာ နို့စို့သားငယ်ရှိတဲ့ မိခင်တွေရဲ့နို့ကို ပိတ်ဖြူနဲ့ ပတ်စီးပြီးတော့ ချပ်ပိတ်လိုက်တယ်။ မင်းတံဆိပ်ရိုက်ပြီး ပိတ်လိုက်တယ်။ ဘုရင်မင်း အမိန့်တော် မည်သူမျှ မခွာရဘူး။ ခွာရင် သတ်စေ။ အမိန့်မှတ်လိုက်တယ်။ ဟာ ကလေးတွေ တိုင်းပြည် တစ်ခုလုံးအော်ငိုတာ ဆူညံသွားတယ်။ မိခင်က ဘယ်နှယ်နေမလဲလို့ဆိုတာ စဉ်းစား ကြည့်ပေါ့နော်။ တစ်တိုင်းပြည်လုံးကို ဒုက္ခ ရောက်နေတာလေ။ တို့တို့ပြောတော့ ရဟန်းတစ်ပါးက မထေရ်ကြီးကို နန်းတော်ကြွဖို့ ပင့်လျှောက်ပေးတယ်။ ဟေ- အဲလိုလား၊ ဒီလိုဆိုကြွမှပဲဆို ကြွလိုက်လာတယ်။

ပြောချင်တာက ဒီအခန်းလေး ပြောချင်တာ။ နန်းတော်ရောက်
 တဲ့အခါကျတော့ မင်းကြီးလာဖူးတယ်။ မင်းကြီးလာဖူးတဲ့ အခါကျတော့
 မဟာရာဇာ သုခီ ဟောတု- မင်းကြီးချမ်းသာပါစေ။ မိဖုရားကြီး လာဖူး
 တော့လည်း မဟာရာဇာ သုခီ ဟောတု- မင်းကြီးချမ်းသာပါစေ။ သူ
 တပည့်က လက်ကုတ်တယ်။ အဲဒါ မင်းကြီး မဟုတ်ဘူး။ မိဖုရားကြီး။
 ပြောလို့လည်း မရဘူး။ မျှားကြီးမတ်ကြီး စစ်သေနာပတိတွေ လာဖူး
 လည်း မဟာရာဇာ သုခီ ဟောတု- မင်းကြီးချမ်းသာပါစေ။ မင်းချင်း
 ယောက်ျားတွေ လာဖူးလည်းပဲ။ မဟာရာဇာ သုခီ ဟောတု- မင်းကြီး
 ချမ်းသာပါစေ။ ဘယ်လိုမှ လက်ကုတ်လို့ မရဘူး။ တိုးတိုး ပြောလည်း
 မရဘူး။ မင်းကြီး မဟုတ်ဘူး ဒါမင်းချင်းယောက်ျားတွေ၊ တိုင်းသူပြည်
 သားတွေ လာဖူးလည်းပဲ မဟာရာဇာ သုခီဟောတု- မင်းကြီးချမ်းသာ
 ပါစေ။

အဲဒါနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ ကိုယ်တော်က အရှင်ဘုရား ဘယ်လိုဖြစ်
 တာလဲ၊ ပြောလည်း မရပါလားပေါ့။ ငါ့ရှင်တို့က မင်းဟူ၍၎င်း၊
 မိဖုရားကြီးဟူ၍၎င်း၊ အမတ် ကြီးဟူ၍၎င်း၊ မင်းချင်းယောက်ျားဟူ၍၎င်း
 ပိုင်းခြားသတ်မှတ်တာကိုး။ ငါကတော့ မပိုင်းခြား မသတ်မှတ်ဘူး တဲ့။
 ဟုတ်ရဲ့လား။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတဲ့ နိမိတ်ကို မယူဘူး။

ဝိပဿနာရှုကွက်

ဝိပဿနာက အောက်ခြေမှာ လွယ်သလောက် အထက်မှာ
 ခက်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတဲ့ နိမိတ်ကို ရှုနေမယ်ဆိုရင် ရှုကွက်လွဲ
 သွားပြီ။ တစ်ကိုယ်လုံး တစ်ကောင်လုံး ရှုနေတယ်ဆိုရင် ပြောမနေနဲ့
 တော့။ ခေါင်းကနေ တစ်ဆစ်ချင်း တစ်ဆစ်ချင်း၊ တစ်ရစ်ချင်း တစ်ရစ်

ချင်း ရှုတာတို့၊ ခြေဖျားကနေပြီးတော့ ခေါင်းကနေအထိ တစ်ဆစ်ချင်း တစ်ဆစ်ချင်း၊ တစ်ရစ်ချင်း တစ်ရစ်ချင်း ရှုတာတို့ ပုံပန်းသဏ္ဍာန် နိမိတ်ရှုရင် ရှုကွက်တွေ လွဲနေပြီ။

နနိမိတ္တဂ္ဂါဟီ၊ နာနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ။

ရတယ်မဟုတ်လား။ ဘုရားဟောအတိုင်းပဲ လုပ်စမ်းပါ။ တစ်လုံးပဲရရ ဟုတ်ရဲ့လား။ တစ်လုံးပဲ နားလည်သွားလည်း ဒါသာသနာ အစစ်အမှန်ပဲ။ အဲဒီလို တပည့်တော် လျှောက်ထားချင်တာက မိမိရဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံကိုပဲ ယူတယ်။ ဒီနေရာမှာ ရဟန်းတစ်ပါးက မြတ်စွာ ဘုရားကို လျှောက်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဟောလေသရွေ့-

သဗ္ဗေသင်္ခါရာ ဒုက္ခာ။

စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း ဒုက္ခလို့ ဟော ပါတယ်။ တပည့်တော် သဘောကျတယ် ဘုရား။ ဝမ်းသာတယ်။ နားလည်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားပဲ ဝေဒနာ ဟောတဲ့အခါကျတော့ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာလို့ မဟောဘူးလား။ မြတ်စွာဘုရားပဲ သုခလို့ ဟောနေ ပြန်တယ်။ တပည့်တော် နားမလည်ဘူး၊ ရှင်းပေးပါဘုရား။ အကုန်လုံး ရှိတာက ဒုက္ခချည်းပဲ။ စကြဝဠာ အနားအရေးနဲ့ ပြည့်ရောပေါ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ လောကဓာတ်ကြီးတစ်ခုလုံး စကြဝဠာ အနန္တကုန်ရော။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်နဲ့လွတ်ပြီးတော့ ရှိမလား။ ဒါဖြင့် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တွေဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း မပျက်ဘူးလား။ ပျက်တဲ့တရားက သုခလား၊ ဒုက္ခလား၊ ဒုက္ခပါဘုရား။ ဪ သဘောကျစရာ ကောင်းတယ်နော်။

ဘုရားရှင်သည် အကုန်လုံး ဒုက္ခလို့ ဟောတော်မူတယ်။

ဘုရားရှင်သည်ပင် ဝေဒနာကို ဟောတဲ့အခါကျတော့ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာလို့ နှစ်ခုဟောတယ်နော်။ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာလို့ သုခဝေဒနာကို ဟောနေပြန်တယ်။

ချမ်းသာ လေးမျိုး

မနက်ကတုန်းက ချမ်းသာလေးမျိုး ပြောသွားတယ်။ ကာမချမ်းသာ မဟောဘူးလား။ ကာမချမ်းသာဟာ ကာမဂုဏ် သုခဝေဒနာ မဟုတ်လား။ ဈာန်ချမ်းသာလည်း ဈာန် သုခဝေဒနာ မဟုတ်လား။ နိရောဓသမာပိတ် ချမ်းသာ။ ခန္ဓာဝန်နှစ်ပါး ချလိုက်တော့ ချမ်းသာ သွားတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ နိဗ္ဗာန်မှာ ဘယ်ခန္ဓာမှ မရှိတာနော်။ ဒါ မနက်က ရှင်းပေးပြီးပြီ။

အဲဒီတော့ ဘုရားရှင်ပဲ ကာမဂုဏ် ကာမချမ်းသာ၊ ဈာန်ဝင်စား တဲ့အခါ ဈာန်သမာပိတ် ချမ်းသာ၊ ဒုက္ခချည်းပဲဆိုရဲ့ သုခလည်း ဟော နေပြန်တယ် ဘုရား။ ဒီသုတ်က ဒီတိုင်းပဲမေးတာ။

ဘုရားရှင် ဖြေတော်မူတယ်။ အဲဒါလေး တပည့်တော် သဘော ကျတယ်။ တပည့်တော် မကြားဖူးဘူး၊ မနာဖူးဘူး။ တပည့်တော် စာအားကြီးကြည့်တယ်။ အဲဒီတော့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြည့်တယ်။ ဒီ သုတ်ကို သဘောကျတယ်။ အဲဒီမှာ ထရေးတာပဲ။ ည (၁၀) နာရီ မှာပြီးတာပဲ။ ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်။ နောက်နေ့ နေ့လည် (၁) နာရီလည်းကျရော ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးမောင်မောင်က မေးတော့တာ ပဲ။ မြတ်စွာဘုရားက အကုန်လုံးဒုက္ခချည်းပဲ ဟောပါတယ်။ သုခ ဝေဒနာလို့လည်း ဟောနေပါတယ်။ အရှင်ဘုရားတို့ သုံးပါးထဲက ဦးဇောတိက ရှင်းပေးပါ။ ဒီလို လက်ညှိုးထိုးခိုင်းတာ။

လယ်တီဆရာတော်

တပည့်တော် သဘောကျတာလေးရှိတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘယ် ABCD တက်တယ်လို့ ကြားဖူးလားလို့။ လန်ဒန်ဒေဝီ အမေးပုစ္ဆာဆိုတာ ဘုရင်မကြီးက မေးတာပဲ။ စကားပြန်နဲ့ပေါ့။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မေးခွန်းတွေ အကုန်ပြင်ပစ်တာ။ ဒီလိုမမေးရဘူး။ ဟောဒီလို မေးရမယ်။ မှန်သလား။ မှန်တယ်ဆိုရင် ဟောဒီလိုဖြေတယ်။ မေးပုံမေးနည်းက သူက ဘာသာပြန်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ သိပ်နားမလည်ချင်ဘူးလေ။ ဒီနေရာမှာ ဒီမေးခွန်းဟာ ဒီလိုမေးရမယ်။ အဲဒီလိုမေးလိုရင်း မှန်သလား။ မှန်တယ်ဆိုရင် ပျော်ပျော်ကြီး ဖြေတယ်။ အမယ် စကားလုံးကဒီလိုလာတယ်။ တပည့်တော်ကလည်း ညက ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခပြဿနာတော်လို့ ရေးပြီးသားဆိုတော့ ဒီအခန်းကို ပျော်ပျော်ကြီး ဖြေတယ်။ အမယ် ဟုတ်ရဲ့လား။

အရှင်ဘုရားတို့ ဗဟုသုတက စာဖတ်ရတယ်။ အလကားစာတွေ မဖတ်ရဘူး။ ဘာစာစောင် ညာစာစောင်တွေ ငါးရာတဲ့။ တပည့်တော်တော့ အလကားပေးတောင် မယူဘူး။ သိချင်ရင်ခဏတဖြုတ်သွားဖတ်လိုက်တယ်။ ဘုရားဟောစာတွေ ဖတ်ဖို့အများကြီး ရှိတာပဲ။ အဲဒီတော့ ပျော်ပျော်ကြီးဖြေတယ်လို့ ဘုရားရှင် ဖြေတော်မူတဲ့အတိုင်း ပြီးတော့ ဆက်မယ်-

ဒုက္ခကိုပင် သုခထင် မှားပေါ့ပုထုဇဉ်၊

၁။ နိဗ္ဗာန်မှတစ်ပါး သူငါခပ်သိမ်း လောက အားလုံး ဒုက္ခဟုလည်း မိန့်ဆို၏။ ဝေဒနာတို့၌ ချမ်းသာခံစားမှု သုခဝေဒနာလည်း ရှိ၏ဟု မိန့်တော်မူခဲ့၏။ သူငါ ခပ်သိမ်း လောကဇာတ်အလုံး ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ အဘယ်သို့ သုခရှိနေပါသနည်း။ အညတရမထေရ်မြတ်

သည် မရှင်းသဖြင့် ရှင်းလင်းပြသ စိမ့်သောငှာ တောင်းပန်တော်မူပြီ။
မေးတဲ့ရဟန်းက အညတရမထေရ်တဲ့။ ဘယ်မထေရ်ရယ်လို့ ဝိသေသန
မပါဘူး။

ဝေဒနာတို့သည် တစ်မျိုးတည်း တစ်ခုတည်း၊ တစ်သားတည်း၊
တစ်သမတ်တည်း စိုက်လိုက်မတ်တတ်၊ တည်ရှိနေသည် မဟုတ်။

ဝေဒနာဟာ တစ်မျိုးတည်း မဟုတ်ဘူး။ တစ်နည်း ဒီဝေဒနာ
ဟာ ကျောက်တိုင်ကြီးလို အစဉ်သဖြင့် စိုက်လိုက်မတ်တတ် တည်ရှိနေ
တာ မဟုတ်ဘူး။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဥပါဏ်၊ ဌီ၊ ဘင် ရှိတယ်လေ။ ဒါကို
ရေးသွားတာ။ တစ်ခုတည်းလည်း မဟုတ်ဘူး၊ တစ်သားတည်းလည်း
မဟုတ်ဘူး။ ဟောဒါက တပည့်တော် စကားလုံးတွေပေါ့။

ဝေဒနာတို့သည် တစ်မျိုးတည်း တစ်ခုတည်း၊ တစ်သားတည်း၊
တစ်သမတ်တည်း စိုက်လိုက်မတ်တတ်၊ တည်ရှိနေသည်မဟုတ်။
အဟုတ်ကား-

အဲဒါက ညဝါက လာတဲ့စကား။ ဟောဟန်ကား- ဒီလိုမလာ
ဘူးလား။ အဲဒါ တပည့်တော်ကူးချထားတာ။ ကူးချတော့ ပုံသေကားချပ်
ဒီနေရာမှာ ဟောဟန်ကားလုပ်လို့ မဖြစ်ဘူးလေ။ အဟုတ်ကား လို့
ပြောင်းရတယ်။ ဟော စာတွေကြည့်ပါများတဲ့ အခါကျတော့ သိပ်မရှည်
ရဘူး။ ရေးတာက တိုတိုနဲ့ မူလည်းမပျက်အောင် ရေးရတယ်။

သဘောကျ ဟန်ကျလျှင် သုခဝေဒနာဖြစ်၏။
သဘောမကျ ဟန်မကျလျှင် ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်၏။
ဥပေက္ခာသည် သိမ်မွေ့လွန်း၍ သုခသက်ဝင်၏။

ဟော အလိုရှိအပ်၊ နှစ်သက်အပ်၊ မြတ်နိုးအပ်တဲ့ အာရုံနဲ့
တိုက်ဆိုင်လိုက်ရင် မိမိသန္တာန်မှာ ဘာဝေဒနာပေါ်မလဲ၊ သုခဝေဒနာ

ပေါ်မယ်၊ အာရုံ အာရမ္မဏိက၊ အာရုံက ပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏိကက ပစ္စယုပ္ပန်။ ပစ္စည်းက အကြောင်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်က အကျိုး။ အလိုရှိအပ်တဲ့ အာရုံလေးနဲ့များ ဆုံတွေ့လိုက်ရင် ပြုံးလို့။ ဘယ်သတ္တိက ပြုံးလာတာလဲ။ သုခဝေဒနာလေးပေါ်မှာ ပီတိလွှမ်းလိုက်တော့ ပြုံးတာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ တပည့်တော် ရယ်တာ ဘယ်နှခါ တွေဖူးလို့လဲ၊ ကိုယ်တော်တွေတော့ ပြောပါတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ တပည့်တော် မှန်သိုသိုနဲ့ နေတတ်တဲ့ လူ ကိုး၊ ရုပ်ကလည်းဆိုး မှန်သိုသိုကလည်းနေ၊ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီတရား ဓမ္မတွေကို ကောင်းစွာရှုမြင်ပြီးတော့ ပြန်ပြောပြီဟေ့ဆိုရင် ရွှင်လို့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီ သုခဝေဒနာလေးပေါ်မှာ ပီတိလေး လွှမ်းလိုက် တော့ ပြုံးလာတာ။

ဝေဒနာအစစ် ၁၀၀

အဲဒီပြုံးတဲ့သတ္တိက ဘယ်သတ္တိလဲဆိုတော့ သောမနဿ သုခ ဝေဒနာ ပီတိလေးလွှမ်း လိုက်တော့ ပြုံးလာတယ်။ ဒါဖြင့် ပြုံးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ပီတိဟုတ်လို့လား။ ပီတိကရော ပြုံးတာဟုတ်လို့လား။ ပုဂ္ဂိုလ်ဟုတ် လို့လား။ တခြားစီနော်။ ပီတိ ဖြစ်ရင်တော့ မပြုံးဘူးလား၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီလို အာရုံက နှစ်သက်စရာဖြစ်ရင် မိမိ သန္တာန်မှာ သက်သာတဲ့ ခံစားမှု ဝေဒနာလေး ပေါ်လာတယ်တဲ့။ ဒါဝေဒနာ ထင်အောင် ရှုပ် ရှုနည်း၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အာရုံပေါ်မှာ မူတည်ရှုရတယ်။

အနိဋ္ဌ- အလိုမရှိအပ်၊ မနှစ်သက်အပ်တဲ့ အာရုံများ ထင်လိုက် ရင် စိတ်က သက်သာသေးရဲ့လား။ မသက်သာတာ ဒုက္ခဝေဒနာ။ ဒါဖြင့် ဝေဒနာတို့သည် တစ်မျိုးတည်း တစ်ခုတည်း တစ်သားတည်း မဟုတ်။ တစ်သမတ်တည်း စိုက်လိုက်မတ်တတ် တည်ရှိနေသည် မဟုတ်။

ဥပေက္ခာကတော့ သိမ်မွေ့လွန်းလို့ သုခဝေဒနာထဲ ထည့်လိုက်. . . တဲ့။
ဝေဒနာနှစ်ပါးပဲ ဘုရားရှင်အရင်းခံ ဟောတော်မူတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ ဉာဏ်တော်က အစွမ်းကုန်မြင်လိုက်တဲ့
အခါကျတော့ သတ္တဝါတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာဖြစ်တဲ့ ဝေဒနာနောက်သုံးမျိုး
ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သွားတွေ့တယ်။ ဘုရားကထွင်ဟောတာ မဟုတ်
ဘူးနော်။ သတ္တဝါ အားလုံးရဲ့ သန္တာန်မှာ ဖြစ်ခွင့်ရှိတဲ့ ဝေဒနာက သုံးမျိုး။

နောက်တစ်ခါ ဘာသွားတွေပြန်လဲဆိုတော့ ဣန္ဒြေအပြား
အားဖြင့် ငါးမျိုး သွားတွေပြန်တယ်။ အဲနောက်တော့ အာရုံ ဒွါရအပြား
အားဖြင့် တစ်ဒွါရလျှင် သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ
ဆိုတော့ ခြောက်ဒွါရဆိုတော့ ၆x၃= ၁၈ မနေဘူးလား။ မိမိ အဇ္ဈတ္တ
သန္တာန်မှာလည်း ၁၈၊ သူတစ်ပါး ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်မှာလည်း ၁၈ ဆိုတော့
၁၈x ၂ = ၃၆၊ ဟောအခုလည်း ၃၆၊ ဟိုတုန်းကလည်း ၃၆၊ နောင်လည်း
၃၆။ ဒီအဘိဓမ္မာဆိုတာ ဘုရားရှင်က ထွင်ဟောတာ မဟုတ်ဘူး။
ဘုရားလည်း ဖြစ်လိုက်ရော အာရုံပြုလိုက်တာနဲ့ အကုန်လုံး မြင်တာ။
သတ္တဝါအားလုံးရဲ့ သန္တာန်မှာ ခံစားတတ်တဲ့ သဘောတွေ၊ အတိတ်၊
အနာဂါတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါးလုံးမှာ ပေါင်းလိုက်ရင် ၁၀၈ ပဲရှိတယ်။
တစ်ခုချင်း တစ်ခုချင်းလည်းပဲ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ တရားပဲ။ အကုန်လုံး
လည်းပဲ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ တရားပဲ။

ဒီတော့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဉာဏ်ထဲမှာ ခံစားမှုတွေ ဘယ်အသိ
ဉာဏ်နဲ့ ခံစားရ ခံစားရ။ ခုရော၊ ဟိုတုန်းကရော နောင်ရော။ ခံစားသမျှ
အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တနဲ့ လွတ်မလား။ အဲဒီလက္ခဏာရေးသုံးပါး ပေါက်
အောင် ရှုလိုက်ရင် ဒီဝေဒနာ အပေါ်မှာ တပ်မက်အုံးမလား။

(သုတ္တန်ပါတ် ပါဠိတော် ညဝါမှာ လျှောက်ထားခဲ့ပြီလေ။)

ဝေဒနာနိရောဓာ နတ္ထိ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ-

ဝေဒနာ နိရောဓာ- ဝေဒနာချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခဿ- ဝဋ်
ဆင်းရဲ၏။ သမ္ဘဝေါ- ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ- မရှိတော့ပြီ။

ဟုတ်ရဲ့လား။ ဝေဒနာ၏ အကြောင်းက တဏှာ မဟုတ်လား။
ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီလိုသွားနေတယ်။

တဏှာနိရောဓာ နတ္ထိ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝေါ။

ဒီဝေဒနာရဲ့ အပျက်တွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ ရှုမြင်တဲ့
အခါမှာ ဒီဝေဒနာအပေါ်မှာ တပ်မက်သေးရဲ့လား။ ဒီအခါမှာ တဏှာ
ဝင်သေးရဲ့လား။ တဏှာအကြောင်းချုပ်ရင် ဒီဒုက္ခအကျိုး မချုပ်ဘူး
လားလို့၊ ဒီလို ဘုရားရှင်က ပြသွားတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဆိုလိုတာက
တော့ ဝေဒနာတွေ အကုန်လုံး၊ သတ္တဝါ ကလည်း ရေတွက်လို့ မကုန်နိုင်
ဘူး။ သတ္တဝါတစ်ဦးတစ်ဦးမှာ ခံစားတတ်တဲ့ သတ္တိတွေကလည်း
အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ကုန်နိုင်ပါ့မလား။ ဘုရားရှင်က အတိတ်၊ အနာ
ဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါးလုံး အကုန်မြင်တယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ
ဝေဒနာတွေ များများ အကုန်လုံးချုပ်လိုက်ရင် တစ်ခုပဲရှိတယ်တဲ့။
သုခဝေဒနာနဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာ အဲဒါလေး မြင်အောင်ကြည့်တဲ့။ ဘုရားရှင်
က အညတရ ရဟန်းကို ပြောနေတယ်။ ကိုင်း ဆက်ဖတ်ကြည့်ရအောင်။

သုခ ဒုက္ခဝေဒနာသည် တစ်ပြိုင်နက် မဖြစ်ကောင်း။ တစ်ခုဖြစ်
ခိုက် တစ်ခုချုပ်ငြိမ်းပျက်နေ၏ဟု ရှုမြင်မှ ဝေဒနာသည် မမြဲ၏ဟု
ထင်ရှား၏။

သုခ ဝေဒနာလေး ပေါ်နေတဲ့အခါ ဒုက္ခဝေဒနာလေး ငြိမ်းနေ
ပါတယ်တဲ့။ ပျက်နေပါတယ်တဲ့။ ဒုက္ခဝေဒနာလေး ပေါ်လာတဲ့အခါ
သုခဝေဒနာလေး ငြိမ်းမနေဘူးလား၊ ပျက်မနေဘူးလား။ ဒါဖြင့် ဝေဒနာ

ဟာ စိုက်လိုက်မတ်တတ် ဝေဒနာ တစ်ခုတည်းပဲ။ လောကဓာတ်ကြီး တစ်ခုလုံး ဒုက္ခတစ်ခုတည်းပဲလို့ဆိုရင် ဒီဒုက္ခကြီးဟာ အစဉ်သဖြင့် တည်နေသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီဒုက္ခဝေဒနာကြီးပဲ ရှိတယ် ဆိုတော့ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ ပုထုဇဉ်လူပြိန်းတို့ အနေနဲ့ ဟာဒုက္ခပဲ ရှိတယ်။ ဟုတ်တယ်ဟေ့ လောကကြီးမှာ ဒုက္ခပဲ အမြဲတည်နေတယ်။ ဒီလိုယူရင် သဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တယ်။

ဒုက္ခပေါ်အောင်ရှုနည်း

ဒီတော့မှ တကယ်သတ္တဝါတို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ ဖြစ်ခွင့်ရှိတာက ဒုက္ခဝေဒနာလည်း ဖြစ်ခွင့်ရှိတယ်။ သုခဝေဒနာလည်း ဖြစ်ခွင့်ရှိတယ်။ သုခဝေဒနာဖြစ်နေတဲ့ အခါမှာ သုခဝေဒနာပဲလို့ မြင်အောင် ကြည့်စမ်း တဲ့။ သတိနဲ့ အောက်မေ့စမ်းတဲ့၊ ပညာနဲ့ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ သမ္ပုဇဉ်ဆိုတဲ့ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နဲ့ ကြည့်လိုက်တော့ ဟာ-သုခဝေဒနာ ဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ ဒုက္ခဝေဒနာ ပျက်နေပါလားလို့ သွားထင်လိမ့်မယ် တဲ့။ ထို့အတူပဲ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ သုခဝေဒနာ ပျက်နေပါ လားလို့ သွားထင်လိမ့်မယ်တဲ့။ ဒါဖြင့် အဲဒီကျမှ အနိစ္စဆိုတာ မမြဲဘူး ဆိုတာဟာ ဒီဝေဒနာ ဘယ်မြဲလို့လဲလို့ ဒီလိုသဘောကျမယ်။ ဟုတ်ရဲ့ လား။ ကိုင်း... ကောင်းပြီ။ အဲဒီမှာ ဆက်ဖတ်ကြည့်ရအောင် စာမျက် နှာ ၁၂၅၊ အောက်ဆုံး လေးမှာနော်။

သင်္ခါရတရားတို့၏ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း

ရှင်တော်ဘုရားသည် ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခါရတရားတို့၏ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူ၏။

ဒါကအပိုဒ်(၁)ပါတဲ့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ပါဠိ
ညွှန်းလိမ့် ဦးမှာကိုး။ အဲဒီ ၁၂၅ တစ်မျက်နှာလုံးက အပိုဒ်(၁)။ အဲဒီမှာ
(၁)ကလေး ထိုးထားပါတယ်။

အောက်ဆုံးနားလေးပြန်ကြည့်မယ်နော် ရှင်တော်ဘုရားသည်
ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခါရတရားတို့၏ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို
ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူ၏။ တပည့်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရား နောက်ဆုံး
ဘုရားဖြစ်အောင် ကျင့်တော့လည်း အာနာပါနဲ့ပဲ၊ ဘုရားအဖြစ်နဲ့
နေတော့လည်းပဲ အများဆုံး ယေဘုယျအားဖြင့် အာနာပါနဲ့ပဲနေ
တယ်။ နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့လည်းပဲ အာနာပါနဲ့ပဲ စံတယ်။
အာနာပါနဲ့ ဝင်စားပြီဆိုရင် စကားမပြောတော့ဘူး။ ထွက်သက်
ဝင်သက်ကို ကောင်းစွာထင်အောင် နှလုံးသွင်းပြီဆိုရင် စကားပြော
သေးရဲ့လား။ အဲဒါ ပထမဈာန်ပါပဲ။ ပထမဈာန်ကနေပြီးတော့ ဒုတိယ
ဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန် တစ်ခါတည်း အနုလုံ ပဋိလုံ ဈာန်
သမာပိတ် ရှစ်ပါးကို တစ်ခါတည်း ဝင်စားလိုက်တာ သမာပိတ် ပေါင်း
ဝင်စားတဲ့ အကြိမ်ပေါင်း ဘယ်ရွှေ့ဘယ်မျှ ရှိတယ်လို့ ဋီကာက ဖွင့်တယ်
လေ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

အဲဒီတော့ ပထမဈာန် ဝင်စားနေတဲ့ အခါမှာ ကျန်တဲ့ဈာန်တွေ
ငြိမ်းနေတယ်။ ဒုတိယဈာန် ဝင်စားတဲ့အခါမှာ ပထမဈာန်နှင့်တကွ
တတိယဈာန်တွေ ငြိမ်းနေတယ်၊ ပျက်နေတယ်။ တတိယဈာန် ဝင်စား
တဲ့အခါမှာ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန် ပျက်နေတယ်၊
စတုတ္ထဈာန် ဝင်စားတဲ့အခါမှာ ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်
ပျက်နေတယ်။ အဲဒီဈာန်ဝင်စားတဲ့ အခါမှာ ဈာန်သုခ မရှိဘူးလား။
အဲဒါ သုခဝေဒနာ ပေါ်နေတာပဲ မဟုတ်လား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီလို
သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းပုံကို ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ဟော

တော်မူတယ်တဲ့။ ရှိတဲ့အားလုံး အကုန်လုံး ဒုက္ခ ချည်းပဲ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ အဲဒီ တော့ ခံစားမှုမှာ သုခဝေဒနာ လာ ကြားညှပ်တာဟာ ဒီသင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းပုံကို ရည်ရွယ်ပြီး ဟောတော်မူတယ်တဲ့။ ကိုင်း ဆက်ဖတ်ကြည့်ရအောင် အပိုဒ်(၂) အကုန်ရေးပါတယ်။ စာမျက်နှာ ၁၂၆ ဖြစ်သွားပြီနော်။

၂။ သင်္ခါရ တရားတို့၏ မမြဲခြင်းသဘောကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူ၏။

ဝေဒနာပိုင်းခြားခြင်း

သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခိုက်မှာ သုခဝေဒနာကို သတိနဲ့ ကောင်းစွာ ထင်အောင် နှလုံးသွင်းလိုက်ရင်၊ (သတိဆိုတာ မှတ်တာ မဟုတ်ဘူးနော်)။ ဒါ သုခဝေဒနာပဲလို့ မိမိရရ ထင်အောင် နှလုံးသွင်း နည်းမှာလည်း ရှိပါသေးတယ်။

ဝေဒနာဝဝတ္ထာန- ဝေဒနာ ပိုင်းခြားရမယ်။ သုခဝေဒနာ ဖြစ်တဲ့ အခါမှာ ဒုက္ခဝေဒနာ မဖြစ်ဘူး။ သုခဝေဒနာသာလျှင် ဖြစ်နေတယ်လို့ ဒီလိုနှလုံးသွင်းရပါတယ်။ ဒါ ဝေဒနာဝဝတ္ထာန၊ ဥပမာ ဝေဒနာသုံးပါး ဆိုကြပါစို့။ ပါဠိလေးကပိုကောင်းတယ်။ ဒီရှင်သာရိပုတ္တရာအခန်းမှာ ပြောပြီးပြီလေ။

ယသ္မိံ သမယေ- အကြင်အခါ၌၊ သုခဝေဒနံ- သုခဝေဒနာကို၊ ဝေဒေတိ- ခံစား၏။ တသ္မိံ သမယေ- ထိုသုခဝေဒနာကို ခံစားသော အခါ၌၊ ဒုက္ခဝေဒနံ- ဒုက္ခဝေဒနာကို၊ နဝေဒေတိ- မခံစား၊ အဒုက္ခ မသုခဝေဒနံ- အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကို၊ နဝေဒေတိ- မခံစား၊ တသ္မိံ သမယေ- ထိုသုခဝေဒနာ ခံစားသောအခါ၌၊ သုခံယေဝ- သုခသာလျှင်

ဖြစ်သော၊ ဝေဒနာ- ဝေဒနာကို၊ ဝေဒေတိ- ခံစား၏။

ဘုရားရှင်က ဝေဒနာကို ပိုင်းခြားပုံ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒါ သုခဝေဒနာပဲလို့ သတိနဲ့ထင်အောင် နှလုံးသွင်းပြီးတဲ့နောက် သုခဝေဒနာကို မိမိရရ သတိက ဆုပ်ကိုင်ပုံ၊ ဒါကို ဝေဒနာ ပိုင်းခြားတယ်လို့ ခေါ်တယ်။

ဘယ်လိုပိုင်းခြားသလဲ။ ဪ သုခဝေဒနာ ဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ ဒုက္ခဝေဒနာ မဖြစ်ဘူး။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ မဖြစ်ဘူး။ သုခဝေဒနာပဲ ဖြစ်နေတယ်လို့ ဒီလိုနှလုံး သွင်းပါတဲ့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီအခါမှာ စိတ်ဘယ်မှ မရောက်ဘူး။ ဒီသုခဝေဒနာကို သတိက စိုက်လိုက်မတ်တတ် စူးစူးစိုက်စိုက် ထင်နေပြီဆိုရင်၊ သတိ ပါလာတဲ့ နောက်မှတော့ သမာဓိက ကျန်ရစ်ခဲ့ဦးမလား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ သက်သက် သမာဓိ ထူထောင်ရဦးမယ်ဆိုတာ အလကား၊ ဘာမှမသိတဲ့ လူတွေပြောတာ၊ သူများပြောသံ ကြားတာနဲ့ လျှောက်ပြောတာ။ ဘုရားဟောမဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေမယုံနဲ့။ ဘုရားဟောကိုသာယုံ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

အရှင်ဘုရားတို့ သတိဖြစ်ရင် သမာဓိပါပြီ ဆိုတာ အရှင်ဘုရားတို့ စိတ်ယှဉ် စေတသိက်ယှဉ် ရပြီးသားတွေ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ တပည့်တော် ရှင်းမပြပါစေနဲ့တော့နော်။ ကိုင်း ဒါဖြင့် ဒုက္ခဝေဒနာ ထင်လာတဲ့အခါ ကျတော့ ဪ ဒါဒုက္ခဝေဒနာလို့ သတိနဲ့ထင်အောင် နှလုံးသွင်း။ ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်နေတဲ့ အခါမှာ သုခဝေဒနာ မဖြစ်ဘူး။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ မဖြစ်ဘူး။ ဒုက္ခဝေဒနာပဲ ဖြစ်နေတယ်လို့ ဒီလို နှလုံးသွင်းရမယ်တဲ့။

နောက်ထပ် တစ်ဆင့်လေးက ဒီအခါမှာ သုခဝေဒနာ တည်ခိုက်မှာ ချမ်းသာတယ်။ ဝိပဓိကာမ- ဖောက်ပြန်ခိုက်မှာ၊ ဒုက္ခ- ဆင်းရဲ

တယ်လို့ ဒီလိုရှုပါတဲ့။ ဆင်ခြင် ဉာဏ်က အဲသလို ဆင်ခြင်ပါတဲ့။ ဒုက္ခ
ဝေဒနာ တည်ခိုက်မှာ ဒုက္ခဝေဒနာ ငွီတီ ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်
ပေါ်တည်နေတဲ့ အခိုက်မှာ ဒုက္ခ- ဆင်းရဲတယ်၊ ဝိပရိကာမ- ဒုက္ခ
ဝေဒနာ ပျက်သွားတဲ့ အခါကျတော့ သုခပဲလို့ ဒီလို ဆင်ခြင်ပါတဲ့။
ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီအခါမှာ သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခိုက်မှာ
ဒုက္ခဝေဒနာ ပျက်နေတယ် ဆိုတာကို ဆင်ခြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဉာဏ်ထဲမှာ
ပေါ်ကို ပေါ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ
သတိသမ္ပဇဉ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

- * သတိလက်ျာ၊ ပညာလက်ဝဲ၊ ယှဉ်အမြဲနှင့်၊ သတိမဟာ၊
မိတ်ကြီးစွာသို့၊ လူ့မှာများထု၊ ကျေးဇူးပြုသည်၊
ဗဟုပကာရ၊ ဓမ္မစည်ငြား၊ ဤနှစ်ပါးကို၊ ငါ့သားသက်နှင့်၊
လွန်မကင်းနှင့်။ (မဃဒေဝလင်္ကာသစ်၊ ပိုဒ် (၂၀၇)၊ စာ ၁၃၈)

သတိနဲ့ အဆင်ခြင်ဉာဏ်ပညာကို အသုံးပြုသွားတာကို ဘုရား
က အထွဋ်တင်ဟောပါတယ်။ ဥပမာ ကောက်ရိတ်ဥပမာနဲ့ ပြောခဲ့ပြီ
လေ၊ ဟုတ်ရဲ့လားနော်။ အဲဒီတော့ သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခါမှာ
ဒုက္ခဝေဒနာ ပျက်နေတယ်။ ဒုက္ခ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခါမှာ
သုခဝေဒနာ ပျက်နေတယ်ဆိုတာ သင်ရဟန်းရဲ့ သန္တာန်မှာ ဉာဏ်ထဲမှာ
မိမိရရ ထင်ပြီလား။ (ထင်ပါပြီဘုရား။) ဟုတ်ရဲ့လား။

အေး ဒုက္ခဝေဒနာသာ ရှိတယ်လို့၊ ဒုက္ခသာ ရှိတယ်လို့
အကုန်လုံးမှန်တယ်။ ဒီအတိုင်းပဲ နားလည်ရင် သဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သွားမှာ
စိုးလို့ သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းပုံကို အဆင့်ဆင့် ရည်ရွယ်
ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတယ်။ သင်္ခါရတရားက ဒီနေရာမှာ သုခ
ဝေဒနာလည်း သင်္ခါရ မဟုတ်လား။ ဒုက္ခဝေဒနာလည်း သင်္ခါရ မဟုတ်
လား။ သုခဝေဒနာဆိုတဲ့ သင်္ခါရ ဖြစ်ပေါ်ခိုက်မှာ ဒုက္ခဝေဒနာဆိုတဲ့

သင်္ခါရ ငြိမ်းမနေဘူးလား။ ချုပ်မနေဘူးလား။ ပျက်မနေဘူးလား။ ကုန်
မနေဘူးလား။

အဲဒီဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်း ကုန်ခန်းနေတာ နိဗ္ဗာန်လား။ နိရောဓ
သက်သက်။ နိရောဓသစ္စာ မဟုတ်ဘူး။ ချုပ်တာမျှ ငြိမ်းတာမျှသည်
နိဗ္ဗာန် မဟုတ်ဘူး။

ဥပမာ ဆိုကြပါစို့။ ဥပမာ ခြေထောက်က ကျင့်တယ်ကျင့်တယ်
နောက်တော့မကျင့်တော့ဘူး။ ကိုက်တယ်ကိုက်တယ် နောက်တော့
မကိုက်တော့ဘူး။ ဒါကို ဝေဒနာချုပ်ပြီ ငြိမ်းပြီ လုပ်နေကြတယ်။ ဒီတော့
ခန္ဓာငါးပါးထဲက ဝေဒနာကွဏ္ဍတစ်ခု ငြိမ်းသွားပြီဆိုတော့ ဒီလူဟာ
နည်းကြီးပေါ့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အင်္ဂါ မပြည့်စုံဘူးပေါ့။ ငါးပါး ပြည့်သေးလား။
ဝေဒနာကွဏ္ဍ ပြုတ်နေတယ်လေ။ ဟာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဘာပြုတ်လို့
ပြုတ်မှန်းလည်း မသိဘူး။

ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ ဝေဒနာက အစဉ်သဖြင့် ရှိတယ်။ အာရုံပေါ်မူ
တည်ပြီးတော့ သုခဝေဒနာ ဖြစ်လိုက်၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်လိုက်နဲ့နော်။
အဲဒီလို သင်္ခါရတရားတို့ရဲ့ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းပုံကို ရည်ရွယ်ပြီးတော့
ဘုရားရှင်က ဟောပါတယ်တဲ့။ တိုင်း ဆက်ဖတ်ကြည့်ရအောင် စာမျက်
နှာ ၁၂၆ နော်၊ အပိုဒ်(၂)။

- သင်္ခါရတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းသဘောကို ရည်ရွယ်၍ ဟော
တော်မူ၏။
- သင်္ခါရတရားတို့၏ ပျက်ခြင်းသဘောကို ရည်ရွယ်၍ ဟော
တော်မူ၏။
- သင်္ခါရတရားတို့၏ စွဲလမ်းမှုကင်းခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ဟော
တော်မူ၏။

- သင်္ခါရတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းသဘောကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူ၏။
- သင်္ခါရတရားတို့၏ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူ၏။
- အစဉ်အတိုင်း သင်္ခါရတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်ကား-
 ပထမဈာန် ဝင်စားလျှင် စကားပြောမှု ချုပ်ငြိမ်း၏။
 ဒုတိယဈာန် ဝင်စားလျှင် ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု ချုပ်ငြိမ်း၏။
 တတိယဈာန် ဝင်စားလျှင် နှစ်သက်မှု ချုပ်ငြိမ်း၏။

(ပီတိချုပ်ငြိမ်းတယ်)

စတုတ္ထဈာန် ဝင်စားလျှင် ထွင်သက်ဝင်သက် ချုပ်ငြိမ်း၏။

ဤသို့ အဆင့်ဆင့် အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ငြိမ်းသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ဝေဒနာတို့တွင် သုခဝေဒနာကို ဟောတော်မူ၏။ လူနတ်ခပ်သိမ်း လောကဓာတ်အလုံး ဒုက္ခစက်ဝန်း၌ သုခဝေဒနာ အလိုကျ အာရုံရ၍ ချမ်းသာသုခ ခံစားရသည်။ ယင်းသုခသည် သင်္ခါရတရားတို့၏ မမြဲခြင်း၊ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း ချုပ်ခြင်း၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်း သဘောတို့၌ မလွတ်ကင်း၍ သုခဝေဒနာဟာ မမြဲခြင်း သဘော လွတ်ကင်းပြီလား၊ ကုန်ခြင်းသဘော ပျက်ခြင်းသဘော လွတ်ကင်းပြီလား၊ ခယ ဝယ လွတ်ပြီလား၊ အေး တပ်မက်မှုကင်းခြင်းက လွတ်ပြီလား၊ ချုပ်ခြင်းသဘောက လွတ်ပြီလား၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောက လွတ်ပြီလား၊ အဲဒီ သုခဝေဒနာဟာ အဲဒီမလွတ်ကင်းလို့ သူငါခပ်သိမ်း လောကဓာတ်အဝန်း ဒုက္ခ၌ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဟော စာမျှတ်နှာ

ယံကိစ္စိ ဝေဒယိတံ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခသ္မိန္ဒိ ဝဒါမိ။

သံယုတ် ဒုတိယအုပ် စာမျက်နှာ ၄၁၈

ယံကိစ္စိ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဝေဒယိတံ- ခံစားမှုမှန်သမျှ ဝေဒနာသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တံ- ထိုခံစားမှု ဝေဒနာသည်၊ ဒုက္ခသ္မိ- ဒုက္ခ၌ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒါမိ- ငါဘုရားဟောတော်မူ၏။

ခံစားမှုမှန်သမျှ ဘယ်ခံစားမှုပဲ ဖြစ်ဖြစ် အနိစ္စ ခယ ဝယနဲ့ ကင်းမလား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘာလဲ၊ ဝိရာဂ နိရောဓ ဝိပရိကာမနဲ့ လွတ်မလား။ ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီတရားတွေ ဘယ်လောက်ပဲ ချမ်းသာချမ်းသာ စကြဝတေးမင်း၊ မန္တဝ်မင်း၊ သီကြားမင်း၊ ဗြဟ္မာမင်း၊ မိဖုရားရတနာတွေ ဘယ်လောက်ပဲ ချမ်းသာချမ်းသာ ဒီချမ်းသာတွေကို ခံစားနေတဲ့ ဝေဒနာတွေဟာ အနိစ္စနဲ့ လွတ်မလား။ ခယ ဝယနဲ့ ကင်းမလား။ တပ်မက်စရာ စွဲလမ်းစရာ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဝိရာဂနဲ့ လွတ်မလား။ ဝိပရိကာမ စောက်ပြန်ခြင်း သဘောက လွန်ဆန်နိုင်ပါ့မလား။ ဒါဖြင့် အဲဒီတရား သဘောတွေဟာ သုခလား၊ ဒုက္ခလား။ ဒါကြောင့် ဒီ သုခဝေဒနာသည်ပင်လျှင် ဒုက္ခ၌ ဒုက္ခစက်ဝန်းက မလွတ်ဘူးဆိုပြီး ဘုရားရှင်ဟောတယ်။

ယံကိစ္စိ ဝေဒယိတံ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခသ္မိန္ဒိ ဝဒါမိ။

ယံကိစ္စိ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ဝေဒယိတံ- ခံစားမှုမှန်သမျှ ဝေဒနာသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တံ- ထိုခံစားမှု ဝေဒနာသည်၊ ဒုက္ခသ္မိ- ဒုက္ခ၌ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒါမိ- ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ချက်ခြင်းတော့ နားလည်ဖို့ ခဲယဉ်းတယ်နော်။ ဒါနားလည်

လောကံတယ် အောက်မေ့ပါတယ်။ စာမျက်နှာ ၁၂၆၊ အပိုဒ်(၂)
စာမျက်နှာ ၁၂၇ က အပိုဒ်(၂) ပါငြိ ကိုးပြီနော်။

သင်္ခါရာနံယေဝ- သင်္ခါရတရားတို့၏သာလျှင်၊ အနိစ္စတံ-
မမြဲခြင်း သဘောကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဘာသိတံ- ဟောတော်မူ
အပ်၏။ သင်္ခါရာနံ ယေဝ- သင်္ခါရတရားတို့၏သာလျှင်၊ ခယဓမ္မတံ-
ကုန်ခြင်းသဘောကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဘာသိတံ- ဟောတော်မူ
အပ်၏။ သင်္ခါရာနံယေဝ- သင်္ခါရတရားတို့၏ သာလျှင်၊ ဝယဓမ္မတံ-
ပျက်ခြင်းသဘောကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဘာသိတံ- ဟောတော်မူ
အပ်၏။ သင်္ခါရာနံယေဝ- သင်္ခါရတရားတို့၏သာလျှင်၊ ဝိရာဝဓမ္မတံ-
စွဲမက်မှုကင်းခြင်း သဘောကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဘာသိတံ-
ဟောတော်မူအပ်၏။ သင်္ခါရာနံယေဝ- သင်္ခါရ တရားတို့၏သာလျှင်၊
နိရောဓဓမ္မတံ- ချုပ်ငြိမ်းခြင်း သဘောကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊
ဘာသိတံ- ဟောတော်မူအပ်၏။ အနုပုဗ္ဗ သင်္ခါရာနံ- အဆင့်ဆင့်သော
သင်္ခါရတရားတို့၏၊ နိရောဓေါ- ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသဘောကို၊ အက္ခာတော-
ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။

ဒုက္ခတစ်စုတည်းဆိုရင် ဒီဒုက္ခ တစ်သမတ်တည်း တည်နေ
တယ်လို့ မြင်ရင် အစွန်းမလွတ်ဘူး၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အကုန်လုံး ဒုက္ခသည်
မှန်တယ်။ ခံစားတဲ့ အခါကျတော့ ဒုက္ခလည်း ခံစားရတယ်၊ သုခလည်း
ခံစားရတယ်။

ဒါကြောင့် ကာမချမ်းသာကိုလည်း ကာမချမ်းသာလို့ ဘုရား
ဟော တော်မူတယ်။ စျာနချမ်းသာကိုလည်း စျာနချမ်းသာလို့ ဟော
တော်မူတယ်။ နိရောဓ သမာပိတ် ချမ်းသာကိုလည်း နိရောဓသမာပိတ်
ချမ်းသာလို့ ဟောတော်မူတယ်။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုလည်း နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာလို့ ဟောတော်မူတယ်။ ဒီချမ်းသာတွေရဲ့ အရသာကို ခံစားတိုင်း

ခံစားတိုင်း ဝေဒနာမဖြစ်ဘူးလား။ အဲဒီဖြစ်ပေါ်သမျှ ခံစားမှုဝေဒနာတို့ သည် အနိစ္စ ခယ ဝယ၊ မမြဲခြင်း၊ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းနဲ့ လွတ်ကင်းပါ မလား။ ဟော ဝိရာဂ နိရောဓ ဝိပရိဏာမ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒီတရားတွေနဲ့ မလွတ်ကင်းဘူး။

ဒါကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ခံစားမှုမှန်သမျှ ဒုက္ခလို့ သင်္ခါရ တရားတို့ရဲ့ အဆင့်ဆင့် ချုပ်ငြိမ်းပုံကို မမြင်မြင်အောင် ငါဟောနေတာ တဲ့။ အကုန်လုံးတော့ ဒုက္ခချည်းပဲ။ ဒုက္ခထဲမှာ သုခပြဿနာက ဒုက္ခ ချည်းဆိုရင်တော့ တစ်တည်တည်း တည်နေမှာပဲ။ ဒီဒုက္ခချည်းထဲက၊ သုခ ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဘုရားရှင် လက်ညှိုးထိုးပြနေတယ်။ သတ္တဝါ တို့ရဲ့ သန္တာန်မှာ သုခဆိုတဲ့ ခံစားမှုတွေ မပေါ်ဘူးလား။ ဟာ ပေါ်တာပေါ့။ လူမင်းကြီး၊ နတ်မင်းကြီး၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီး၊ စကြာမင်းကြီး၊ မိဖုရား ရတနာ တွေ၊ ဟာ---ငနဲတွေကလည်း ဒုက္ခပဲတဲ့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ လူကိုပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ခံစားမှုကို ဒုက္ခလို့ ပြောတာ။

ဒီခံစားမှုမှာ သုံးမျိုးဖြစ်သွားတယ်။ မသက်မသာခံစားတော့ ဒုက္ခ၊ သက်သက်သာသာ ခံစားတော့ သုခ။ အဲဒီ နှစ်ခုအဖို့ မသက်ဝင် ဘဲနဲ့ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် ခံစားတော့ ဥပေက္ခာ။ အဲဒီလို သင်္ခါရတရားကို သုံးစုသုံးပုံခွဲပစ်လိုက်တာ။ နောက်ဆုံး ခံစားမှုပေါင်း ၁၀၈ မျိုးရှိတယ်။ ဒီ ၁၀၈ မျိုးက ဘုရားရှင် ဉာဏ်ကြီးတိုင်း လျှောက်ပြီး ကွန်မြူးတာ မဟုတ်ဘူး။ သတ္တဝါအားလုံးရဲ့ သန္တာန်မှာ ဖြစ်သမျှခံစားမှုတွေ အကုန် လုံး မြင်တယ်။ သတ္တဝါတွေကလည်း အနန္တ မရေခိုင်မတွက်နိုင်အောင် သတ္တဝါ တစ်ဦး တစ်ဦးရဲ့ တစ်ချိန် တစ်ချိန်မှာ ခံစားမှုတွေကလည်းပဲ ရာထောင် သိန်းသန်း ဂဏန်းချလို့ မရလောက်အောင် မများဘူးလား။ အဲဒါတွေ အကုန်လုံး ဘုရားရှင် မြင်တော်မူတယ်။ မြင်သမျှ အကုန်လုံး အဲဒါဒုက္ခတွေချည်းပဲတဲ့၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဒုက္ခအမြင် စာနဲ့ယှဉ်

ဒုက္ခချည်း မြင်အောင်ကြည့်ဖို့က သုခဝေဒနာလေး ပေါ်နေတဲ့ အခါမှာ ဒုက္ခငြိမ်းနေပါတယ်တဲ့။ ဒုက္ခဝေဒနာလေး ပေါ်နေတဲ့အခါမှာ သုခငြိမ်းနေပါတယ် တဲ့။ သုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာဆိုတာ သင်္ခါရ တရားပါပဲတဲ့။ ဒီသင်္ခါရတရားတွေရဲ့ အဆင့်ဆင့် ငြိမ်းပုံကို ရည်ရွယ်ပြီး တော့ ငါတုရား ဟောတော်မူတယ်တဲ့။ ဒါဖြင့်ရင် သုခသက်သက် ဖြစ်ပုံလေးကို သင်္ဂြိုဟ်နဲ့ တွက်ပြထားတယ်။ မဟာသတိပဋ္ဌာန် အနှစ် ချုပ်၊ စာမျက်နှာ ၁၂၇ မှာ အဲဒီမှာ ဇယားပုံလေး၊ ပလ္လင်ပုံလေးနဲ့ ချထားတယ်။

သုခဝေဒနာ	ဒုက္ခဝေဒနာ	ဥပေက္ခာဝေဒနာ
၆၃	၃	၅၅
ဝေဒနာ = ၁၂၁ ၊		
စိတ် = ၁၂၁။		
လောကဓာတ်၊ စကြဝဠာ အနန္တဟူသည်။		
ဒုက္ခသာပဲ ရှိသည်။ ဒုက္ခသာပဲ ဖြစ်နေသည်။		

သုခဝေဒနာက ၆၃ ခု ရှိတယ်လေ။ သောမနဿပေါင်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။ ၆၃ ခု၊ ဟိုမှာက ၆၂ ခု မဟုတ်လား။ သုခ သဟဂုတ် ၁ ခု ထည့်လိုက်တော့ ၆၃။

ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။ ၅၅ ခု။ ဟော ဒေါသမူဒွေးရယ်၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ရယ် ဒီသုံးခုထည့် လိုက်ရင် ဒုက္ခဝေဒနာက ၃ ခု။ ဒုက္ခဝေဒနာက သုံးခုမို့လို့ တော်သေး တာပေါ့နော်။ သောမနဿလို ၆၃ တို့၊ ဥပေက္ခာ ၅၅ တို့လိုများဆို သေချာချည်ရဲ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ သဘာဝကို ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့

သင်္ဂြိုဟ်မှာ စိတ်အကျယ် ၁၂၁ ရှိတယ် မဟုတ်လား။ ဟန်ကုန်အောင် စိတ်ပေါင်းရေတွက်တာ အကျဉ်း ၈၉၊ အကျယ် ၁၂၁ ဟုတ်ရဲ့လား။ ၁၂၁ ကို ဝေဒနာနဲ့ ပိုင်းချလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ သုခဝေဒနာက ၆၃၊ သုခသဟဂုတ် ဝေဒနာတိက်ကို ပြန်ဆို၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ၊ အဒုက္ခသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ ဆိုတဲ့ တိက်ကို အရကောက်။ ဟုတ်ရဲ့လား။

အဲဒီစာတွေ သင်ခဲ့တာဟာ ဝိပဿနာမှာ အရမ်းကျေးဇူး များတာ။ အခုတော့ စာမလိုဘူး၊ စာမလိုဘူးနဲ့ အားပဲထုတ် အားပဲ ထုတ်နဲ့ ပြောသူတွေ ဝပ်သွားပြီ။ မပြောရဲတော့ဘူး။ စာမလိုရင် ပရိယတ် ဖျက်ပစ်တာပေါ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ စာခံနေတယ်၊ စာခံနေတယ်လို့ မပြောရဲ တော့ဘူး။ အဲဒါ ဦးဗဂျီငိုကြီးက ကိုယ့်ထမင်း ကိုယ်စားပြီး တစ်ခါတည်း တုတ်ကောက်နဲ့ ကိုင်ပြီးတော့ ဟိုလိုက်အော် ဒီလိုက်အော် အော်တာ။ ပရိယတ္တိသာသနာ ဖျက်ပစ်တာပဲ ဖျက်ပစ်တာပဲလို့ အမုန်းခံပြောသွား တာ။ သာသနာတော်မှာ အစစ်အမှန်ဖြစ်အောင် အမုန်းခံရတယ်နော်။ အရှင်ဘုရားတို့က ဟိုဒင်းလေးငဲ့ ဒီဒင်းလေးငဲ့ ငဲ့စရာတွေများနေတယ်။ သားသမီးလည်း မရှိ၊ သားမယားလည်း မရှိဘဲနဲ့ ငဲ့စရာတွေကလည်း များမှများ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဘုရားကို ငဲ့ပါနော်။ ထားတော့။

သောမနဿသဟဂုတ် ၆၃၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၅၅၊ ဒေါသမူ ခွေးနဲ့ ဒုက္ခသဟဂုတ် ၁ ခုဆိုတော့ ဒုက္ခသဟဂုတ် ၃ ခု။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါဖြင့် ဝေဒနာ ပေါင်းကလည်းပဲ သောမနဿဝေဒနာ ၆၃၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ၅၅၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ၃၊ ပေါင်းလိုက်ရင် ၁၂၁ ပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ၇ လုံးက စိတ္တေန သမမုဒ္ဓိသေ အရ စိတ်ဖြစ်တိုင်း သူပါတယ်မဟုတ်လား။ ဟုတ်ရဲ့လား။ စိတ်အကျယ် ၁၂၁

ဆိုရင် ဝေဒနာကလည်း ၁၂၁ ပဲ၊ ဖဿ ကလည်း ၁၂၁ ပဲ၊ အဲဒီလို စိတ်နဲ့ စေတသိက်နဲ့ ချိန်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဟာ ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးခုထဲမို့လို့ တော်သေးတာပေါ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ သောမနဿ ဝေဒနာ တို့လို ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့လို ၆၃ တို့ ၅၅ တို့လိုဆို နေရာတောင် နေရာရှိမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒီသုံးခုထဲကို ချာချာလည်နေတာပဲ။ တကယ့် ဝေဒနာကတော့ ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးမျိုးထဲပဲ။

စိတ်မှာ နှလုံးမသာမယာဖြစ်ရင် ဒေါမနဿဝေဒနာ မဟုတ် လား။ အသင်္ခါရိက ဒေါမနဿ ဝေဒနာ၊ အလိုလိုကို စိတ်ဆိုးနေတယ်။ လူမမြင်ရသေးဘူး။ နဖူးကြောက တင်းလာပြီ။ ဒီလူက တော်တော် ဒေါသကြီးတဲ့ လူပဲ။ အဲဒီတော့ အသင်္ခါရိက ဝေဒနာ ဒေါမနဿ တစ်ခု။ သသင်္ခါရိက ဒုက္ခဆိုတာ မင်းကွာ မင်းမို့လို့ ခံနေတယ်။ ဟိုလူက မလှုပ် ချင်ဘူး။ ဘာဖြစ်ဖြစ် ကြာလာတော့ သစ်ငုတ်တိုတောင် တိုက်ပါများ တော့ နဲ့သေးတာပဲကွာဆို ပြောဖန်များတော့ ထတီးတော့တာပဲ။ အဲဒါ ဒေါမနဿ သသင်္ခါရိက ဝေဒနာခေါ်တယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဒါဖြင့် ငါ့ သန္တာန်မှာ ဒေါမနဿ ဝေဒနာဟာ ဘယ်လိုဝေဒနာ ဖြစ်သလဲလို့ ဆင်ခြင်ရင် မရဘူးလား။

ဒါကို စိတ္တာနုပဿနာမှာ-

သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ သဒေါသံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။

ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်ကို ဒေါနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်လို့ သိရုံလေးနဲ့ မပြီးဘူး။ ဒီတရားဟာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တလို့ ပေါက်အောင် ဂ္ဂုပစ်ရမယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒီတော့ အကုန်လုံး စိတ် ၁၂၁ ကို ဝေဒနာ ပေါင်း ၁၂၁။ ဝေဒနာပေါင်း ၁၂၁ မှာ ဒုက္ခဆိုတာ ၃ ခုပဲ ပါတာ။ တော်သေးတာပေါ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ၁၂၁ ခုလုံးများ

ဒုက္ခဝေဒနာဆို ပြီးပါလေရော။

အဲဒီတော့ လောကဓာတ် စကြဝဠာအနန္တဟူသည် ဒုက္ခသာ ပဲရှိသည်။ ဒုက္ခသာ ဖြစ်နေသည် တဲ့။

အဲဒီလို ပရိညာဉာဏ် ဝင်နိုင်မှ ဒုက္ခကို ကောင်းကောင်းကြီး ရှုမြင်ပါ တဲ့။ သူက ဝိပဿနာက ဒီလိုချုပ် လိုက်တော့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဒီသုံးချက် ထင်အောင်ရှုရမယ်နော်။

ပုဆိုးဥပမာ ထိုသုံးဖြာ

ဘာလဲ သပိတ်ဥပမာနဲ့ ပုဆိုး ဥပမာတွေ ရှိတယ်လေ။ ပုဆိုး ဥပမာက ပုဆိုးသွားဝယ်တယ်။ ကောင်းမှကောင်း အဆင်ရော အသား ရော ပါးပါးလေးနဲ့ ကျစ်လစ်တယ်။ သိပ်ကောင်း၊ အဲဒီလောက်ကောင်း သော်လည်းပဲ စေ့စပ်တဲ့သူက ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဟော- ရွေးစေ့ မရှိတရွှိလောက် အပေါက်ကလေး သုံးပေါက်တွေ့တယ်။ အဲဒီ အပေါက်ကလေး သုံးပေါက်မြင်တော့ ဒီပုဆိုး ဘယ်လောက် ကောင်း ကောင်း ယူသေးရဲ့လား။

ဟော- သင်္ခါရတရားတွေဆိုတဲ့ စိတ်တွေ စေတသိက်တွေ ရုပ်တွေ ဘယ်လောက်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်လောက်ပဲ အရေအတွက် များများ စိတ်မှန်သမျှ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အပေါက် သုံးပေါက် ရှိတယ်။ စေတသိက် မှန်သမျှရော အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အပေါက် သုံးပေါက် ရှိတယ်။ ရုပ်မှန်သမျှ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အပေါက် သုံးပေါက် ရှိတယ်။

ပုဆိုးကို မကြိုက်တာလား။ အပေါက်ကို မကြိုက်တာလား။ အပေါက်ကို မကြိုက်တာနော်။ အဲဒီ အပေါက်မြင်လိုက်တော့ ပုဆိုးကို

ယူသေးလား၊ မယူတော့ပါဘူး။ ထို့အတူပဲ သင်္ခါရတရားတို့က လွတ်မြောက်ချင်အောင် ငြီးငွေ့အောင် ရွံ့မုန်းအောင်၊ စက်ဆုပ်အောင်၊ အားထုတ်တယ်ဆိုတာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တပေါက်အောင် ရှုမှ ငြိမ်းငွေ့တာ၊ ချုပ်ငြိမ်းတာ၊ ရွံ့မုန်းတာ၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓါယ။

ဓမ္မစကြာမှာလေ။ ပါဠိတော်များစွာ ငြောင်းဆန်အောင် လာတာပါပဲ။ ဒီသုံးပုဒ်က-

နိဗ္ဗိဒါယ၊ ဝိရာဂါယ၊ နိရောဓါယ။

နိဗ္ဗိဒါယ- ငြီးငွေ့ချင်အောင်၊ ဝိရာဂါယ- စွဲလမ်းစရာ တပ်မက်စရာ ကင်းအောင်၊ နိရောဓါယ- ချုပ်ငြိမ်းအောင်၊ ဓမ္မ- တရားကို၊ ဝေဒသေတိ- ဟောတော်မူ၏။

ကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်ရမယ်။ ဆိုလိုတာက တပည့်တော် ပြောလိုတာက အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ၊ အဲဒီသုံးပေါက်မှာ ဒုက္ခဆိုတဲ့ အပေါက်ကို ရှုမြင်လိုက်ရင် ဒီသင်္ခါရ တရားအပေါ်မှာ ငဲ့ကွက်ဦးမလား။ စွဲလမ်းဦးမလား။ သိမ်းပိုက်ဦးမလား။ လွတ်မြောက်ချင်တဲ့ စိတ်ဖြစ်လာပြီ။ ဒါကြောင့် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ပေါက်အောင် ရှုမှ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ၊ ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြစ်မယ်။ အရှင်ဘုရားတို့လည်းပဲ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြစေကုန်သတည်း။

ကဲ အချိန်စေ့ပြီ။ သုံးတန်စေတနာဖြင့် ဆုတောင်း အမျှဝေ မေတ္တာပို့တော်မူကြပါစို့ အရှင်ဘုရား။

ဆုတောင်း အမျှဝေ

သုံးတန်စေတနာ၊ ညီညွတ်စွာဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံယဉ္ဇဟု၊
ကျမ်းပြုပါဠိ၊ ပူဇော်ဖြင့်၊ ဦးထိကော်ရော်၊ ပူဇော်မြတ်နိုး၊
ဤကောင်းကျိုးကို၊ မြေပိုးအောက်ထက်၊ ဘဝဂ်အဝီစိ၊

နဲ့သည့်စကြာဝဠာ၊ ဖီလာထုတ်ခြင်း၊

မကြွင်းရစေ၊ အမျှဝေသည်၊

သဗ္ဗေသတ္တာ၊ သတ္တဝါများ၊ ကြားကြားသမျှ၊

ဒါန သီလ၊ သမထဝိပဿနာ၊ ဘာဝနာကို၊

ကောင်းစွာယခု၊ ပြုပြုသမျှ၊ ဆုလည်းမြွက်ဆို၊

မဂ်ဖိုလ်ဆောက်ဦး၊ ကောင်းမှုအားကို၊ ကျွန်ုပ်ပြုသာ၊

ရှည်လျားနှောင်ခါ၊ သံသရာဝယ်၊ မောဟဂတိ၊ ကပ်တွယ်ငြိ၍

ယွင်းချွတ်မေ့လည်း၊ မမေ့ရစေ၊ ဝသုန္ဒြေဟု၊ မသွေစောင့်ထ၊

မြေယက္ခအား၊ သာဓကနတ်၊ သက်သေမြတ်ဟု၊

သိမှတ်စေကြောင်း၊ ရေစက်လောင်းသည်၊ သောင်းသောင်းနတ်လူ၊

ကြည်ဖြူ သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု ခေါ်စေသော်-

အားလုံးကြားကြားသမျှ အမျှ အမျှ ယူတော်မူပြပါကုန်လော့

သာဓု သာဓု သာဓု။